

Názov stratégie CLLD

Kráľovské územie LEVa – miesto pre všetkých

Názov MAS

Miestna akčná skupina LEV, o. z.

Logo MAS

Obsah

1. Základné informácie o MAS.....	6
1.1. Identifikačné údaje MAS.....	6
1.2 Vymedzenie oblasti a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje.....	7
2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD.....	8
2.1.Vznik a história partnerstva.....	8
2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD.....	9
3. Analytický rámec.....	11
3.1. Analýza zdrojov územia.....	11
3.1.1 Výhody/nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia	11
3.1.2 Geografická charakteristika.....	12
3.1.3 Historický vývoj	17
3.1.4 Doterajší rozvoj územia	17
3.1.5 Zaujímavosti a zvláštnosti územia	18
3.1.6 Demografická situácia.....	19
3.1.7 Infraštruktúra a miestne služby	26
3.1.8 Kultúrne, historické a prírodné zdroje.....	30
3.1.9 Dostupné finančné zdroje, rozpočty a majetok obcí	46
3.1.10 Ekonomické zdroje.....	47
3.2. SWOT analýza.....	51
3.3 Identifikácia potrieb.....	56
4. Strategický rámec.....	60
4.1 Definovanie vízie a strategického cieľa	61
4.2 Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení	62
4.3 Súhrn strategického rámca	64
4.4 Integrované znaky stratégie CLLD	66
4.5 Inovatívne znaky stratégie CLLD.....	67
5. Implementačný rámec.....	69
5.1 Popis riadiaceho a implementačného procesu	69
5.1.1 Riadiaci proces – organizačná štruktúra MAS	69
5.1.2 Implementačný proces.....	72
5.2 Akčný plán	73
5.3 Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD	95
5.3.1. Opis monitorovania a hodnotenia stratégie CLLD.....	95

5.3.2. Monitorovacie ukazovatele	96
6. Finančný rámec.....	99
6.1 Financovanie stratégie CLLD	99
6.2 Finančný plán a opatrenia.....	101
7. Hodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť	103
7.1 Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia	103
7.2 Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV	103
7.3 Prínosy k napĺňaniu IROP	104
7.4 Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva.....	104
7.5 Prínosy k životnému prostrediu.....	105
7.6 Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD.....	105
7.6.1 Popis iných stratégií , ktoré sa na danom území realizujú resp. plánujú realizovať.....	105
7.6.2 Synergie a komplementarity.....	106

Abstrakt

Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou MAS LEV, o. z. na roky 2014 – 2020 je hlavným nástrojom pre podporu rozvoja územia MAS v danom programovacom období Európskej únie a na presadenie komunitou vedeného miestneho rozvoja (CLLD).

CLLD je zložená z častí a to :

- 1) **Základné informácie o MAS**
- 2) **Analytický rámec** – zhodnotenie situácie v území
- 3) **Strategický rámec** – určenie smerovania cieľov a spôsoby napĺňania cieľov
- 4) **Implementačný rámec** – monitorovanie a hodnotenie Strategická časť Strategického plánu vychádza z analytického rámca územia MAS LEV, o. z. a následného spracovania SWOT analýzy zobrazujúci hlavne príležitosti a hrozby rozvoja riešeného územia.

Implementačný rámec ďalej pokračuje programovacou časťou, kde sa budú uskutočňovať väzby CLLD a jednotlivé operačné programy, kde sa predpokladá určenie finančného rámcu.

Na základe rozboru jednotlivých potrieb boli v strategickej časti tohto dokumentu stanovené špecifické ciele, priority a opatrenia. Špecifické ciele sú vo vzájomnej integrácii. Priority rozumieme ako hlavnú podporu, ktorej posilnenie umožní vyvážený a udržateľný rozvoj celej časti územia. Stratégia je zameraná na zlepšenie kvality života a využitie vidieckeho potenciálu so zámerom zachovania budúcnosti regiónu v spolupráci so širokým spektrom miestnych aktérov.

Výsledkom vhodného synergického prepojenia intervencií je zabezpečenie udržateľného rozvoja územia MAS LEV, a s tým spojená vytvorená konkurencieschopná ekonomika, vďaka ktorej sa dosiahne zlepšenie kvality **životného prostredia a infraštruktúry** obyvateľov, zlepšenie **podnikania na vidieku** a **občianskej vybavenosti** a rozvoj **cestovného ruchu**.

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1: Identifikačné údaje MAS.....	6
Tabuľka 2: Obyvateľstvo na území MAS LEV	15
Tabuľka 3: Zaujímavosti jednotlivých obcí okresu Levoča	18
Tabuľka 4: Náboženská štruktúra obyvateľstva územia OZ MAS LEV, o. z. v roku 2011.....	25
Tabuľka 5: Vzdelávacie zariadenia v okrese Levoča v roku 2014.....	27
Tabuľka 6: Počet zdravotníckych zariadení v okrese Levoča v roku 2013.....	27
Tabuľka 7: Chránené územia v okrese Levoča	41
Tabuľka 8: Chránené vtáčie územia.....	42
Tabuľka 9: Územia európskeho významu.....	42
Tabuľka 10: Zastúpenie kategórii obmedzenia hospodárenia na pôdach vzhľadom na Nitrátovú direktívu v okrese Levoča (% z poľnohospodárskej pôdy).....	43
Tabuľka 11: Zastúpenie pôdných typov v okrese Levoča.....	44
Tabuľka 12: Zastúpenie pôdných druhov v okrese Levoča (% z poľnohospodárskej pôdy)	44
Tabuľka 13: Pôdny fond okresu Levoča	45
Tabuľka 14: Majetok obcí okresu Levoča.....	46
Tabuľka 15: Intenzita chovu na území okresu Levoča v roku 2014	48
Tabuľka 16: Počet živnostníkov a podnikov podľa vybraných ekonomických činnosti.....	50
Tabuľka 17: SWOT analýza.....	51
Tabuľka 18: Súhrnný prehľad strategického rámca	64
Tabuľka 19. A: Opatrenie stratégie CLLD.....	75
Tabuľka 20: Povinné ukazovatele na úrovni programu PRV SR 2014-2020	96
Tabuľka 21: Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014 - 2020	96
Tabuľka 22: Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014-2020	96
Tabuľka 23: Vlastné ukazovatele.....	97
Tabuľka 24: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP.....	99
Tabuľka 25: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov.....	99
Tabuľka 26: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy výdavkov v rámci príslušných programov.....	100
Tabuľka 27: Celkový pomer medzi fondami na stratégiu.....	101
Tabuľka 28: Sumárna tabuľka finančného plánu	101
Tabuľka 29: Zameranie stratégie podľa sektorov	102

1. Základné informácie o MAS

1.1. Identifikačné údaje MAS

Tabuľka 1: Identifikačné údaje MAS

Údaje o MAS	Názov MAS	Občianske združenie MAS LEV, o. z.
	Dátum registrácie v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov	08. 09. 2008, číslo súpisu VVS/ 1-900/90 - 32514
	Sídlo	Námestie Majstra Pavla 28, 054 01 Levoča
	IČO	42084636
	DIČ	2022687447
Údaje o banke	Názov banky	UniCredit Bank, a. s.
	Číslo účtu	1041067003/1111
	IBAN	SK52 1111 0000 0010 4106 7003
	SWIFT	UNCRSKBX
Údaje o štatutárovi	Meno a priezvisko	Ing. Andrea Hradiská, PhD.
	E-mail	hradiska@maslev.sk
	Telefón	053/4699 065
Údaje o kontaktnej osobe	Meno a priezvisko	Ing. Andrea Hradiská, PhD.
	E-mail	hradiska@maslev.sk
	Telefón	053/4699 065

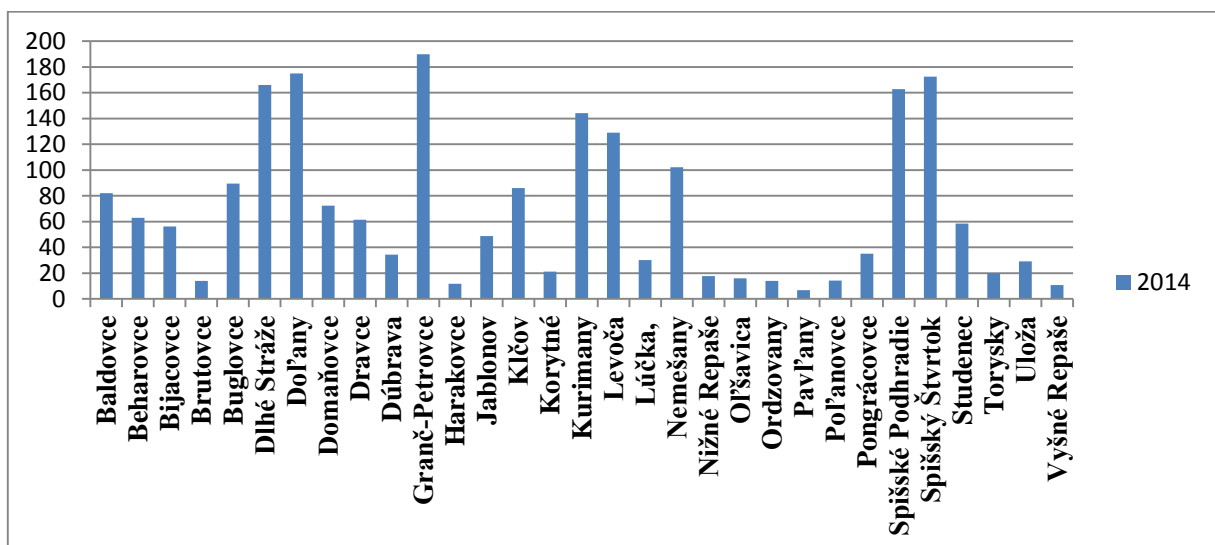
1.2 Vymedzenie oblastí a obyvateľstva, na ktoré sa stratégia CLLD vzťahuje

Podľa štatistického úradu Slovenskej republiky k 31. 12. 2014 populáciu cieľovej oblasti územia tvorí 31 753 obyvateľov.

Región MAS LEV, o. z. sa rozprestiera na rozlohe 327, 91 km² a tvorí ho 31 obcí, z čoho dve sú zo štatútom mesta (Levoča a Spišské Podhradie). Všetky obce miestnej akčnej skupiny MAS LEV, o. z. sú súčasťou administratívne vymedzeného regiónu okresu Levoča, ktorý patrí do Prešovského samosprávneho kraja. Jediným rozdielom v hraniciach regiónu MAS LEV, o. z. a okresu je v tom, že do občianskeho združenia napokon nevstúpil Vyšný Slavkov, ktorý je územne (geograficky) bližšie k Lipanom, kde rovnako pôsobí miestna akčná skupina a výnimku z dôvodov neochoty spolufinancovania potrieb celého regiónu tvorí aj Spišský Hrhov, ktorý v čase formálnej registrácie MAS LEV, o. z. od zámeru odstúpil a ponuku byť súčasťou MAS LEV do nového obdobia rovnako samospráva odmietla.

Celková hustota obyvateľstva na území LEVa je 79,38 obyv./km².

Graf č. 1: Hustota obyvateľstva v roku 2014 na území LEVa

Zdroj: ŠÚ SR

Ako vyplýva z grafu najvyššia hustota zaľudnenia je v obci Granč-Petrovce (189,8 obyv./ km²), naopak najnižšia hustota zaľudnenia je v obci Harakovce (11,66 obyv./km²).

Ďalšie informácie týkajúce sa vymedzenia územia MAS LEV sú uvedené v prílohe 1 Metodického pokynu, a zobrazené v mape územia MAS.

2. Vznik, história a tvorba partnerstva a stratégie CLLD

2.1. Vznik a história partnerstva

Od roku 2005 sa v území MAS koordinujú spoločné kroky smerujúce k rozvoju cestovného ruchu a vidieckeho turizmu na základe primárnej požiadavky zo strany samospráv okresu Levoča. Iniciatíva bola zdokumentovaná i spoločným zápisom zo stretnutia konaného dňa 1. 2. 2006, kde koordináciou postupov bolo poverené záujmové združenie právnických osôb – Centrum prvého kontaktu Levoča ako inštitúcia, ktorá sa už v tejto dobe výrazne zasadzovala za regionálny rozvoj v danom území. V roku 2004 táto organizácia pilotne realizovala tvorbu stratégie a budovanie kapacít v území mikroregiónu Levočské vrchy – Západ s územným dosahom na obce okresu Levoča. I tento projekt realizovaný pre príjemcu finančnej podpory: VIPA Východ v rámci programu TP SAPARD pod metodickým vedením Ing. Jely Tvdroňovej, CSc., dal podnet na spoločný postup pri riešení problémov v oblasti vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu. Následne sa uskutočnila koordinácia postupov zavádzania princípov prístupu Leader v území cez podporu vyššieho územného celku Prešovského samosprávneho kraja a zriadený fond NEFO, kedy sa začalo kreovať územie do podoby MAS pre programovacie obdobie rokov 2007 – 2013.

Vybraným územím pre riešenie rozvojových problémov bol okres Levoča, ktorý sa skladá z 31 obcí, z čoho sú dve so štatútom mesta. Dôvodom tejto voľby bola celistvosť oblasti, rovnaké charakteristické črty municipalít, ich podobný vznik a historické danosti, osobitý endogénny potenciál a navyše totožné administratívne vymedzenie, čo uľahčuje rôzne etapy manažmentu rozvoja územia. Samosprávy sú prepojené po sociálno–ekonomickej, geografickej, sektorovej a inštitucionálnej stránke. Keďže obce deklarovali vôľu a ochotu spolupracovať už od roku 2005, pokračovali snahy prípravného výboru v pôvodných zámeroch. Nato sa zorganizovalo nespočetné množstvo stretnutí, ktorých účastníkmi boli samosprávy, školy, mimovládne organizácie, podnikateľov a obyvateľov regiónu, kde boli vysvetlené princípy prístupu Leader. Poukázalo sa na nutné prepojenie plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obcí regiónu Levoča, nielen v oblasti cestovného ruchu a agroturizmu s marketingovou podporou. A výsledkom je druhá stratégia rozvoja územia, ktorá komplementárne i synergicky nadväzuje na implementáciu stratégie rokov 2007 – 2013.

2.2. Tvorba partnerstva a stratégie CLLD

Občania, profesné, záujmové združenia a zástupcovia jednotlivých sektorov boli do procesu tvorby stratégie CLLD zapojení cez viaceré pracovné stretnutia na úrovni samospráv i na úrovni samotnej MAS. Zároveň sa cez viaceré aktivity umocňovala sila už existujúceho verejno-súkromného partnerstva. Všetky aktivity, či už pri samotnej tvorbe alebo budovaní kapacít, mali početné zastúpenie aktérov z riešeného územia.

Celkom sa daných zasadnutí zúčastnilo 539 účastníkov. Za všetky zorganizované udalosti sa z verejného sektora zúčastnilo 249 a zo súkromného sektora 290 subjektov. Sedenia na úrovni obcí boli zabezpečované prostredníctvom aktivistov a starostov obcí, ktorí prizývali svojich obyvateľov do pracovných skupín prostredníctvom rozhlasu, či bežných pozvánok. Sedenia mali synergický význam, keďže výstupy bolo možné použiť nielen do stratégie CLLD, ale súbežne i do samotných PHSR obcí na obdobie rokov 2014 – 2020. Vzniklo tak 17 PHSR na úrovni obcí a jedna spoločná PHSR na úrovni Mikroregiónu Spišský hrad Podbranisko. Pre prípravu stratégie boli použité i výstupy z dotazníkov prieskumu verejnej mienky a podnikateľského sektora. Celkovo sa nám vrátilo 797 dotazníkov, v ktorých spolu 71 občanov a podnikateľov prejavilo záujem spolupracovať pri formovaní partnerstva a uviedli na seba kontakt. Do procesu budovania kapacít a osvetu princípov prístupu Leader a CLLD boli aktívne zapojené i základné a stredné školy v spolupráci s riaditeľmi škôl. Za dôležitú pri tvorbe stratégie považujeme i členstvo dvoch odborných škôl, konkrétne SOŠ Majstra Pavla v Levoči a SOŠ Bijacovce (zamerané odborom na poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo), ale rovnako aj Gymnázium J. F. Rimavského v Levoči.

Za významné považujeme i ďalšie aktivity, ktoré navodzovali atmosféru viacgeneračnej spolupráce na úrovni samospráv, kedy MAS LEV využila členské príspevky na podporu dobrovoľných aktivít v území, súťažou o čistejšie prostredie pri odstraňovaní čiernych skládok či úprave prostredia zapojením obyvateľov. Finančnú čiastku tak získali obce Lúčka a Kurimany a Mládežnícky parlament mesta Levoča. Kontinuitu v budovaní partnerstva sme posilnili i podporou činnosti hudobných telies, ktoré zároveň prezentovali samotnú MAS. Zaujímavým elementom pre budovanie kapacít v území bola i spolupráca s SPU Nitra na cezhraničných projektoch kedy v rokoch 2013, 2014 a 2015 bolo cezhraničným študentom z rôznych krajín, ako sú USA, Mexiko, Nikaragua, Japonsko, Taliansko, Bangladéš, Libanon v rámci programu Erasmus Mundus – International Master of Science in Rural Development, umožnené riešiť prípadové štúdie s prínosom pre obe strany, rovnako tak spolupráca

s Technickou univerzitou Košice, katedra regionálneho rozvoja, kde sa prepájali znalosti a myšlienky pre rozvoj územia.

Členská základňa MAS a zastúpenie sektorov

Na strategických aktivitách, ktoré predchádzali jej konečnej verzii pracovali zástupcovia verejného, súkromného a občianskeho sektora vo vyváženej percentuálnej zostave. Prevalu však v rámci práce na stratégii a angažovania aktérov pri rôznych sprievodných aktivitách mal občiansky sektor, pomerne zastúpený z celého riešeného územia.

Členskú základňu k 7.12.2015 tvorí celkom 83 členov s prevahou občianskeho sektora a oproti 64 člennej základni pri založení miestnej akčnej skupiny v roku 2008 dynamicky vzrástla. Dnes je stav základne v počte 34 (40,97%) členov zastúpených z verejného sektora, v počte 14 (16,87%) zo súkromného sektora a v počte 49 (59,03%) z občianskeho sektora. Členská základňa je rovnomerne zastúpená z celého územia MAS a i v danom prípade zostáva zachovaný princíp 50 : 50. Zoznam členov tvorí príloha 2 a 3 Metodického pokynu.

3. Analytický rámec

Analytický rámec územia MAS LEV, vychádza z niekoľkých zdrojov informácií a dát. Čerpá štatistické údaje získané z rôznych dátových podkladov (hlavne Štatistický úrad Slovenskej republiky), ktoré sú základom pre štatistický popis územia, ďalej sú pri spracovaní využívané informácie poskytnuté predstaviteľmi členských obcí a ďalším neodmysliteľným zdrojom sú rôzne strategické plány a ďalšie rozvojové dokumenty členských obcí a iných územných celkov, ktoré sú na území MAS realizované.

3.1. Analýza zdrojov územia

3.1.1 Výhody/nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia

Výhody vyplývajúce z polohy a lokalizácie územia:

- ✓ poloha regiónu v blízkosti rozvojových pólov východného Slovenska (Poprad, Prešov, Košice);
- ✓ dokončené úseky diaľnice D1 prechádzajúce okresom Levoča (Jánovce - Jablonov, Jablonov – Studenec, Studenec – Beharovce, Beharovce – tunel Branisko);
- ✓ blízkosť medzinárodných letísk (Poprad, Košice);
- ✓ významný kultúrny, prírodný a historický potenciál územia pre rozvoj cestovného ruchu;
- ✓ tradície v niektorých hospodárskych odvetviach (spracovanie kameňa, dreva);
- ✓ dostatočný počet kvalifikovaných síl pre určité hospodárske odvetvia (cestovný ruch, gastronómia, spracovanie kameňa, dreva);
- ✓ územie okresu Levoča má vhodné podmienky na rozvoj poľnohospodárstva (napr. pestovanie zemiakov);
- ✓ v regióne sa nachádzajú významne zdroje pitnej vody (k. ú. obcí Dúbrava, Lúčka) a pramene minerálnej vody „Baldovská“
- ✓ spoločné riešenie rovnakých rozvojových problémov v regióne.

Nevýhody z hľadiska polohy a lokalizácie územia:

- ✓ zrušenie vlakových spojení Spišské Podhradie – Spišské Vlachy, Levoča – Spišská Nová Ves;
- ✓ obce nachádzajúce sa na úpätí Levočských vrchov a Braniska každoročne ohrozujú povodne;
- ✓ nedostatočná kvalita cestnej infraštruktúry, zničené cesty tretej triedy;
- ✓ nedostatočná spolupráca najvýznamnejších aktérov v cestovnom ruchu;
- ✓ nedostatok voľných pracovných príležitostí a nízke ohodnotenie práce;
- ✓ nízka efektívnosť poľnohospodárskej výroby.

3.1.2 Geografická charakteristika

3.1.2.1 Poloha územia

Okres Levoča sa nachádza na východnom Slovensku, v Prešovskom kraji. Susedí s okresmi Poprad, Kežmarok, Sabinov, Prešov a Spišská Nová Ves. Okres Levoča so svojou rozlohou 421 km² nepatrí medzi najväčšie okresy. Najzápadnejší bod územia okresu Levoča je v katastrálnom území obce Spišský Štvrtok a najsevernejší bod územia leží v Levočských vrchoch v katastri obce Torysky. Najjužnejší bod okresu Levoča sa nachádza v katastrálnom území mesta Spišské Podhradie a najvýchodnejší bod územia MAS LEV, o.z. sa nachádza v katastrálnom území obce Dúbrava.

Obrázok 1: Poloha MAS LEV na mape Slovenskej republiky

3.1.2.3 Pedogeografická charakteristika

V Hornádskej kotline prevládajú jednoznačne kambizeme. Významnú areály územia zaberajú stredne ťažké pôdy – ľahšie, ktoré sa nachádzajú na úpäť pohoria Braniska a Levočských vrchov. V okolí Spišského Podhradia sa nachádzajú ťažké pôdy. Ľahké pôdy zaberajú malé areály v Levočských vrchoch.

V Levočských vrchoch z pôdných druhov prevládajú na paleogénnych pieskovcoch piesočnato – hlinité až hlinito piesočnaté, na bridliciach hlinité až piesočnato – hlinité pôdy. Z pôdných typov zaberajú najväčšiu plochu hnedé pôdy, ktoré sú na zvetralinách pieskovcov ľahšie, na zvetralinách bridlíc ťažšie, ílovitejšie. Na riečnych uloženiach tokov vznikli nivné pôdy.

3.1.2.4 Klimatogeografická charakteristika

Časť územia OZ MAS LEV, o. z. ležiaca v Hornádskej kotline patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, okrsku mierne vlhký so studenou zimou, dolinový. Hornádska kotlina patrí k najsuchším miestam Slovenskej republiky. Leží v zrážkovom tieni Tatier a z juhu je chránená Slovenským Rudohorím a Nízkymi Tatrami. Maximum zrážok je v júli (91 mm, 16% ročného úhrnu), minimum vo februári (22 mm, 3,8% ročného úhrnu). Počet letných dní v roku je pod 50. Časť územia ležiaceho v pohorí Branisko a Levočských vrchov patrí do chladnej klimatickej oblasti, okrsku mierne chladného, so studenou zimou. Oblasť sa rozprestiera vo vyšších horských polohách nad 800 m. n. m., kde je vlahy nadbytok, takže má veľmi vlhký ráz.

Počet letných dní v roku je pod 50. Siahá do výšky 800 m. n. m. Zaberá nižšie vrchoviny, nižšie pohoria a vyššie položené vnútrohorské kotliny. Časť územia ležiaceho v pohorí Branisko a Levočských vrchov patrí do chladnej klimatickej oblasti, okrsku mierne chladného, so studenou zimou. Oblasť sa rozprestiera vo vyšších horských polohách nad 800 m. n. m., kde je vlahy nadbytok, takže má veľmi vlhký ráz.

3.1.2.5 Hydrologická charakteristika

Okresom Levoča, cez Levočské vrchy prechádza hlavné európske rozvodie Čierneho a Baltického mora. Na severe je územie odvodňované riekou Torysa, ktorá pramení v Levočských vrchoch nad najsevernejšou obcou okresu Torýsky, Levočským potokom prameniaca neďaleko obce Uloža a ďalšími ľavostrannými prítokmi rieky Hornád. Z hydrologického hľadiska nie sú v regióne žiadne väčšie toky. Najvodnatejšie toky sú Levočský potok v dĺžke 10,5 km, Margecianka 9 km, Torysa 8,5 km, a Branisko 6,0 km. Celoštátny význam majú pramene minerálnej vody v obci Baldovce, kde sa ročne produkuje minerálna voda Baldovská v počte cca 50 mil. fliaš. V obci Lúčka bol objavený termálny prameň s teplotou 32,6 °C. Na pôde využívanej poľnohospodárskym družstvom Spišský Štvrtok je geologický vrt s prameňom termálnej vody s teplotou 30 °C. V katastrálnom území obce Dúbrava sa nachádza prameň, ktorého chemické zloženie má parametre dojčenskej vody.

3.1.2.6. Obyvateľstvo

OZ MAS LEV zaberá 391,6 km². V súčasnosti tu žije 31 753 obyvateľov. Z toho najviac obyvateľov žije v mestách Levoča (14 783), Spišské Podhradie (4 035) a obciach Spišský Štvrtok (2 453), Jablonov (1 004), Domaňovce (930). Najmenej v obciach Pavľany (53), Harakovce (59) a Korytné (92).

Tabuľka 2: Obyvateľstvo na území MAS LEV

Obec	Obyvateľstvo	Hustota obyv./km ²	Rozloha km ²
Baldovce	182	82,73	2,2
Beharovce	163	61,51	2,65
Bijacovce	929	55,96	16,6
Brutovce	188	13,74	13,68
Buďovce	270	89,11	3,03
Dlhé Stráže	564	167,36	3,37
Doľany	655	178,47	3,67
Domaňovce	930	72,49	12,83
Dravce	809	62,04	13,04
Dúbrava	330	34,3	9,62
Granč –Petrovce	608	191,8	3,17
Harakovce	59	11,17	5,28
Jablonov	1 004	48,9	20,53

Klčov	636	86,65	7,34
Korytné	92	21	4,38
Kurimany	369	143,02	2,58
Levoča	14 783	128,81	114,77
Lúčka	125	31,81	3,93
Nemešany	413	102,99	4,01
Nižné Repaše	183	17,72	10,33
Olšavica	275	17,61	15,62
Ordzovany	165	13,66	12,08
Pavľany	53	6,87	7,71
Poľanovce	172	14,08	12,22
Pongrácovce	111	37	3
Spišské Podhradie	4 035	161,79	24,94
Spišský Štvrtok	2 453	172,26	14,24
Studenec	492	59,28	8,3
Torysky	350	19,75	17,72
Uloža	197	28,8	6,84
Vyšné Repaše	104	10,44	9,96
Spolu	31 753	79,38	391,6

Zdroj: PHSR obcí

3.1.2.7 Doprava

Z dopravného hľadiska má územie OZ MAS LEV, o. z. výhodnú polohu, keďže osou územia prechádza diaľnica D1. Spišskou Novou Vsou (vzdialenosť 11km) prechádza hlavný železničný ťah Košice – Bratislava. V blízkosti okresu Levoča sa nachádzajú medzinárodné letiská Poprad a Košice.

Dĺžka cestných komunikácií (diaľnice a ostatné cesty spolu) v okrese Levoča je 174,66 km. Hustota cestnej siete je 0,489 km/km². Na vymedzenom území sa nachádzajú diaľničné úseky D1 Beharovce – Branisko v dĺžke 7 km (v jednom profile), Beharovce – Studenec v dĺžke 3,3 km (v plnom profile), úsek sa nachádza pod Spišským hradom. V križovatke „Beharovce“ je možnosť zísť alebo sa napojiť na diaľnicu. Ďalším je úsek Studenec – Jablonov v dĺžke 5,2 km (v plnom profile). Úsek začína križovatkou Spišské Podhradie, ktorá je prvá za tunelom "Šibeník". Na území okresu Levoča je vybudovaná časť úseku Jablonov – Jánovce, ktorá je v súčasnosti už v prevádzke.

Územie OZ MAS LEV, o. z. bolo v minulosti napojené na hlavný železničný ťah z Bratislavy do Košíc jednokolejovou železničnou traťou Spišské Podhradie - Spišské Vlaky a Levoča –

Spišská Nová Ves. V súčasnosti sú tieto vlakové spojenia zrušené. Levoča - Spišská Nová Ves premáva mimoriadne len počas konania mariánskej púte.

Dopravná dostupnosť okresu sa dá zhodnotiť ako nedostatočná. Problémom dopravnej infraštruktúry je zlá kapacita komunikácii a nízka dopravná obslužnosť. Kolísajúca kvalita miestnych komunikácii a ich náročná údržba je v tomto okrese ďalšou nevyhnutnou otázkou.

3.1.3 Historický vývoj

Osídlenie okresu Levoča je známe už z predhistorického obdobia. Odkryté archeologické náleziská sú - Dreveník, Spišské Podhradie a Myšia Hôrka pri Spišskom Štvrtku. Oblasť Levočských vrchov bola osídlená od 7. storočia slovanským obyvateľstvom, avšak výraznejšie bola osídľovaná až od 13. storočia. Po pustošivých tatárskych vpádoch umožnili uhorskí panovníci v 13. až 14. storočí usadiť sa vo vyplienenej krajine nemeckým kolonistom, ktorí dostali osobitné hospodárske výhody. Pod vplyvom baníctva a remesiel sa v blízkosti pohoria vyvinuli mestské sídla Levoča, Kežmarok a Ľubica. Hlavným mestom Spoločenstva spišských Sasov sa stala práve Levoča. Zásluhou výhodnej polohy na križovatke starých obchodných ciest a prostredníctvom panovníkmi udelených politických i hospodárskych výsad, došlo k najväčšiemu rozkvetu Levoče v oblasti architektúry, vzdelanosti, kultúry, umenia i remesiel v 15. a 16. storočí. Levoča patrila medzi najvýznamnejšie slobodné kráľovské mesta Uhorska.

V 13. až 15. storočí boli odlesnené doliny dosídlené valašským obyvateľstvom - Torysky, Repaše, Olšavica. Starší obyvatelia územia sa snažia zachovať zvyky a kultúru svojich predkov, ktorí sa významne venovali rôznym remeslám a ľudovým zvykom.

3.1.4 Doterajší rozvoj územia

Do roku 2004 v území MAS neprebíhal rozvoj tzv. integrovaným prístupom. Získavanie vonkajších finančných zdrojov pre investičné, ale aj neinvestičné zámery podnikateľských i samosprávnych subjektov bol individuálny, chaotický bez zváženia synergických a multiplikačných efektov z pohľadu územia. Investície boli u jednotlivých samospráv výrazne zamerané na technickú infraštruktúru. Rozvoj ľudských zdrojov bol riešený výnimočne. Využitie cudzích finančných zdrojov sa v tom čase neprejavilo v takej miere, ako to umožňuje potenciál územia v zmysle zrealizovaného komplexného auditu (historického, prírodného, kultúrneho, ľudského, ale i finančného a pod.) Po roku 2004 pod koordináciu CPK Levoča sa začala príprava stratégie integrovaného rozvoja a príprava územia zvládnuť celý náročný

proces, budovali sa kapacity. Obdobie rokov 2007 – 2013 až po súčasnosť, kedy MAS LEV užívala tzv. Štatút MAS a realizovala program Leader priniesla prvé úspechy v spoločnom územnom postupe samospráv v spolupráci s podnikateľským a občianskym sektorom. Projekty národnej i nadnárodnej spolupráce zrealizované v danom období priniesli synergický efekt využitia ľudského, historického a kultúrneho potenciálu. Celkovo uplynulý program bol uzatvorený ako úspešný, napriek mnohým menej pozitívnym aspektom, či problémom. Avšak je potrebné na celé dianie nadviazať, aby sa zabezpečila trvalá udržateľnosť lokálnej ekonomiky daného územia.

3.1.5 Zaujímavosti a zvláštnosti územia

Územie LEVa ponúka veľa zaujímavostí, ktorými priťahuje potencionálnych návštevníkov cestovného ruchu. Atraktivitou územia a predpokladom pre rozvoj je bohaté kultúrne dedičstvo, významní rodáci, kultúrne tradície a zaujímavé kultúrne pamiatky. Medzi najznámejšie a typické zvláštnosti v jednotlivých obciach patria:

Tabuľka 3: Zaujímavosti jednotlivých obcí okresu Levoča

Obec	Zaujímavosť a zvláštnosť
Baldovce	Minerálne vody a. s. Prešov
Bijacovce	Csákyovský kaštieľ
Brutovce	Liečivý prameň sv. Vavrince Múzeum a dielňa ľudových hudobných nástrojov,
Dlhé Stráže	Nevyužitý potenciál projektu Ekosalaš
Domaňovce	Súbor Domaňovčan
Dravce	Gotický kamenný most z 13. st.
Granč Petrovce	ZŠ nachádzajúca sa v areáli kaštieľa
Jablonov	Rodný dom Jana Huturu
Klčov	Herbaton - ovocná škôlka
Levoča	Najvyšší drevený gotický oltár v Chráme sv. Jakuba - dielo Majstra Pavla pútnické miesto - Bazilika Navštívenia Panny Márie na Mariánskej hore Gotická cesta Svätojakubská cesta
Lúčka	Biskupská horáreň Sýpka
Olšovica	Premeň
Studenec	Studňa
Spišské Podhradie	Spišský hrad Spišská Kapitula
Spišský Štvrtok	Myšia hôrka
Torysky	Vtáčie územie
Vyšné Repaše	Pôvodná architektúra - drevenie

Zdroj: Obce okresu Levoča

Z hľadiska prírodného potenciálu predstavuje okres Levoča cenné územie predovšetkým pre:

- ✓ **cykloturistiku** – okolie ponúka široké možnosti na cestnú a horskú cyklistiku. Informačné panely, informačné brožúry a mapy dávajú možnosť vybrať si rôzne varianty okruhov cyklochodníkov v Levočských vrchoch;
- ✓ **turistiku** – okres Levoča poskytuje viacero príležitostí na pešiu turistiku, ale aj pre bežky;
- ✓ **relaxáciu a oddych** – napr. **lyžovanie** (Levočská Dolina – Ski centre), **tenis**, **jazda na koni** (penzión Podzámok v Spišskom Podhradí), **rybolov a poľovačky**.

3.1.6 Demografická situácia

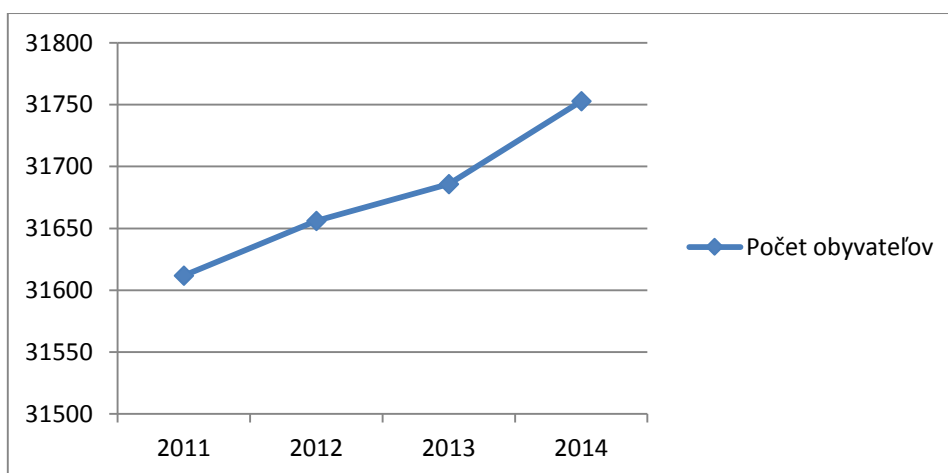
Táto kapitola sa zameriava na dynamiku vývoja kľúčových ukazovateľov týkajúcich sa obyvateľstva územia LEVa, ako nositeľa ľudského kapitálu – hlavného faktora miestneho rozvoja.

3.1.6.1 Vývoj obyvateľstva

V období rokov 2011 až 2014 môžeme na území OZ MAS LEV, o. z. vidieť každoročný nárast počtu obyvateľov. V roku 2011 žilo na predmetnom území 31 612 obyvateľov a v roku 2014 to bolo 31 753 obyvateľov.

Z grafu sa dá vyčítať, že počet obyvateľov na území MAS LEV za posledné štyri roky vzrástol. V porovnaní s rokom 2011 je to o 141 obyvateľov viac.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov na území OZ MAS LEV, o.z. v rokoch 2011-2014

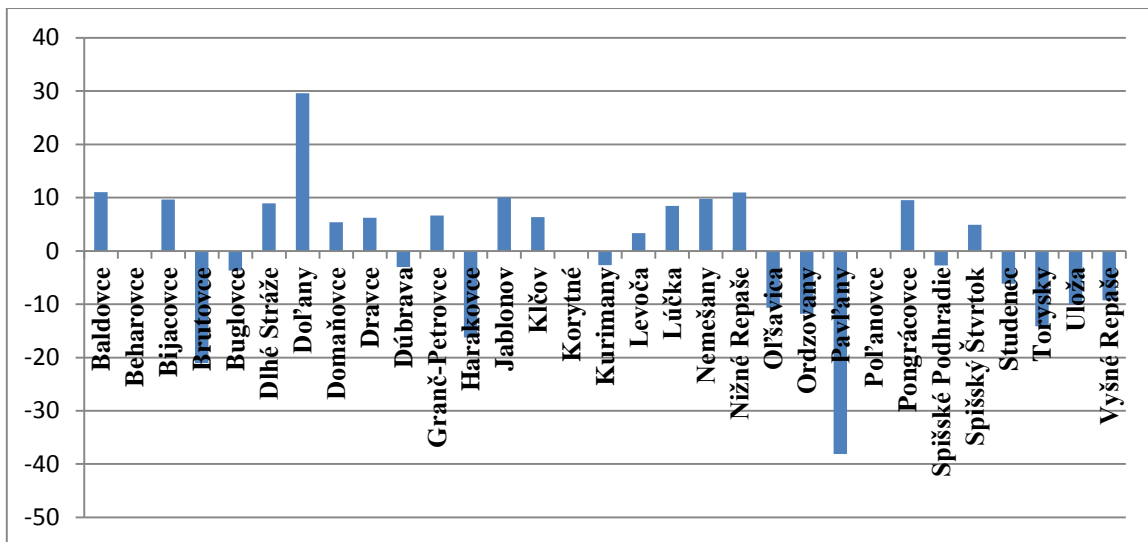

Zdroj: ŠÚ SR

3.1.6.2 Prirodzený prírastok

Hrubá miera pôrodnosti na predmetnom území v roku 2014 dosiahla úroveň 10,98 ‰, čo pri absolútnych hodnotách predstavuje 351 živonarodených detí. Hrubá miera úmrtnosti na území MAS LEV, o. z., v roku 2014 predstavovala hodnotu 8,2 ‰, čo pri absolútnych hodnotách predstavuje 255 zomrelých. Hrubá miera prirodzeného prírastku v roku 2014 na území LEVa bola na úrovni 2,78 ‰, čo predstavuje 95 obyvateľov. V porovnaní s Prešovským krajom (3,21 ‰) je na nižšej úrovni, ale v porovnaní so Slovenskou republikou (0,68 ‰) je vyššia.

Graf č. 3: Prirodzený prírastok (úbytok) obyvateľstva (v ‰) v roku 2014 na území Leva

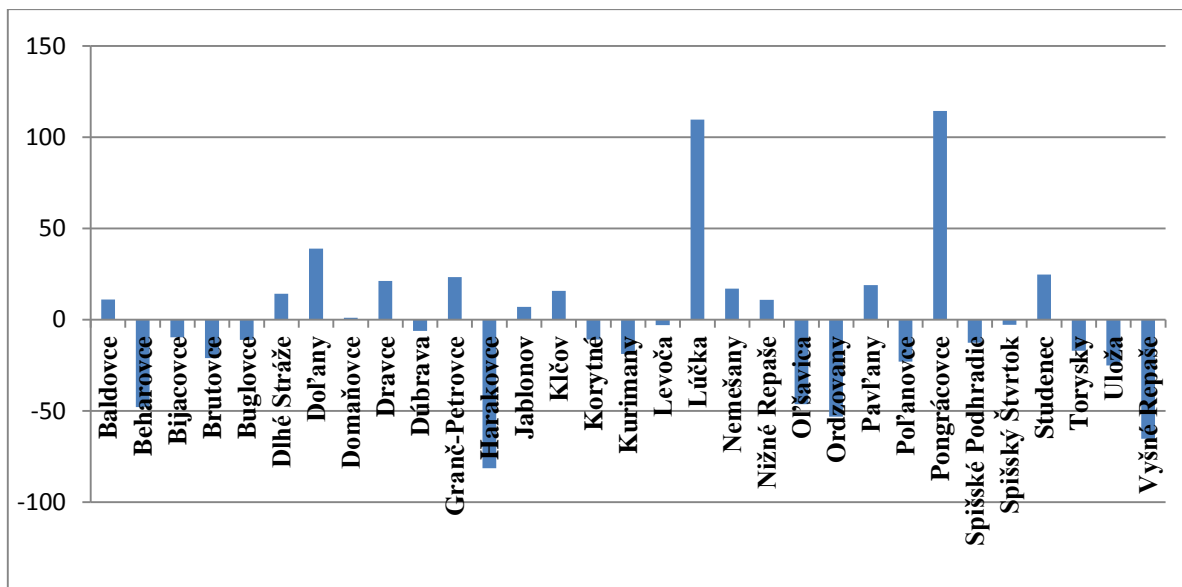
Zdroj: ŠÚ SR

Ako ukazuje graf, najvyšší prirodzený prírastok je v obciach Dol'any (29,57 ‰), Baldovce (11,05 ‰) a Nižné Repaše (10,99 ‰). Najvýraznejší prirodzený úbytok nastal v obciach Pavľany (-38,1 ‰), Brutovce (-21,05 ‰) a Harakovce (-16,26 ‰).

3.1.6.3 Celkový prírastok

Celkový úbytok obyvateľstva na území Leva v roku 2014 dosiahol hodnotu -1,59 ‰, čo predstavuje -54 obyvateľov. Prešovský kraj (1,29 ‰) a Slovenská republika (1 ‰) sú v porovnaní s územím LEVa prírastkové. Najvyšší celkový prírastok bol v obciach Pongrácovce (114,29 ‰), a Lúčka (109,7 ‰). Najvyšší celkový úbytok obyvateľstva nastal v obciach Harakovce (-81,3 ‰) a Vyšné Repaše (-65,12 ‰).

Graf č. 4: Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva (v ‰) na území MAS LEV v roku 2014

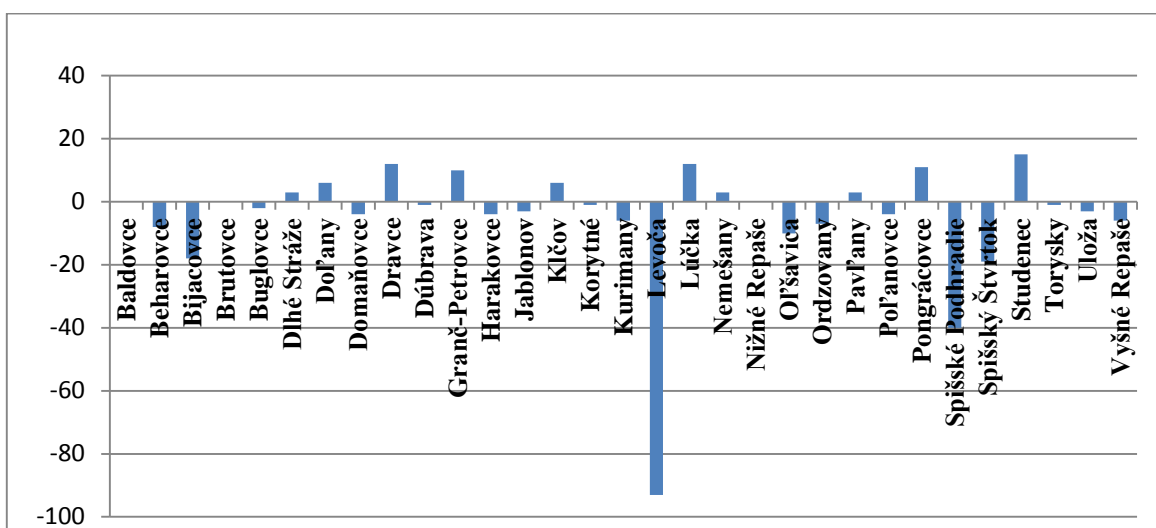

Zdroj : ŠÚ SR

3.1.6.4 Migrácia obyvateľstva

Na migrácii (imigrácia, emigrácia) sa na území Spiša v roku 2014 podieľalo 919 obyvateľov, z toho bolo 385 prisťahovaných a 534 vystťahovaných. Na vymedzenom území nastal úbytok sťahovaním, ktorý dosiahol hodnotu -149 obyvateľov. Vo väčšine obcí daného územia prevláda úbytok obyvateľstva sťahovaním. Prírastkové sú obce Dlhé Stráže (3), Doľany (6), Dravce (12), Granč – Petrovce (10), Kľčov (6), Lúčka (12), Nemešany (3), Pavľany (3) a Pongrácovce (11).

Graf č. 5: Prírastok (úbytok) obyvateľstva migráciou na území MAS LEV v roku 2014

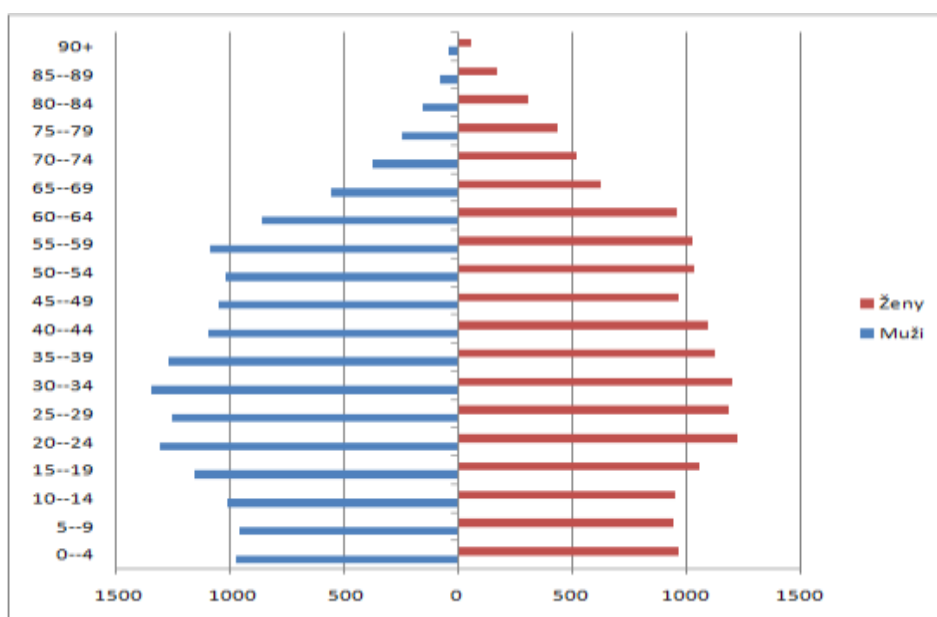

Zdroj: ŠÚ SR

3.1.6.5 Veková pyramída

Z vekovej štruktúry obyvateľov územia Leva je zrejmé, že najpočetnejšou skupinou v území sú ľudia vo veku 30-34 rokov. V roku 2014 prevládalo ženské pohlavie, ktoré dosiahlo hodnotu 50,25 %, čo pri absolútnych hodnotách predstavuje 15 923 žien a mužské pohlavie dosiahlo hodnotu 49,75 %, čo predstavuje 15 767 mužov. V obciach, kde naplno nevyužívajú svoj potenciál k prilákaniu či udržaniu mladých ľudí, zvlášť rodín s deťmi, je možné predpokladať postupné starnutie obyvateľstva.

Graf č. 6: Veková pyramída územia OZ MAS LEV, o.z. v roku 2014

Zdroj: ŠÚ SR

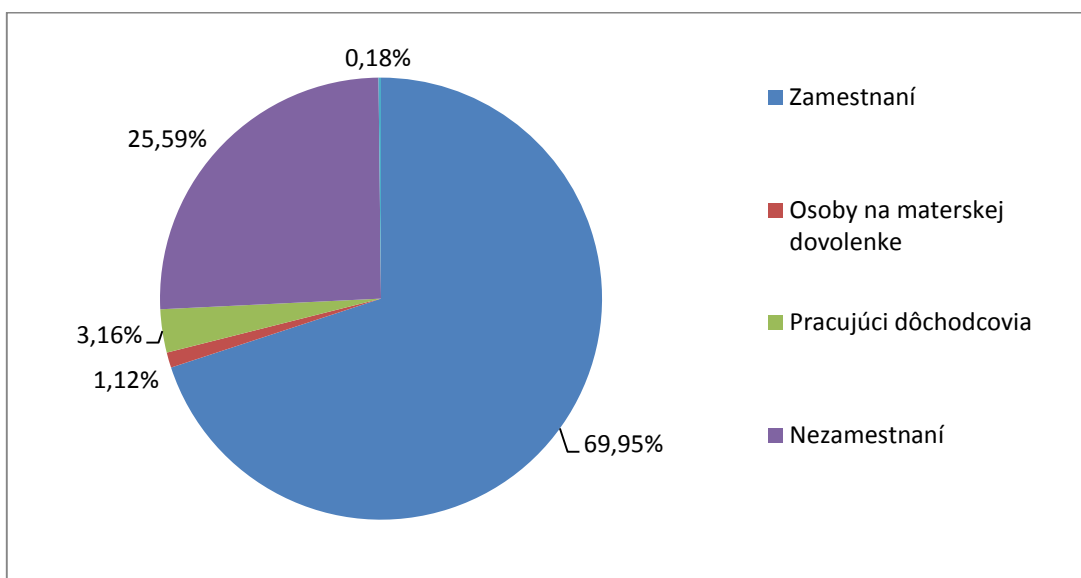
3.1.6.6 Štruktúra populácie územia podľa produktivity a ekonomickej aktivity

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo predstavovalo v roku 2011 v okrese Levoča 45,97 %, čo pri absolútnych hodnotách predstavuje 15 291 obyvateľov. Z toho je 69,95 % pracujúcich (10 697 obyvateľov), 25,59 % nezamestnaných (3 913 obyvateľov), 1,12 % osôb na materskej dovolenke (171 obyvateľov), 3,16 % pracujúcich dôchodcov (483 obyvateľov) a 0,18 % tvoria vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných firmách (27 obyvateľov).

V porovnaní so SODB 2001 mierne klesol počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva z 47,5 % na súčasných 45,97 %. Nezamestnanosť sa znížila o 0,81 %, výrazne poklesol počet osôb na materskej dovolenke zo 6,48 % v roku 2001 na 1,12 % v roku 2011, zvýšil sa počet pracujúcich dôchodcov z 0,66 % na súčasných 3,126 %.

V obciach z dotazníkových prieskumov vychádza najavo, že je málo pravdepodobné, že tu vzniknú väčšie investorské podniky s veľkou kapacitou pracovných príležitostí. Príležitosť k zníženiu nezamestnanosti a zlepšenie ekonomickej situácie okresu ponúka zameranie sa na lokálne zdroje, drobné podnikanie a zamestnanie sa v typických vidieckych činnostiach (poľnohospodárstvo, remeslá, chov zvierat, spracovanie poľnohospodárskych výrobkov, výroba regionálnych produktov). Prvoradá je potreba aktivizácie obyvateľov prevažne motiváciou a následným dlhodobým procesom vzdelávania a zvyšovania ich zručnosti a nadobudnutých vedomostí. Potenciál a príležitosť územia, okrem iného, spočíva vo využívaní moderných technológií a inovácií.

Graf č. 7: Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity na území MAS LEV v roku 2001

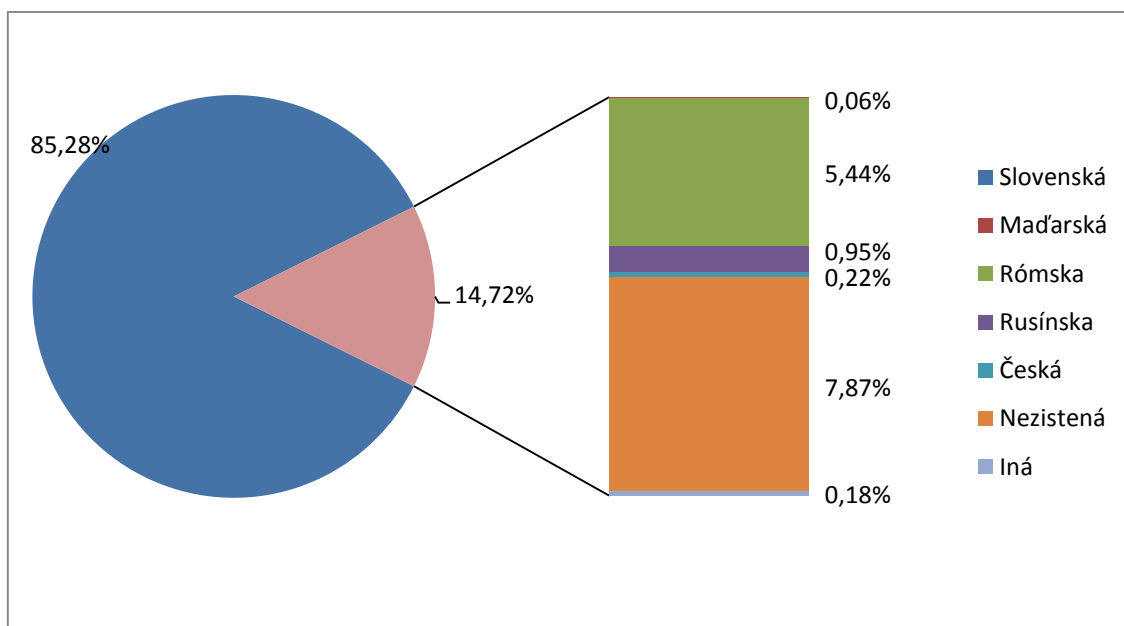

Zdroj: SODB 2011

3.1.6.7 Národnostné a etnické zloženie obyvateľstva

Z výsledkov SODB v roku 2011 vyplýva, že najpočetnejšou národnosťou na predmetnom území je slovenská (85,28 %), ďalej s odstupom nasleduje rómska (5,44 %), rusínska (0,95 %), česká (0,22 %) a maďarská (0,06 %). Vo všetkých mestách a obciach okresu Levoča výrazne prevláda slovenská národnosť (80%<), výnimkou sú obce Doľany (36,25 %) a Jablonov (74,08 %). Rómska populácia sa najviac vyskytuje v obciach Bijacovce (10,02 %), Doľany (56,53 %), Jablonov (22,35 %), Levoča (5,54 %), Spišské Podhradie (4,17 %) a Spišský Štvrtok (4,32 %). V porovnaní so SODB v roku 2001 sa znížila populácia slovenskej národnosti o 5,94 %. Pri rómskej národnosti nastal pokles zo 7,14 % v roku 2001 na 5,44 % v roku 2011.

Graf č.8: Národnostná štruktúra obyvateľstva územia OZ MAS LEV, o.z. v roku 2011

Zdroj: SODB 2011

3.1.6.8 Štruktúra obyvateľov podľa vierovyznania

Štruktúra obyvateľov podľa vierovyznania je zdokumentovaná v tabuľke 4., ktorá poukazuje na to, že rímskokatolícke náboženstvo dosiahlo hodnotu 77,5 %. Ostatné náboženstvá (evanjelické, gréckokatolícke, pravoslávne a iné) nedosiahli hodnotu vyššiu ako 1 %. Bez vyznania náboženstva je 5,27 %. U 10,76 % obyvateľstva sa náboženstvo nezistilo.

Tabuľka 4: Náboženská štruktúra obyvateľstva územia OZ MAS LEV, o. z. v roku 2011

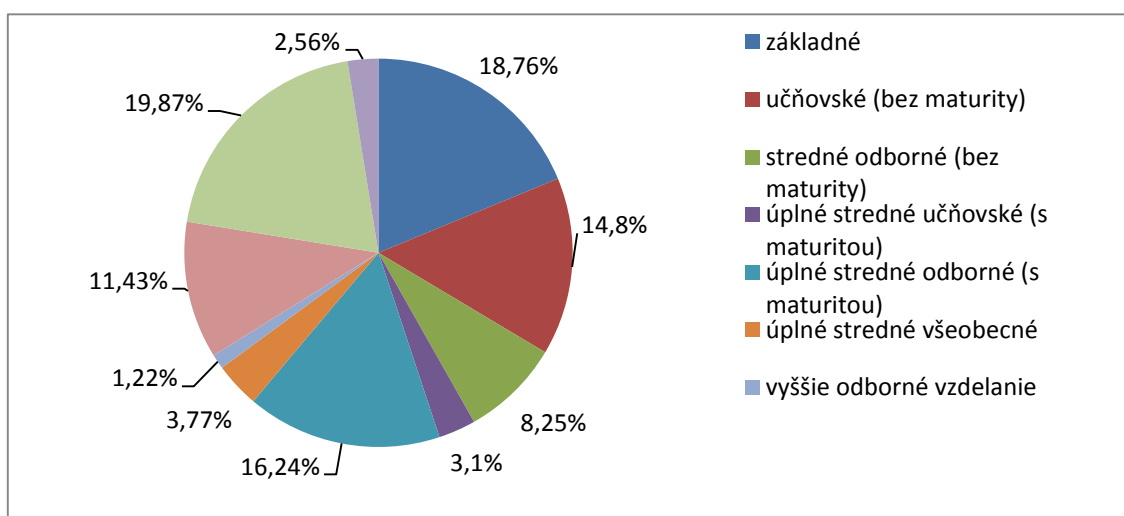
Názov náboženstva	Percentuálny podiel	Absolútne hodnoty
Rímskokatolícka cirkev	77,5	25 778
Gréckokatolícka cirkev	4,42	1 471
Pravoslávna cirkev	0,29	97
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	0,78	259
Reformovaná kresťanská cirkev	0,06	19
Kresťanské zbory	0,14	47
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	0,33	109
Bez vyznania	5,27	1 752
Iné	0,45	139
Nezistené	10,76	3 579

Zdroj: SODB 2011

3.1.6.9 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Ako vyplýva z grafu, najvyšší podiel na vzdelanostnej štruktúre na predmetnom území ma obyvateľstvo bez školského vzdelania (19,87%), ďalej nasleduje obyvateľstvo so základným vzdelaním (18,76%), úplné stredné odborne s maturitou (16,24%) a učňovské bez maturity (14,8%). Vysokoškolský vzdelané obyvateľstvo tvorilo hodnotu 11,43%. V porovnaní so SODB 2001 sú výrazné rozdiely medzi medzí počtom obyvateľom bez vzdelania. V roku 2001 ich bolo 0,56% obyvateľov a v roku 2011 až 19,87%. Tento rozdiel môže byť spôsobený zmenou metodiky pri sčítaní obyvateľstva. O viac ako polovicu sa zvýšil počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním z 4,71% na 11,43%.

Graf č. 9: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva územia OZ MAS LEV, o.z. v roku 2011

Zdroj: SODB 2011

3.1.7 Infraštruktúra a miestne služby

Školstvo

Na území okresu Levoča je zriadených 25 materských škôl. Nachádzajú sa v mestách Levoča (6), Spišské Podhradie a v obciach Bijacovce, Brutovce, Bugľovce, Dlhé Stráže, Domaňovce, Dravce, Doľany, Dúbrava, Jablonov, Klčov, Kurimany, Nemešany, Nižné Repaše, Olšavica, Spišský Hrhov, Spišský Štvrtok, Studenec a Vyšný Slavkov. Na predmetnom území sa nachádza 16 základných škôl, z toho je 7 s prvým stupňom základného vzdelávania (Bijacovce, Dlhé Stráže, Domaňovce, Dravce, Dúbrava, Granč – Petrovce a Jablonov) a 9 s prvým aj druhým stupňom (Levoča – Gašpara Haina 37, Levoča - Jána Francisciho 11, Levoča - Nám. Štefana Kluberta 10, Spišské Podhradie – Školská 3, Spišské Podhradie – Palešovo nám. 9, Klčov, Nižné Repaše, Spišský Hrhov, Spišský Štvrtok). Zo stredných škôl sa na území okresu Levoča sa nachádzajú dve gymnázia (Gymnázium sv. Františka Assiského Levoča a Gymnázium Janka Francisciho - Rimavského Levoča) a štyri stredné odborné školy (Stredná pedagogická škola, Stredná zdravotnícka škola Štefana Kluberta, Stredná odborná škola Majstra Pavla a Stredná odborná škola Bijacovce). Mesto Levoča je známe na celom Slovensku ako stredisko pre vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením obzvlášť so zameraním na deti s úplnou alebo čiastočnou stratou zraku. Prípravu žiakov už od materskej školy až po ukončenie stredoškolskej dochádzky zabezpečujú tri internátne školy (Spojená škola internátna, Š. Kluberta 1, Spojená škola internátna, Š. Kluberta 2, Spojená škola Jána Vojtaššáka internátna). Význam Levoče ako centra vzdelávania je umocnený nielen ponukou základného a stredoškolského vzdelávania, ale rovnako i možnosťou vysokoškolského štúdia. V meste Levoča je totiž etablované detašované pracovisko Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, kde je poskytované vysokoškolské vzdelávanie v odboroch liečebná pedagogika, predškolská a elementárna pedagogika sociálne znevýhodnených skupín a špeciálna pedagogika a pedagogika mentálne postihnutých. V Spišskom Podhradí na Spišskej Kapitule uskutočňuje svoju vzdelávaciu činnosť Teologický inštitút s odborními katolícka teológia a sociálna práca.

Na pôde Teologického inštitútu vyvíja vzdelávaciu činnosť aj Kňazský seminár biskupa Jána Vojtaššáka.

Problémom je udržateľnosť škôl hlavne v malých obciach. Kvalitu vzdelávania v materských a základných školách možno považovať za primeranú a dostačujúcu.

Tabuľka 5: Vzdelávacie zariadenia v okrese Levoča v roku 2014

Typ školy	Množstvo	Počet žiakov	Počet tried
Materské školy	25	1136	58
Základné školy (1.-4.)	7	203	16
Základné školy (1.-9.)	10	2787	138
Gymnázia	2	490	22
Stredné odborné školy	4	1304	44
Umelecké školy	3	1864	-

Zdroj: ŠÚ SR

Zdravotníctvo

Zdravotnícke služby sú v rámci regiónu zaistené vcelku dobre. V regióne ich zabezpečuje Nemocnica s poliklinikou v Levoči, ktorej majoritným akcionárom je spoločnosť AGEL SK a.s. Má 13 oddelení a zariadenie Polikliniky s odbornými ambulanciami. Ďalším objektom v Levoči je novo postavené a zariadené Zdravotné stredisko, ktoré je v súkromnom vlastníctve, a v ktorom sa nachádzajú ďalšie odborné ambulancie. Celkovo na území okresu Levoča sa nachádza 13 samostatných ambulancií praktického lekára pre dospelých, 7 samostatných ambulancií praktického lekára pre deti, 10 samostatných ambulancií praktického lekára stomatóloga a 5 samostatných ambulancií praktického lekára gynekológa. Na danom území je osem lekární a jedna predajňa so zdravotnými pomôckami.

Tabuľka 6: Počet zdravotníckych zariadení v okrese Levoča v roku 2013

Typ zariadenia	Počet
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	13
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti	7
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	10
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	5
Samostatné ambulancie lekára špecialistu	53
Lekárne a výdajne liekov	8
Výdajne zdravotníckych pomôcok	1
Nemocnica s poliklinikou	1

Zdroj: ŠÚ SR

Sociálne zariadenia

V súčasnej dobe sú na území MAS LEV zaisťované všetky základné sociálne služby. Nerovnomerná je však ich dostupnosť a nedostatočné prepojenie medzi poskytovateľmi sociálnych služieb a obcami, ale rovnako i prepojenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Zvyšujúci sa nárast počtu seniorov vyvoláva v obciach zvýšený záujem o zaistenie sociálnych

služieb. Vo väčšine obcí chýba napr. denný stacionár pre seniorov, niektoré by ich mali záujem vybudovať. Zariadenie poskytne občanom nielen starostlivosť o seniora počas doby, kedy sú v práci, ale v konečnom dôsledku sa tým zvýši zamestnanosť rodinných príslušníkov. Domov sociálnych služieb sv. Jána z Boha v Spišskom Podhradí je koedukované zariadenie s celoročnou formou pobytu, poskytujúce sociálne služby dospelým fyzickým osobám, ktoré sú z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu alebo ťažkého zdravotného postihnutia odkázané na pomoc inej fyzickej osoby.

DSS Spišský Štvrtok poskytuje sociálnu službu pobytovou formou – celoročne, zameranú na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Dom Charitas sv. Jána Bosca Spišské Podhradie – Spišská Kapitula sa stará o vytvorenie čo najlepších podmienok pre zaopatrenie intelektuálnych, hmotných a sociálnych potrieb kňazov a ostatných klientov, zvlášť v čase pokročilého veku, staroby a choroby.

V roku 2015 bolo v Spišskom Podhradí otvorené nové komunitné centrum. Slúži hlavne obyvateľom mesta a blízkyh osád začleniť sa k majoritnej spoločnosti. Pre deti vznikli tvorivé dielne, ktoré pomôžu najmenším pri získavaní zručností. Mamičky by sa v tomto centre mali zdokonaľiť v domácich prácach ako varenie, pranie, žehlenie a pri získavaní hygienických návykov.

V meste Levoča je poskytovaná opatrovateľská služba, jedáleň, stredisko osobnej hygieny a denné centrum pre seniorov. Služby sociálnej činnosti v meste Levoča poskytujú aj mimovládne organizácie ako Hnutie Kruciata, Humanitár, n.o. - Zariadenie pre seniorov a Domov sociálnych služieb, Rehabilitačné stredisko pre zrakovo postihnutých a pod. Od roku 2002 sa v meste Levoča systematicky realizujú aktivity terénnej sociálnej práce s cieľom podpory sociálnej inklúzie u osôb ohrozených sociálnym vylúčením alebo sociálne vylúčených prostredníctvom rozvoja služieb starostlivosti s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity prostredníctvom práce komunitných sociálnych pracovníkov a asistentov komunitného sociálneho pracovníka. V súčasnosti sa zrekonštruovala budova v miestnej časti Levočské Lúky ako komunitné centrum za účelom poskytovania sociálnej práce.

Sieť športových a kultúrnych zariadení

Takmer väčšina obcí na mapovanom území žije bohatým kultúrnym a športovým životom. Kultúrne a spoločenské aktivity sú predovšetkým vo väčších obciach na solídnej úrovni. V území aktívne pôsobia kiná, knižnice športové zariadenia a záujmové spolky. Najväčší počet športovísk sa nachádza v mestách Levoča a Spišské Podhradie. V Levoči je novovybudovaná tréningová hala s ľadovou plochou, futbalové ihrisko, športové haly a niekoľko multifunkčných ihrísk. V Spišskom Podhradí je najviac športovísk pri základných školách. Pri základnej škole Školská 3 sa nachádza športový areál so štyrmi multifunkčnými ihriskami. V školách sú telocvične, ktoré sú prístupné aj pre verejnosť. Taktiež sa tu nachádza niekoľko detských ihrísk, ktoré sú rozmiestnené po celom meste. Priamo pod Spišským hradom je situovaný futbalový štadión s hokejovým ihriskom, kde je plánovaná výstavba umelej ľadovej plochy. Futbalové ihriska sa nachádzajú v obciach Bijacovce, Domaňovce, Dravce, Dúbrava, Granč – Petrovce, Jablonov, Klčov, Kurimany, Studenec a Torysky.

Športových zariadení je okrese je relatívne dostatok, horšie je to s dostupnosťou iných aktivít pre trávenie voľného času. Ponuka voľnočasových aktivít je obmedzená alebo zameraná predovšetkým pre deti a mládež v rámci školských zariadení.

V okrese Levoča sa nachádza niekoľko kultúrnych zariadení, napr. kiná (Levoča, Spišské Podhradie), múzea (Levoča, Spišské Podhradie, Klčov, Brutovce), galéria (Levoča), divadlo (Levoča) a knižnice (Levoča, Spišské Podhradie, Nemešany). V regióne sú veľmi populárne kultúrne podujatia zamerané na folklór, ľudové tradície, gastronómiu a šport. K najvýznamnejším patria Medzinárodný kultúrny festival Dni Majstra Pavla, Spišské folklórne slávnosti, Spišský Jeruzalem, Festival vína a medu/VIA REGIA, Turistický pochod Dúbrava - NPR Rajtopíky a Dúbravské pirohy, UNESCO CUP, Podhradské trhy, 20 Mierových kilometrov okolo Spišského hradu, Dni sv. Huberta a ďalšie.

Každá z obcí má takisto svoje priestory pre usporadúvanie miestnych kultúrnych akcií, medzi ktoré patria hlavne plesy, tanečné zábavy a pod. Situácia v oblasti zázemia pre kultúrny život je odlišná predovšetkým v tom, že potrebné objekty už boli vystavené v minulosti a v nasledujúcich rokoch vyžadujú investície do opravy a modernizácie. Starostovia vidia potrebu predbežných investícií do budovania a zlepšovania klubovní a kultúrnych domov.

Situáciu finančnej náročnosti potrieb v jednotlivých typoch voľnočasového a kultúrneho zázemia cítia obce v oblasti jeho budovania, kde bol zaznamenaný dostatok zámerov od starostov obcí.

Miestne služby

Mesto Levoča ako okresné mesto poskytuje najširšie portfólio služieb v regióne. Ďalším významným spádovým centrom je mesto Spišské Podhradie. Tieto mestá poskytujú finančné služby (banky - VÚB, a. s., UniCreditbank, a. s., Slovenská sporiteľňa, a. s., Prima banka, a.s., Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Poštová banka, a. s.), administratívno-správne služby, právne služby, výdaj liekov, auto-moto, cestovné kancelárie, realitné kancelárie, reklamné služby atď. Služby pošty okrem miest môžu využívať obce Beharovce, Bijacovce, Brutovce, Jablonov, Spišský Štvrtok a Vyšné Repaše. V Levoči sa nachádza Štátny archív – zariadenie ministerstva vnútra SR, daňový úrad, okresný úrad, jedinečná tlačiareň kníh a časopisov pre nevidiacich, lyžiarsky klub nevidiacich a slabozrakých športovcov, Spišské múzeum a iné. V Spišskom Podhradí na Spišskej Kapitule sa nachádza biskupský úrad.

3.1.8 Kultúrne, historické a prírodné zdroje

3.1.8.1 Kultúrne a historické zdroje :

Baldovce:

Kostol rímsko – katolícky sv. Anny, barokový z roku 1761 zväčšený v roku 1798, vznikol na mieste pôvodného chrámu z roku 1761. V kostole sa uchováva pozlátená baroková monštrancia z 18. storočia. Okolie kostola zobia majestátne staré lipy.

Sádrovo – železnatý prameň známy už od 16. storočia

Kúpele Bužňa - vznik od 18.storočia, zánik v 20. storočí

Prírodná lokalita v okolí zvaná Hradská lúka vystupuje ako „Územie európskeho významu“ s druhým stupňom ochrany, vyznačuje sa močaristými pôdami a výskytom vzácnych druhov zvierat.

Beharovce:

Kaplnka sv. Michala arch. z roku 1823, rímsko-katolícka, typ sieňový s polkruhovým uzáverom, kazetovým stropom a nadstavanou drevenou zvoničkou.

Bijacovce:

Csákyho kaštieľ - 1780 -1785, typický neskorobarokový, resp. rokokovo klasicistický obytný objekt je umiestnený uprostred rovinatého parku. V severnom tympanóne sú umiestnené mechanické bijúce hodiny. Plastická výplň južného tympanónu je označovaná ako erb rodu Csákyovcov;

Kaplnka svätých Kozmu a Damiána - je postavená v bezprostrednej blízkosti kostola Všetkých svätých. Ide bezpochyby o najstarší architektonický objekt v obci a jeden z najstarších sakrálnych architektonických objektov na Spiši;

Rímsko - katolícky kostol Všetech svätých, 1260, prestavaný v 17. storočí;

Morová kaplnka - stĺpovitá kaplnka s vežičkou zasvätená Najsvätejšej Trojici;

Chránené územia Historický park Bijacovce, CHA, r. vyhlásenia 1982, 1995. Na teritóriu obce Bijacovce sa nachádzajú štyri chránené stromy. Prastará lipa – najstarší reprezentant živej flóry nielen v Bijacovciach, ale aj v rámci okolia. Skupina ďalších troch chránených stromov je súčasťou národnej kultúrnej pamiatky – areálu kaštieľa. Ich vek sa odhaduje na viac ako dvesto rokov. Vzácné stromy sú označené tabuľkami so štátnym znakom a nápisom: CHRÁNENÝ STROM.

Brutovce:

Kostol sv. Vavrinca – rímsko-katolícky, gotický z 1. polovice 14. storočia, upravený v 18. a 20. storočí. Na oltári gotická rezba s figúrou Madony z 15. storočia, iná socha zo 14. storočia, zvon z roku 1524;

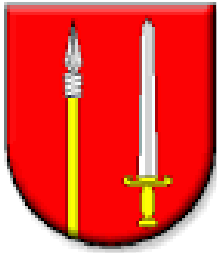
Chránené územia: Na ľavej strane obce Brutovce sa vypína hora Bišár, spadajúca do obce Tichý Potok. Bišár je prírodnou rezerváciou na ochranu typických spoločenstiev horských kvetnatých lúk s výskytom ľalie cibul'konosnej. Práve na tomto vrchu neďaleko Brutoviec nazývanom tiež „Nad Pisarku“ bol v roku 2013 postavený Mariánsky stĺp.

Buglovce:

Katolícky kostol - secesná stavba, inšpirovaná barokovými prácami, obdĺžniková s murovaným štítom, nadstavanou vežou, ktorá je zakončená ihlancom, 1928

Chránené územie: PHO minerálnych prameňov

Dlhé Stráže:

Katolícky kostol sv. Juraja je klasicistický z obdobia okolo roku 1800
Gotická socha P. Márie je z polovice 14. storočia, drevorezba s novou polychrómiou

Dol'any:

Kaplnka z konca 18. storočia - postavená k úcte Nanebovzatia Panny Márie;
Kostol sv. Michala Archanjela;
Drevená zvonica;

Chránené územia: CHN Hájik, bolo vyhasené v roku 1989

Domaňovce:

Kostol sv. Štefana Prvomučeníka - s vežou, vežovými hodinami, zasvätený sv. Štefanovi Prvomučeníkovi;
Rímskokatolícky farský úrad

Dravce:

Pôvodný kamenný gotický cestný most, ktorý je vzácnou technickou pamiatkou z obdobia 13. storočia;

Kostol sv. Alžbety Uhorskej z 13. storočia - pôvodný ranogotický dvojloďový kostol s nástennými maľbami z konca 13. a polovice 15.

storočia. Ide o vzácnu, v západnom umení neobvyklú byzantskú schému nástenných malieb;

Nový kostol Panny Márie Kráľovnej, Bukovinka;

Drevená zvonička, Bukovinka

Dúbrava:

Rímsko - katolícky kostol sv. Jána Krstiteľa, 17. storočie, boli v ňom tri oltáre: oltár sv. Jána Krstiteľa (v súčasnosti je v umelecko–historickej expozícii Východoslovenského múzea v Košiciach), oltár Panny Márie a oltár sv. Mikuláša, v roku 1838 vyhorela vrchná časť kostola veže a celý vyšný koniec obce, kostol bol neskôr opravený, v roku 1968 bol však prestavaný do súčasnej podoby;

Chránené územie Rajtopíky, NPR, skalné mesto, rozloha: 119,67 ha

Granč – Petrovce:

Kostol sv. Martina biskupa je renesančný z roku 1626, pre kostol je charakteristická predstavaná veža so štítkovou atikou, ktorého stavebný štýl prišiel na Spiš z Poľska, cenné sú aj renesančný oltár sv. Martina, zvony, cínový tanier, barokový reliéf sv. Rozálie a drevorezba z 18. storočia;

Barokový kaštieľ zo začiatku 19. storočia, v budove kaštieľa je zriadená škola, ktorá tam sídli dodnes, zrekonštruovaná bola v roku 1990.

Harakovce:

Kostol sv. Michala archanjela - je z 15. storočia a niekoľkokrát vyhorel, ale bol obnovený. Múry kostola sú veľmi hrubé (100 centimetrov). Dvere sú drevené, okná sú jednoduché, barokové. Harmónium na ktorom sa hralo v kostole má už vyše 30 rokov, ale už sa na ňom tri roky nehraje. Toto staré harmónium je už totiž prežraté červotočmi

Chránené územie Rajtopíky, NPR, skalné mesto, rozloha: 119,67 ha

Jablonov:

Katolícky kostol sv. Márie Magdalény - klasicistický, postavený v roku 1827. Kostol je sieňový s polkruhovým uzáverom, pristavanou sakristiou a nadstavanou vežou, zaklenutý konchou a pruskými klenbami, v poli stoja božie muky, je to ľudová stavba zo začiatku 19. storočia.

Klčov:

Kostol Narodenia P. Márie - rímsko -katolícky, postavený v r. 1808 – 1809. Je to jednodňová stavba s polygonálnym uzáverom – presbytéria, zaklenutého vejárovou klenbou. Uprostred sa nachádza obraz svätice z 19. storočia. Obraz narodenia Panny Márie je z 2. pol. 19. storočia.

Južná tretina katastra spadá do územia navrhovanej Chránenej krajinnej oblasti Spiš. Návrh vyhlásenia CHKO je zrejme neperspektívny, ale ako zámer je stále vedený v ÚPD VÚC Prešovského samosprávneho kraja.

Chránené územie PR Hájik na výmere 4,18 ha. Na území katastra Klčova sa nachádzajú rôzne druhy chránených rastlín európskeho významu, ale aj regionálne významných a vzácných druhov.

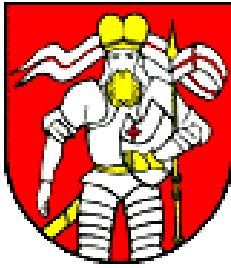

Korytné:

Kostol sv. Matúša - rímsko-katolícky klasicistický z roku 1816;

Kaplnka z roku 1817;

Kúria zo začiatku 19. storočia – bola plne funkčná a obývaná poslednou vlastníčkou Gizelou Jencsa do roku 1956.

Kurimany:

Rímskokatolícky kostol sv. Kvirína - postavený na starších ranogotických základoch z 2. polovice 17. storočia, v 18. storočí obnovený a novozaklenutý, neskôr opravený, ohradený múrom;

9 objektov malej sakrálnej architektúry - z toho v intraviláne sú 4 kríže a v extraviláne je situovaných 5 krížov.

Levoča:

Bazilika sv. Jakuba v Levoči - je trojloďový kostol pseudobazilikálneho typu, s krátkou polygonálne ukončenou svätyňou, s neskoršími dodnes zachovanými prístavbami. Oltár svojou výškou 18,62 m a šírkou 6,7 m zaplňa priestor svätyne od podlahy až po klenbu;

Evanjelický kostol - klasicistický objekt, pôdorys má tvar gréckeho kríža;

Pútnický kostol na Mariánskej hore (Bazilika Navštívenia Panny Márie) – jedno z najstarších a najvýznamnejších pútnických miest na Slovensku;

Pútnický a exercičný dom na Mariánskej hore v Levoči - postavený v roku 1994 za pomoci mnohých obetavých ľudí ;

Starý kostol minoritov (tiež čierny alebo gymnaziálny) - zasvätený Panne Márii kráľovnej anjelov. Nachádza sa tu u nás jediná úplne gotická krížová chodba pochádzajúca zo 14. storočia;

Barokový kostol sv. Ducha - nový kostol a kláštor minoritov na Košickej ulici je hlavným dielom baroka v Levoči;

Levočská historická radnica - situovaná uprostred námestia pravidelného obdĺžnikového tvaru svojou hmotou a polohou patrí medzi dominantné stavby námestia a mesta vôbec;

Klietka hanby - približne zo 16. storočia, slúžila na trestanie ľahších deliktov;

Mestské divadlo - nachádza sa v pôsobivom prostredí pamiatkových dominant, na západnej strane námestia;

Obchodný dom - bol spolu so zlatníckymi dielňami časťou komplexu budov v parku;

Veľký župný dom - postavený v rokoch 1806-1826 architektom z Egru Antonom Povolným ako sídlo administratívy pre Spišskú župu;

Malý župný dom - fasáda má sgrafitovú výzdobu a medzi oknami je znázornený erb Spišskej župy;

Thurzov dom - na fasáde má bohatú sgrafitovú výzdobu z roku 1903–1904;

Dom majstra Pavla - v tomto dome žil a tvoril rezbár Majster Pavol z Levoče, autor hlavného oltára z chrámu sv. Jakuba, ale aj iných významných diel;

Máriássyho dom - s nádherným kamenným portálom z roku 1530 pochádza z 15. storočia;

Krupekov dom - bohato zdobená fasádou maľbami a kvádrovaním zo 16. storočia,

Spillenbergov dom - patril v 16.–17. storočí známej lekárskej rodine;

Mestské hradby - počiatky výstavby opevnenia viacero bádateľov predpokladá už koncom 13. storočia

Breuerova tlačiareň – v 17. st. chýrna tlačiareň, v ktorej vychádzali diela Tranovského, Komenského, či Masníka;

Hainov dom – bývalé evanjelické lýceum;

Bývalý mestský hostinec – v prvej polovici 19. storočia adaptovaný na divadlo a spoločenskú sálu, dnes reštauračné divadlo;

Gymnázium – budova v elektickom štýle z r. 1913 – 1915;

Chránene územia: Chránené vtáčie územie Levočské vrchy, Biotop Dubiny pri Levoči

Lúčka:

Kostol Kráľovnej sv. Ružena - rímsko - katolícky klasicistický, z roku 1837 (nie je zapísaný v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok);

4 sýpky - vyhlásené za Národnú kultúrnu pamiatku

Nemešany:

Kostol sv. Jána Nepomuckého - neoklasistický, kostol dal v roku 1746 postaviť spišský kanoník Ján Repassy;

Pôvodné kamenné domy a oplotenia, ktoré sú považované za kultúrno historicky hodnotné;

Chránené územie: PHO minerálnych prameňov.

Nižné Repaše:

Kostol sv. Anny - grécko-katolícky, pôvodne ranogotický z prelomu 13. a 14. storočia, klenba lode zo 17. storočia; renovovaný v roku 1879, gotické architektonické detaily. Zapísaný je v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok Slovenska;

Rumpáľové studne - slúžiace ako jediný zdroj pitnej vody pre obyvateľov domov, či obcí;

Kaplnky :

Ľudové zrubové domy.

Olšavica:

Farský kostol zasvätený sv. Mikulášovi - postavený na mierne vyvýšenom teréne a dodnes obohnaný múrom so vstupnou bránou;

Gerčakov mlyn – je jediným zachovaným mlynom pri rieke Olšavica, ktorý je schopný prevádzky, zo siedmich mlynov na povodí rieky Torysa

Nedáľeko obce sa nachádzajú "Božie muky", ľudová stavba z konca 19. storočia;

Slnčné hodiny;

Chránené územia: chránené územie Bišár so vzácnou vegetáciou a zaujímavé geologické úkazy na lokalite Spišská (1056 m n.m.)

Ordzovany:

Kaplnka sv. Martina - stojí západne od obce pred vstupom do doliny Margecanka.

Prícestná kaplnka sv. Juliány (Falconieri) z 18. storočia. V roku 1814 - 1816 sa Ordzovanmi prehnal ľadovec a vybil ľuďom úrodu. Ľudia

preto dali namaľovať obraz sv. Juliány panny, ako nad ťažkými mračnami oroduje u Boha;

Kostol sv. Antona pustovníka - rímsko-katolícky, pôvodne ranogotický z polovice 13. storočia, prestavaný v polovici 17. storočia, zaujímavosťou kostola je trojica zvonov z roku 1922 – 1926;

Chránené územia: Kataster obce Ordzovany spolu s katastrami ďalších obcí je súčasťou chráneného územia – Dubiny pri Ordzovanoch, lokality NATURA 2000, ktorá je v pôsobnosti Národného parku Slovenský raj. Výmerou zaberá toto územie 211,87 ha.

Pavľany:

Kostol sv. Petra a Pavla - z roku 1930. Okolo kostola je pôvodný starý múr;

Prícestná kaplnka Immaculaty - je z konca 19. storočia.

Poľanovce:

Rímsko-katolícky kostol - so zachovanou pôvodne gotickou dispozíciou, veža z konca 17. storočia, z roku 1765 klenby a úpravy; náhrobná platňa z roku 1442 a z roku 1661.

Chránené územia: Chránený prírodný jav Diablova díera.

Pongrácovce:

Kostol sv. Stanislava biskupa - rímsko – katolícky, postavený koncom 13. storočia, upravovaný v r.1758, má zaujímavé gotické nástenné maľby z polovice 14. storočia; gotická socha Madony z 2. polovice 14. storočia, socha svätého Šebastiána z konca 15. storočia;

Baroková kaplnka - so sochou sv. Jána Nepomuka

Spišské Podhradie:

Kláštor Milosrdných bratov a barokový interiér kláštorného kostola;

Evanjelický kostol a škola na mariánskom námestí;

Tabuľové maľby - z gotického oltára vo farskom chráme Narodenia Panny Márie z konca 15. storočia. Časť gotických oltárnych malieb je

umiestnená v expozícii gotiky v SNG v Bratislave ako doklad diela patriaceho k vrcholu neskorogotického maliarstva na Slovensku;

Komplexné dielo sochára Alexeja Luxa, z ktorého sa na mestskom cintoríne zachovalo súsošie na pomníku Jána Harmatu a socha na pomníku autorovej sestry Gizely Lux. Luxove dielo je zastúpené v maďarskej národnej galérii, Paríži, Haagu, Londýne a v Amsterdame.

Synagóga a židovský cintorín – dôležitá časť židovskej komunity;

Spišský hrad - bol vybudovaný na travertínovom kopci v 12. až 13. storočí. Je múzejnou expozíciou a svojou rozlohou predstavuje najväčší hrad na Slovensku, existuje v rámci národnej prírodnej pamiatky Spišský hradný vrch, je zapísaný v UNESCO;

Mariánsky stĺp - barokový kamenný stĺp so sochou Immaculaty z roku 1726;

Chránené územia: Dreveník - travertínové skalné mesto, NPR r. vyhlásenia 1925, 1930,1982, 1993, plocha územia 66,90 ha.

Jazierko na Pažici – vzácna PP (prírodná pamiatka), ojedinelý geomorfologický útvar na travertínovej kope Pažiť v Hornádskej kotline, plocha územia 0,11ha;

Sivá Brada - ojedinelá travertínová kopa so vzácnou slanomilnou, suchomilnou i močiarnou vegetáciou, NPR r. vyhlásenia 1987, plocha územia 19,55 ha;

Ostrá hora - travertínová kopa v severovýchodnej časti Hornádskej kotliny, PP, plocha územia: 29,32 ha;

Zlatá brázda - zachovalý typický travertínový útvar, PP r. vyhlásenia 1990, plocha územia: 1,616 ha;

Sobotisko - travertínová kopa PP;

Nemecká hora a Jereňáš – chránené areály.

Spišský Štvrtok:

Kostol sv. Ladislava – patriaci k najstaršiemu kostolom Spiša. Jeho architektúra je ukážkou postupného prenikania klasickej gotiky do neskorého románskeho slohu. K južnej strane lode bola pribudovaná kaplnka Zápoľských. Kostol bol reštaurovaný podľa návrhu architekta L.

Steinhausza v rokoch 1899 - 1901;

Zápoľského kaplnka - postavená na podnet Štefana Zápoľského. Kaplnka bola pristavená k južnej strane kostola. Jedinečný je visiaci chór, ornamentálne a figurálne bohato zdobený, ktorého poprsnicu zdobia kružby s kvetmi a s výklenkom uprostred;

Kláštor Minoritov terajší domov sociálnych služieb.

Studenec:

Kostol rímsko – katolícky – z roku 1892;

Kaplnka sv. Jozefa - postavaná jezuitmi v roku 1739;

Chránené územia : Dubinky pri Ordzovanoch, ktorého správcom je NP Slovenský raj.

Torosky:

Grécko – katolícky kostol - z roku 1861. Ďalší kostol bol postavený v roku 1730 pričinením farára Andreja Andrejkoviča a zasvätený bol sv. Michalovi Archanjelovi. V roku 1861 bol postavený nový murovaný klasicistický

chrám, jeho patrónkou sa stala Panna Mária Ochrankyňa. Do 20. storočia prešiel viacerými prestavbami.

Uloža:

Rímsko-katolícky kostol sv. Jána Krstiteľa - postavený v druhej polovici 18. storočia. Kostol je jednoloďový s jednou vežou, ktorá má cibulovitú kupolu a menšou pribudovanou vstupnou chodbičkou spredu a na pravej strane je pribudovaná menšia sakristia.

Socha horolezca - z minulosti vystavená v strede obce blízko cesty vedúcej cez obec a neďaleko kostola.

Chránené územia: chránený strom lipa malolistá, vysoká cca 20 metrov, ktorá patrí do pôsobnosti Národného parku Slovenský raj a je tam vyhlásený 2. stupeň ochrany.

Vyšné Repaše:

Rímsko-katolícky, pôvodne gotický kostol, ktorý tu musel stáť už začiatkom 14. storočia, keďže fara bola v dedine zriadená pred rokom 1307;

Kalvária z 18. storočia ľudová baroková;

Kaplnky z 18. a 19. storočia.

Zdroj: PHSR obcí

3.1.8.2 Prírodné zdroje:

Všeobecný popis charakteru krajiny

Územie pôsobenia MAS LEV je takmer totožné s administratívnym vymedzením okresu Levoča, nespádajú do neho len obce Spišský Hrhov a Vyšný Slavkov. Región susedí na západe s okresom Poprad, na severe s okresmi Kežmarok a Sabinov, na Východe s Prešovským a na juhu so Spišsko - Novoveským okresom. Územie predstavuje z prírodného hľadiska výnimočne pestré a hodnotné územie. Zasahuje tu viacero krasových území – južná, stredná a severná časť Braniska, až po unikátnu travertínovú kopu v okolí Spišského Podhradia. Okres Levoča má na svojom území pomerne bohatú sieť chránených území. Na územie okresu síce plošne nezasahuje žiadne veľkoplošné chránené územie, v takto

vymedzenom území sa však nachádza, resp. doň plošne zasahuje 11 maloplošných chránených území.

Okresom preteká viacero menších vodných tokov, najväčší z nich je Levočský potok, ktorý je ľavostranným prítokom Hornádu a má 27 km. Na hornom toku (po Levoču) tečie Levočskou dolinou, tam je v lokalite Kováčova vila vybudovaná malá vodná nádrž. Medzi Levočou a obcou Lieskovany meandruje, pričom tok opisuje tvar obráteného písmena „J“. Vlievajú sa do neho sprava Závadský potok, Zimný potok, Peklisko, Pekliansky potok, Lesný potok (594,4 m n. m.), Vápenistý potok, Fedorkin jarok, Krupný jarok, Končistý potok, Bicír (472,0 m n. m.), Iliášovský potok; zľava Uložiansky potok, potok z oblasti Kútov, Križný potok, Krčmárov jarok a Odorica. Najvyšším vrchom je Čierna hora 1289 m a zaujímavé sú i ďalšie vrchy - Siminy 1287 m, Ihla 1283 m, Repisko 1251 m, Kuligura 1250 m, Javorina 1224 m, Zámčisko 1236 m, Škapova 1232 m, Čiernohuzec 1216 m, Derežova 1214 m.

Chránené územia

NPR Dreveník patrí medzi najstaršie chránené územia na Slovensku. Z viacerých výskytov travertínu na Spiši je Dreveník najstarší. **NPR Sivá Brada** je zaujímavá svojou súčasnou aktivitou štyroch minerálnych prameňov, z ktorých sa vyzráža travertín. **PP Sobotisko** je súčasťou komplexu travertínových kôp v okolí Spišského Podhradia. Vyskytujú sa tu plochy s pôvodnou pasienkovou i skalnou vegetáciou s viacerými druhmi chránených i ohrozených rastlín. **PP Jazierko na Pažiti** patrí k početným minerálnym výverom v úseku Baldovce – Sivá Brada. Režim tohto výveru sa vyznačuje výraznými zmenami podstatne v závislosti od zrážkových pomerov v širšom okolí. **PR Hájik** leží na výraznom návrší o rozlohe 4,18 ha v katastrálnom území obce Klčov. V podraсте sa nachádza vzácna teplomilná flóra s dominujúcim poniklecom slovenským. **CHA Kohwald** sa rozprestiera na ploche 3,4 ha. Ide o skupinu mohutných líp pri bývalej horárni, spojená s historickou tradíciou – stretnutiami štúrovských študentov Levočského Lýcea v rokoch 1844 -1848.

Tabuľka 7: Chránené územia v okrese Levoča

Názov chráneného územia	Typ chráneného územia	Rozloha (ha)	Katastrálne územia
Dreveník	NPR	101,16	Spišské Podhradie, Žehra
Sivá Brada	NPR	19,547	Spišské Podhradie
Rajtopíky	NPR	119,7	Dúbrava, Harakovce
Jazierko na Pažiti	PP	0,1101	Spišské Podhradie
Ostrá hora	PP	29,324	Spišské Podhradie, Žehra

Sobotisko	PP	13,22	Spišské podhradie, Žehra
Zlata brázda	PP	1,62	Spišské Podhradie
Podhoranské	PP	0,46	Spišský Hrhov
Jazerec	PP	0,31	Dol'any
Hájik	PR	4,18	Klčov
Kohwald	CHA	3,4	Levoča

Poznámky: NPR – národná prírodná rezervácia, PP – prírodná pamiatka, CHA – chránený areál

Ďalšie chránené územia:

SR ako členský štát Európskeho spoločenstva má záväzky realizácie Programu budovania sústavy osobitne chránených území NATURA 2000, ktorého kľúčovým cieľom je zachovanie prírodného dedičstva.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území:

1. osobitne chránené územia – v národnej legislatíve: chránené vtáacie územia :

Tabuľka 8: Chránené vtáacie územia

Názov CHVÚ	Vyhláška MŽP SR V Z. z	zo dňa	kód územia	platnosť k
Levočské vrchy	434/2012	19.12.2012	SKCHVU051	01.01.2013

Zdroj: www.enviroportal.sk

Ako ukazuje tabuľka na území LEVa sa nachádza jedno vtáacie územie a to Levočské vrchy.

2. osobitné územia ochrany – v národnej legislatíve: územia európskeho významu

Tabuľka 9: Územia európskeho významu

Názov	Kód územia	Správca územia	Katastrálne územie
Spišskopodhradské travertíny	SKUEV0105	NP Slovenský raj	Baldovce Spišské Podhradie
Spišskopodhradské stráne	SKUEV0107	NP Slovenský raj	Jablonov Nemešany Spišské Podhradie
Ordzovianska dubina	SKUEV0108	NP Slovenský raj	Ordzovany Spišské Podhradie Studenec
Rajtopíky	SKUEV0109	NP Slovenský raj	Dúbrava Harakovce
Levočská dubina	SKUEV0110	NP Slovenský raj	Levoča
Dravčianska stráň	SKUEV0111	NP Slovenský raj	Dravce
Jereňas	SKUEV0224	NP Slovenský raj	Spišské Podhradie

Zdroj: www.enviroportal.sk

Z tabuľky môžeme vyčítať, že sa na pozorovanej oblasti nachádza 7 území európskeho významu, ktoré zaberajú 10 katastrálnych území.

Voda:

V území MAS LEV sú výlučne horné časti tokov. Z toho dôvodu sú tu pomerne malé zásoby podzemných vôd, ale s relatívne dobrou kvalitou povrchových vôd. Oveľa väčšiu dôležitosť ako v iných oblastiach tu nadobúdajú povrchové zdroje pitnej vody a v nadväznosti na to aj ich ochrana.

Pretože mestá a obce územia sa prevažne nachádzajú v údolných nivách, sú povrchové a podzemné vody ľahko zraniteľné produkovanými odpadmi.

Nitrátová direktíva: je súbor opatrení smerujúcich k zníženiu znečistenia vodných zdrojov (povrchové aj podzemné) dusičnanmi, ktoré môžu pochádzať z hospodárskych hnojív (maštalný hnoj, hnojovica, močovka) a minerálnych hnojív, hlavne vtedy ak sú aplikované v nesprávnom čase a v nadmerných dávkach. V okrese Levoča sú do zoznamu zraniteľných oblastí zaradené obce: Baldovce, Bijacovce, Buglovce, Domaňovce, Dravce, Klčov, Kurimany, Levoča, Nemešany, Spišské Podhradie, Spišský Štvrtok.

Tabuľka 10: Zastúpenie kategórii obmedzenia hospodárenia na pôdach vzhľadom na Nitrátovú direktívu v okrese Levoča (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Kategória pôd			
	Nezaradené	A	B	C
Levoča	40,14 %	52,07 %	7,80 %	-

Zdroj: www.podnemapy.sk

Ovzdušie:

Okres Levoča patrí do prvej triedy s minimálnym znečistením ovzdušia.

Emisie: Stav znečistenia ovzdušia na území MAS LEV sa lepší. V území sa zo stacionárnych zdrojov vyprodukuje cca 221 ton ročne znečisťujúcich látok, 26 ton ročne SO₂, 63 ton ročne NO₂ a 299 ton ročne CO₂.

Imisie: Najvyššie hodnoty lokálneho znečistenia ovzdušia sa zvyčajne vyskytujú v priestoroch kumulácie zdrojov a činnosť spôsobujúcich znečistenie ovzdušia plošne zahŕňajúcej koncentráciu osvetlenia, priemyselných plôch a dopravy. Najvýraznejší podiel na znečistení ovzdušia má prašnosť. Úroveň znečistenia ovzdušia oxidom siričitým a oxidmi

dusíka je výrazne nižšia. Úroveň znečistenia ovzdušia oxidom siričitým má dlhodobý klesajúci trend. Úroveň znečistenia ovzdušia sa v niektorých prípadoch pohybovala i nad hodnotami príslušných limitných hodnôt.

Pôda:

V rámci čiastkového monitorovania pôd Výskumným ústavom pôdozvedectva a ochrany v PSK sa zistila uspokojivá situácia z hľadiska obsahu ťažkých kovov v pôdach. Čo sa týka organických polutantov, na území PSK nebola zistená kontaminácia pôd polyaromatickými uhlíkovodíkmi.

Na území okresu Levoča majú z pôdných typov najväčšie zastúpenie hlavne kambizeme a z pôdných druhov hlavne piesočnatohlinité a hlinité pôdy ako ukazujú tabuľky.

Tabuľka 11: Zastúpenie pôdných typov v okrese Levoča

Okres	Fluvizem	Čiernica	Rendzina	Regozem	Litozem, Ranker	Glej	Kambizem	Zrázy
Levoča	3,59	5,25	4,51	1,25	0,27	0,86	82,78	1,49

Zdroj: www.podnemapy.sk

Tabuľka 12: Zastúpenie pôdných druhov v okrese Levoča (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Kategória erózneho ohrozenia				
	ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hlinito-piesočnaté	piesočnatohlinité	hlinité	ílovitohlinité	ílovité, íly
Levoča	5,20	42,85	43,59	8,32	0,04

Zdroj: www.podnemapy.sk

Nerastné suroviny:

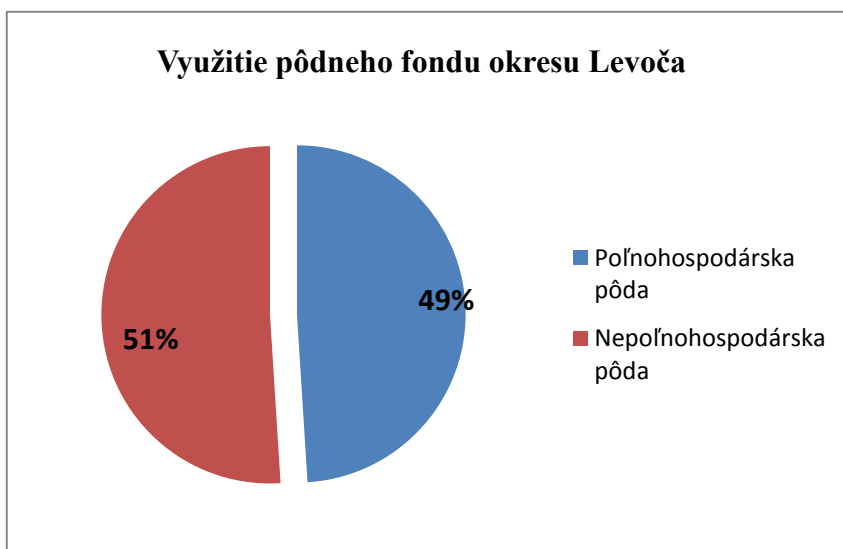
Okres Levoča nemá žiadne nerastné suroviny, s výnimkou dekoračného kameňa a tehliarskej hliny v meste Spišské Podhradie.

Využitie územia a pôdneho fondu

Celková plocha pozemkov okresu Levoča sa rozprestiera na 421 km² pôdy. Túto pôdu tvorí 49 % poľnohospodárska pôda a 51 % nepoľnohospodárska pôda. Územie okresu Levoča je

situované do vysočín, ktoré sa delia na nízke vysočiny (301 – 600 m. n. m.) a stredovysočiny (801 – 1500 m. n. m.).

Graf č.10: Využitie pôdneho fondu

Zdroj: ŠÚ SR

Ako je uvedené v tabuľke, najväčšie zastúpenie v rámci poľnohospodárskej pôdy majú trvalo trávne porasty (28,10 %). Nepoľnohospodárska pôda zaberá väčšiu časť predstavujúcu 51 % z celkovej plochy. Pri nepoľnohospodárskej pôde majú najväčšie zastúpenie lesné pozemky 43,95 % .

Tabuľka 13: Pôdny fond okresu Levoča

Pôdny fond	Rozloha (ha)	Rozloha %
<i>Poľnohospodárska pôda</i>		
- orná pôda	8.376,89	19,89
- záhrada	314,79	0,75
- ovocné sady	120,24	0,29
- trvalo trávne porasty	11.809,43	28,10
<i>Poľnohospodárska pôda spolu</i>	20.621,35	49
<i>Nepoľnohospodárska pôda</i>		
- lesné pozemky	18.502,19	43,95
- vodné plochy	203,39	0,48
- zástavná plocha a nádvorie	1.498,45	3,56
- ostatná plocha	1.275,39	3,03
<i>Nepoľnohospodárska plocha spolu</i>	21.479,42	51
Celkom	42.100,77	100

Zdroj: ŠÚ SR

3.1.9 Dostupné finančné zdroje, rozpočty a majetok obcí

Majetok obcí okresu Levoča tvoria hlavne školy, domy smútku, kostoly, meštianske domy a budovy prenajímané lekárom. Súčasťou majetku obcí levočského okresu je aj poľnohospodárska pôda, stroje, prístroje, zariadenia, drobný dlhodobý hmotný majetok, športoviská, bytové domy, vodovody, verejné osvetlenie, kanálové prípojky, cesty, miestne komunikácie, poľné cesty a chodníky. Samosprávy prevažne svoje investičné aktivity smerovali do budovania technickej infraštruktúry (voda, kanál, plyn, cesty a pod.). I do budúcnosti budú venovať pozornosť zlepšovaniu stavu technickej infraštruktúry, avšak svoju pozornosť už nasmerovali i v zmysle plánu aktivít na najbližšie obdobie do obnovy obecnej infraštruktúry, s dôrazom na skvalitnenie služieb pre svojich obyvateľov.

Tabuľka 14: Majetok obcí okresu Levoča

Názov obce	Majetok spolu	Neobežný majetok	Obežný majetok	Časové rozlíšenie súčet
Baldovce	604 739,66	599 176,88	5 156,57	406,21
Beharovce	132 930,12	126 057,38	6 872,74	0,00
Bijacovce	717 153,21	628 056,61	87 593,48	1 503,12
Brutovce	157 862,43	141 959,10	15 762,61	140,72
Buglovce	565 502,19	563 019,92	2 482,27	0,00
Dlhé Stráže	1 239 929,95	1 120 058,07	119 821,19	50,69
Doľany	1 020 650,61	995 616,59	24 633,52	400,5
Domaňovce	2 467 716,78	2 436 759,04	30 325,14	632,6
Dravce	2 257 558,07	2 232 514,41	24 499,14	544,52
Dúbrava	1 161 946,32	1 138 594,58	23 025,69	326,05
Granč-Petrovce	1 778 790,22	1 738 955,33	39 678,91	155,98
Harakovce	34 420,90	17 555,00	16 865,90	0,00
Jablonov	1 357 263,32	1 313 007,15	42 857,34	1 398,83
Klčov	1 824 003,90	1 754 082,95	69 920,95	0,00
Korytné	129 647,62	125 348,92	4 298,70	0,00
Kurimany	976 130,63	932 742,14	43 386,21	2,28
Levoča	55 411 759,54	36 938 312,67	18 465 486,60	7 960,27
Lúčka	46 475,72	42 126,13	4 151,30	198,29
Nemešany	820 496,34	807 448,02	12 379,75	668,57
Nižné Repaše	2 980 937,08	1 605 307,65	1 375 629,43	0,00
Olšavica	345 298,64	302 156,49	43 142,15	0,00
Ordzovany	180 725,31	142 030,29	38 415,37	279,65
Pavľany	5 439,09	4 735,61	703,48	0
Poľanovce	104 648,77	102 928,13	1 720,64	0,00
Pongráčovce	21 886,28	19 029,73	2 798,54	58,01
Spišské Podhradie	10 703 159,20	9 567 161,21	1 134 579,39	1 418,60
Spišský	5 764 630,14	4 547 056,79	1 214 969,46	2 603,89

Štvrtok				
Studenec	1 404 451,11	1 388 913,04	15 013,00	525,07
Torysky	703 726,98	665 280,51	38 360,64	85,83
Uloža	416 292,04	400 946,52	15 161,29	184,23
Vyšné Repaše	468 714,11	463 117,20	5 566,48	30,43

Zdroj: Obce okresu Levoča

3.1.10 Ekonomické zdroje

Priemysel

Na území okresu Levoča je priemyselná výroba pomerne málo rozvinutá, s nízkym počtom väčších priemyselných podnikov (nad 20 zamestnancov) a podnikov s poľnohospodárskou výrobou s malými výrobnými kapacitami. Okres je charakteristický vysokou sezónnosťou prác (lesníctvo, odvetvie poľnohospodárstva). K najvýznamnejším odvetviám patrí ťažobný priemysel. Firma EURO KAMEN s.r.o. so sídlom v Spišskom Podhradí ťaží a spracováva spišský travertín a pieskovec. Ťažba sa uskutočňuje v lomoch travertínovej kopy Dreveník. Spoločnosť zamestnáva okolo 65 zamestnancov a svoje výrobky vyváža do Nemecka, Talianska, Rakúska, Poľska a Česka.

Menej rozvinutým odvetvím je spracovateľský priemysel. Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva sa tiež podieľa na tvorbe pracovných miest na vymedzenom území. K najvýznamnejším spoločnostiam patria Drevo – atyp, s. r. o. (Spišské Podhradie), Drevospol, spol. s r. o. (Spišské Podhradie), RAFAEL WIN, s. r. o. (Bijacovce) a ďalšie iné. Z potravinárskeho priemyslu môžeme spomenúť spoločnosť SLOVNORMAL, s. r. o. (Granč - Petrovce), ktorá sa zaoberá výrobou a predajom pekárenských výrobkov. V obci Baldovce sa nachádza potravinársky podnik MINERÁLNE VODY a. s., závod Baldovce, ktorý zachytáva a plní do fliaš prírodnú slabo mineralizovanú vápenato – horečnatú kyselku, známu pod názvom „Baldovská“. Tento závod zamestnáva okolo 90 pracovníkov.

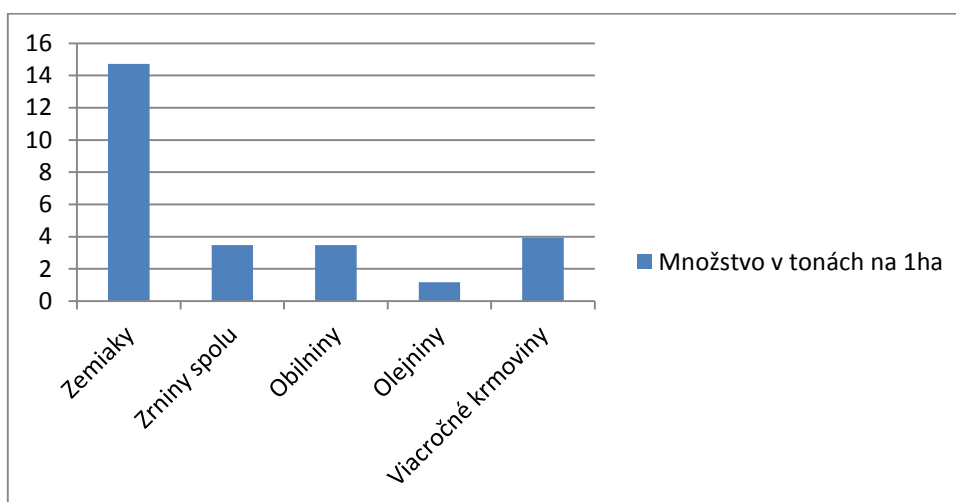
Ďalej medzi najvýznamnejších zamestnávateľom s najvyšším počtom zamestnancov v meste Levoča patrí Všeobecná nemocnica s poliklinikou a. s. a školské zariadenia v Levoči.

Poľnohospodárstvo

Pôdny fond obhospodarovali donedávna roľnícke družstvá a štátne majetky. Dnes sú to len menšie spoločnosti s. r. o., akciové spoločnosti a drobní agropodnikatelia. V súčasnosti sú mnohé z nich na úpadku.

Poľnohospodári sa zameriavali a zameriavajú na výrobu obilnín, olejnín, zemiakov, krmovín na ornej pôde. Pásienky sú vo väčšine lokalít nevyužívané. V dôsledku recesie celého národného hospodárstva je neustály pokles poľnohospodárskej výroby. Z krmovín sa tu pestuje najmä ďatelina a kukurica. Chov hovädzieho dobytku a oviec má dobré podmienky na lúkach a pasienkoch. Celkovo prevláda živočíšna výroba nad rastlinnou.

Graf č. 11: Hektárové úrody v okrese Levoča v roku 2014

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka 15: Intenzita chovu na území okresu Levoča v roku 2014

Druh	Počet na 100ha poľnohospodárskej pôdy	Druh	Počet na 100 ha ornej pôdy
Hovädzí dobytok	34,1	Ošípané	43,6
Kravy	15,3	Hydina	169
Ovce	21,3	Sliepky	161

Zdroj: ŠÚ SR

Cestovný ruch

Územie okresu Levoča poskytuje vhodné predpoklady pre mestský, kultúrny, kongresový, náboženský a poznávací cestovný ruch kombinovaný s agroturistikou v pohorí Levočských vrchov a Braniska. Mestá Levoča a Spišské Podhradie sú mimoriadne bohaté na kultúrno – historické pamiatky. Od roku 1993 je mesto Spišské Podhradie spolu so Spišským hradom,

Spišskou Kapitulou a Kostolom sv. Ducha v Žehre zapísane v Zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a od roku 2009 bola lokalita rozšírená o Levoču.

V meste Levoča je zachované množstvo kultúrno historických pamiatok – Chrám sv. Jakuba, Radnica, Evanjelický kostol, stredoveky pranier – klieťka hanby a viac ako 60 meštianskych domov pochádzajúcich väčšinou zo 14. – 15. Storočia, tvoriacich Námestie Majstra Pavla. Námestie si zachovalo svoj stredoveký tvar obdĺžnika o stranách v pomere 3:1, ktoré patrí k najväčším námestiam tohto typu v Európe a spolu so zachovanými renesančnými domami svedčí o bohatstve mesta v stredoveku. Najpozoruhodnejšími zachovanými meštianskymi domami na námestí sú Thurzov dom, Dom Majstra Pavla, Mariássyho dom, Spillenbergov dom, Budova divadla, veľký a malý župný dom, Starý kostol minoritov, Starý kláštor minoritov, Barokový kostol a veľa iných.

Ústrednou stavbou v Spišskom Podhradí je rímskokatolícky Kostol Narodenia Panny Márie. Postavený bol po roku 1258. V centre námestia ešte stoja Mestský dom a Mariánsky stĺp, ktorý bol postavený v roku 1726. Námestia lemujú kláštor a kostol milosrdných bratov zo 14. storočia, klasicistický evanjelický kostol zo začiatku 19. storočia, renesančná Stará radnica, Židovská synagóga a mnohé zaujímavé meštianske domy. V Spišskej Kapitule stojí Katedrála sv. Martina, ktorú postavili v rokoch 1245 – 1275 ako trojlodňovú baziliku v románskom slohu. Bezprostredne pri katedrále stojí socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1732. Pôvodný Prepoštský palác, dnes Biskupský, sa budoval spoločne s katedrálou. Východne od neho stojí hodinová veža. V rámci opevnenej časti sa nachádzajú zaujímavé kanónie a bývalý seminár. V okolí mesta Spišské Podhradie je množstvo zaujímavých miest vhodných na turistiku, jazdu na koni, pre odvážnejších je možný paragliding. Nachádza sa tu niekoľko chránených území: Dreveník, Sivá Brada, Rajtopíky, Spišský hradný vrch, Ostrá hora, Jazierko na Pažici, Zlatá Brázda a iné. V Národnej prírodnej rezervácii Dreveník (najväčšia travertínová kopa na Slovensku) je niekoľko horolezeckých stien, množstvo jaskýň (aj ľadová) a návštevníci majú k dispozícii panoramatické výhľady na Spišský hrad, mesto Spišské Podhradie a Tatry. Priamo pod Spišským hradom sa nachádza sokoliareň. Svoje miesto tu našli orly, sokoly, jastraby, myšiaky, sova, ale aj plamienka driemavá či krkavec čierny.

V okolí Spišského Podhradia máme 55 km cyklotrás. Na jednej strane sa hustota a kvalita cyklistických trás v poslednom období mierne zlepšuje, ale na strane druhej nie je stále ich sieť na požadovanej úrovni.

Športovci môžu navštíviť multifunkčné zariadenia, ktoré sú vhodné na futbal, tenis, volejbal, florbal, stolný tenis a iné. V regióne sú veľmi populárne kultúrne podujatia zamerané na folklór, ľudové tradície, gastronómiu a šport. K najvýznamnejším patria Medzinárodný kultúrny festival Dni Majstra Pavla, Spišské folklórne slávnosti, Spišský Jeruzalem, Festival vína a medu/VIA REGIA, Dúbravské pirohy, UNESCO CUP, Podhradský jarmok, 20 Mierových kilometrov okolo Spišského hradu, Dni sv. Huberta a ďalšie.

Celému okoliu Spišského Podhradia však dominuje národná kultúrna pamiatka Spišský hrad. Patrí k najväčším hradom v strednej Európe (41 426 m²). Spišský hrad patrí k najatraktívnejším lokalitám cestovného ruchu. Domácimi a zahraničnými turistami je veľmi často vyhľadávaná a navštevovaná Bazilika minor sv. Jakuba s dielom Majstra Pavla - najvyšším dreveným gotickým oltárom.

Odvetvová a sektorová charakteristika územia

Okres Levoča patrí k priemyselne málo rozvinutým okresom s veľmi nízkym počtom väčších priemyselných podnikov (nad 20 zamestnancov) a poľnohospodárskou výrobou s malými výrobnými kapacitami. Okres je charakteristický vysokou sezónnosťou prác (odvetvie poľnohospodárstva, lesníctva). Produktivita práce zaostáva za celoštátnym priemerom, aj za výsledkami Prešovského kraja. Taktiež intenzita investovania dosahuje veľmi nízke hodnoty. Pre priemyselné aktivity je charakteristické ich vykonávanie malými prevádzkami. Nové aktivity, ktoré by mali nahrádzať tradičnú výrobu nemajú zatiaľ taký rozsah, aby mohli tvoriť pilier zamestnanosti.

Tabuľka 16: Počet živnostníkov a podnikov podľa vybraných ekonomických činností

Odvetvie	Živnostníci	Podniky
Poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	93	73
Priemysel	311	44
Ťažba a dobývanie	-	2
Priemyselná výroba	311	40
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	-	1
Dodávka vôd, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	-	1
Stavebníctvo	558	50
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	274	79
Doprava, skladovanie	51	24
Ubytovacie a stravovacie služby	92	21
Informácie a komunikácia	35	11
Finančné a poisťovacie činnosti	11	-
Činnosti v oblasti nehnuteľnosti	9	13
Odborné, vedecké a technické činnosti	135	36
Administratíva a podporné služby	42	12

Vzdelávanie	9	1
Zdravotná a sociálna pomoc	4	22
Umenie, zábava a rekreácia	4	5
Ostatné	79	2

Zdroj: ŠÚ SR

3.2. SWOT analýza

SWOT analýza na území MAS LEV vybraných oblastí rozvoja ktorá vychádza z praktickej orientácie ako nástroj identifikácie rozvojových predpokladov skúmaného regiónu, vrátane potencionálnych príležitosti a ohrození.

Vytvorenie SWOT analýzy nám napomáha identifikovať jednotlivé charakteristiky prostredia a ďalej na základe ich záverov vyjadriť ciele, priority a opatrenia pre určité zámery v období rokov 2015 – 2023. SWOT analýza je súčasne orientovaná s prehľadom plánovaných akcií pre navrhovanú strategickú časť.

Aby bola zaistená významnosť navrhovanej časti, bude znenie jednotlivých cieľov a priorít náležite reagovať na silné a slabé stránky územia a pri tom zohľadňovať vonkajšie príležitosti a hrozby.

Tabuľka 17: SWOT analýza

<i>Oblasť:</i>	<i>Silné stránky</i>	<i>Slabé stránky</i>	<i>Príležitosti</i>	<i>Ohrozenia</i>
Cestovný ruch	Výnimočne pestrá ponuka rôznorodých turistických atrakcií na malom území spájajúca sakrálny, poznávací, kultúrny, športový a dobrodružný, rekreačný turizmus	Nevyhovujúci technický stav niektorých turistických trás a cyklochodníko v, ich značenia	Rekonštrukcia, obnova zanedbaných turistických trás a cyklotrás, ich značenia a presieťovanie územia trasami	Nedostatočná legislatívna úprava podpory CR
	Sieť turistických trás a cyklochodníkov	Bežecké trate bez podpory úpravy a pod	V nadväznosti na turistické trasy a cyklochodníky pripraviť viacero zaujímavých náučných chodníkov	Nedostatok finančných zdrojov pre rozvoj regiónu
	Možnosti športového vyžitia pre letné i zimné športy (existencia známeho a rozvíjajúceho sa lyžiarskeho	Zaniknuté zdevastované trasy, ktoré by prepojili jednotlivé časti územia	Rozvoj nových moderných produktov CR vychádzajúcich z historických a prírodných daností	Vysídľovanie obyvateľstva z menších sídiel do väčších

	strediska)			
	Vhodné podmienky pre agroturistiku	Nedostatočné skúsenosti a nezáujem vidieckych obyvateľov ohľadne poskytovania služieb vidieckeho turizmu a agroturizmu	Turistické využitie hôr, vodných plôch, minerálnych prameňov	Únik odborníkov do väčších miest a zahraničia
	Dostatok ubytovacích kapacít, reštauračných a pohostinských zariadení	Mentalita a iné životné návyky obyvateľstva, individualizmus	Skvalitnenie dopravného značenia; informačné tabule	Nepochopenie obyvateľov pre potrebné zmeny životného štýlu
	Krásna príroda, zaujímavé prírodné objekty a zdroje (jaskyne Diablove diery a Olšavica, travertínové kopy, skalné mesto Rajtopiky, kameňolom Pažica, minerálne pramene, poľovné revíry, priehrady a rybníky)	Slabá koordinácia vidieckeho CR a neochota spolupracovať	Zintenzívnenie propagačnej činnosti marketingu na všetkých úrovniach	Neochota obyvateľov zapojiť sa do podpory rozvoja CR a spolupracovať
	Zápis niekoľkých pamiatok a prírodných vzácností do UNESCO, tiež bohatá história obcí a v nich historicky významné objekty (pamätníky, kaštieľ Bijacovce – audit pozrieť)	Nedostatočný marketing regiónu a rezervy v spoločnej preztnácii regiónu	Využitie agroturizmu a využitie ladom ležiacej poľnohospodárskej pôdy pre účely služieb cestovného ruchu	Chýbajúca iniciatíva viacerých subjektov zapájať sa do ponuky CR
	Múzea národného významu a vytvorená štruktúra vidieckych múzeí aj izieb ľudovej kultúry	Bariéry vo využívaní historicky významných objektov zo strany štátnej správy	Oprava ciest za účelom skrášlenia a prilákania návštevníkov	Pokles záujmu o dovolenku na vidieku
	Množstvo podujatí obecného, regionálneho charakteru podporujúce zachovanie a rozvoj kultúry aj tradícií	Nízka kvalita základných a doplnkových služieb	Rozvoj ubytovacích a stravovacích zariadení v okolitých obciach	Prehľbovanie regionálnych rozdielov, nekonkurencieschopnosť s inými mestami, regiónmi
	Bohatá flóra a	Ubytovacie	Zvýšení záujem	Nezáujem ľudí

	fauna, vysoká lesnatosť územia	kapacity nie sú odstočne využívané a v mnohých prípadoch chátrajú, alebo prevádzky rušia svoju činnosť	o tradície a etnokultúru	o cestovný ruch ako možný zdroj prosperity
Poľnohospodárstvo a podnikanie	Vhodné podmienky pre rastlinnú aj živočíšnu výrobu	Zaniknutá tradícia obhospodarovania pôdy - nižšia úroveň starostlivosti o kultúrnu krajinu v dôsledku poklesu poľnohospodárskych aktivít	Vytvorenie regionálnej značky pre podporu predaja z dvora	Narušená rovnováha prírodných ekosystémov
	Predpoklady pre diverzifikáciu	Zhoršujúci sa stav lesov a neodborné zásahy do lesných porastov	Marketing domácich produktov a ich uvedenie na trh	Vplyv klimatických zmien a aridizácie (vysušovania)
	Existencia fungujúcich poľnohospodárskych podnikov	Nevhodný stav lesnej cestnej siete	Vyššia aktivizácia obcí v oblasti poľnohospodárstva, včelárstva a lesníctva, spolupráca s kľúčovými subjektmi a pomoc	Vplyv prírodných kalamít na zmeny klimatických pomerov
	Vo väčšine obcí fungujú urbárske spoločnosti a starajú sa o lesy	Nedoriešený vlastnícke vzťahy a neukončené pozemkové úpravy	Podnety pre spoluprácu od obce aj kvôli vysporiadaniu pozemkov a prípadnej správe a obnove krajiny	Povyšovanie ekonomických záujmov nad environmentálne, krátkodobé ekonomické profity na úkor ochrany biodiverzity a prírodných hodnôt
	Existencia strednej odbornej školy zameranej na lesníctvo	Nedostatok pracovných príležitostí na vidieku	Podpora aktivít vedúcich k diverzifikácii poľnohospodárstva (zavedenie pridružených výrobných s prepojením aj na spracovanie)	Vyludňovanie vidieckych oblastí, odchod kvalifikovanej pracovnej sily
	Záujem predaj z dvora a zárodky tejto činnosti v regióne	Nízke zapojenie poľnohospodárov do ponuky cestovného ruchu	Možnosť lepšieho využitia a zhodnotenia dreva a ostatných produktov lesa (lesné plodiny, liečivé rastliny, čečina, tráva, hlina, lesná zver a pod.)	Podmienky pre podnikanie zo strany štátu
	Mnoho živnostníkov s rôznorodým	Nízky stupeň spracovania miestnych	Vytvorenie obecných podnikov zameraných na	Neochota subjektov vstupovať do ekologických

	remeselným zameraním	surovín	využívanie miestnych zdrojov a ľudského potenciálu	systémov v poľnohospodárstve pre vysoké finančné vstupy
	Pestovanie bylín a ich spracovanie a záujem o rozšírenie tejto činnosti	Chýbajúci záujem o spoluprácu medzi PLH a ostatnými subjektmi ako MAS, obcami a pod.	Pestovanie bylín vo viacerých lokalitách regiónu a ich konečné spracovanie – sušiarne	Zvýšená aplikácia hnojív a prípravkov na ochranu rastlín
	Dostatok urbárskych spoločenstiev v regióne	Chýbajúce odbornoparadenské služby pre agropodnikateľov a vlastníkov lesov	Pestovanie pridružených výrob v obci Brutovce a Olšavica – spracovanie ovčej vlny, šitie paplónov a nových produktov, uvedenie na nadregionálne trhy	Nízka úroveň príjmov pracovníkov v poľnohospodárstve
	Nadviazaná cezhraničná spolupráca rôznych subjektov	Slabá spolupráca aktérov partnerstva	Vytváranie verejnoprávnych a cezhraničných partnerstiev	Zhoršujúci sa image MAS LEVA málo účinnou spolupracou jednotlivých subjektov cestovného ruchu
	Komunikácia, vôľa k spolupráci na úrovni samospráv	Celková spolupráca a komunikácia regiónu	Podpora projektov pomocou značky Safari Leva	Zložitá legislatíva a administratíva (dotácie, verejné zdroje)
	Spoločný záujem (zlepšenie života v obciach)	Úzka spolupráca len niektorých subjektov v MAS	Vytváranie partnerstiev a združení	Nezáujem obyvateľstva o verejné prejednanie zámeru
	Rozvoj celého regiónu	Nedostatočná vzájomná spolupráca medzi neziskovými organizáciami a podnikateľskými subjektmi	Projekty spolupráce (odstránenie bariér medzi zahraničnými MAS)	
	Aktívna spolupráca starostov	Nepostačujúca koordinácia, spolupráca a riadenie kultúry	Spolupráca obcí, neziskových organizácií, podnikateľov a ďalších subjektov v regióne	
			Podpora medzinárodnej spolupráce	
Kvalita života a občianska vybavenosť v obciach	Vôľa väčšiny obcí zlepšovať a doplniť voľnočasové aktivity	Chýbajúca technická infraštruktúra väčšiny vidieckych obcí	Doplnenie technickej infraštruktúry v obciach	Nedostatok vhodných úverových schém pre vidiek
	Doplnený stav športových	Nedostatočná rozvinutosť	Podporovanie záujmových krúžkov	Chátranie obecného majetku

	a detských ihrísk v území ako aj oddychových zón	cestnej siete	zo strany obce	
	Opakované kultúrno spoločenské podujatia	Chýbajúce cestné obchvaty sídiel obcí, nekvalitná vnútroregionálna cestná sieť	Rekonštrukcia kultúrnych a obecných budov	Nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov
	Dostupnosť divadla v meste Levoča	Nekonceptnosť a nekoordinovanosť rozvojových aktivít a investičnej činnosti,	Zlepšenie možností využívania existujúcich dopravných ihrísk	Rozvoj komerčnej kultúry a zníženie kvality kultúrnej produkcie
	Športové súťaže a podujatia aj nadregionálneho charakteru (MTB cyklo maratón, Rajtopiky, hasičské súťaže	Samosprávy s s chýbajúcim športovým zázemím a vybavením	Budovanie oddychových zón v obciach za účelom skrášlenia prostredia	Nízke mzdové ohodnotenie pre realizátorov projektov a voľno časových aktivít
	Klubová činnosť a zlepšujúce sa podmienky vďaka LEADERu	Nekvalitné vybavenie pre športové kluby (DHZ a pod.)	Budovanie a rozširovanie komunitných a sociálnych centier pre všetky vekové skupiny obyvateľstva	Zánik miestnych tradícií, devastácia kultúrnych hodnôt
	Výrazná podpora posilňovania tradícií, histórie a zvykov v niektorých častiach regiónu	Nevhodný stav a nedostatočné využitie obecných budov pre multifunkčnú funkciu základných služieb pre obyvateľov	Rozvoj a posilňovanie kultúrnych tradícií a historických zvykov	Zhoršovanie stavebno-technického stavu pamiatok
	Prezentovanie kultúry a tradícií navonok	Nedostatok financií na podporu záujmovej činnosti mládeže	Zvýšenie záujem o voľnočasové aktivity	Zhoršená dopravná dostupnosť a obslužnosť môže prehĺbiť marginalizáciu okrajových území kraja, najmä v prihraničných oblastiach
	Dobrá dostupnosť zdravotníckej starostlivosti	Služby pre dôchodcov v malých obciach	Podpora rekonštrukcie lesných ciest a infraštruktúry v lesných ekosystémoch	
	Systém zásobovania vidieckych obyvateľov	Nezáujem ľudí o verejné dianie		

	(stabilný, mobilných obchod)			
	Vysoká aktivita spolkov, zborov, súborov, záujmových združení a organizácií formujúcich kultúrny život v regióne	Neprístupné autobusové spoje vo vzdialenejších obciach od mesta Levoče		
		Podpora urbárov pri lesnických činnostiach		

3.3 Identifikácia potrieb

V rámci procesu spracovania analytickej časti stratégie boli prostredníctvom zisteného stavu územia a komunikácie so subjektmi z okresu Levoča definované potreby, ktoré smerujú k odstráneniu zistených problémov a k rozvoji územia kvalitným smerom. Určené potreby zasahujú predovšetkým do environmentálnej, hospodárskej a sociálnej oblasti.

V tejto kapitole sú témy špecifikované podľa problémov a konkrétnych potrieb, ktoré je v území potrebné riešiť. Určili sme kľúčové strategické oblasti, na ktoré je potreba sa zamerať pri stanovení rozvojovej stratégie. Táto analýza je dôležitým podkladom pre strategickú časť, lebo mapuje problémy ktoré sa rozhodli aktéri riešiť.

Identifikácia potrieb je dôležitým syntetickým podkladom pre strategickú časť z ktorej vychádzajú problémy/témy, ktoré sú subjekty z územia MAS ochotné riešiť v období 2014 - 2023.

PROBLÉMOVÁ ANALÝZA ÚZEMIA MAS LEV

Zhrnutie problémov územia:

Na základe prevedenia komplexnej analýzy problémov územia, boli definované problém za jednotlivé oblasti, ktoré bránia ďalšiemu rozvoju územia, a ktoré je potrebné riešiť v ďalších častiach stratégie:

Stanovené problémy:

1. Nedostatočne rozvinutý vidiecky cestovný ruch a jeho propagácia
2. Vysoká miera nezamestnanosti na vidieku a absencia pracovných príležitostí
3. Slabá spolupráca miestnych aktérov na regionálnej a nadregionálnej úrovni

4. Nižšia atraktivita obcí a chýbajúce služby pre obyvateľov a abstinujúce spoločenské služby

Problém 1: Nedostatočne rozvinutý vidiecky cestovný ruch a jeho propagácia

Priorita: Rozvinutý vidiecky cestovný ruch

Návrhy riešení:

1. Obnova, rozvíjanie a podpora tradičných a nových spoločenských, kultúrnych a športových aktivít a spolkov
2. Podporiť spoluprácu pri rozvoji cestovného ruchu
3. Využiť dotačné programy Podporiť budovanie, údržbu a obnovu turistickej infraštruktúry
4. Rozvíjať infraštruktúru cestovného ruchu s dôrazom na kvalitu služieb a budovanie imidžu regiónu
5. Podporiť propagáciu a prezentáciu cestovného ruchu
6. Vytvoriť podmienky pre posilnenie návštevnosti v regióne
7. Rozšíriť ponuku špecifických regionálnych produktov
8. Zlepšiť prezentáciu miestnej architektúry, tradícií, zvyklostí, zručností v remeslách a divadelnú kultúru
9. Zamerať ponuku cestovného ruchu na cieľové skupiny, tvorba produktových balíčkov
10. Vytvoriť alternatívnych turistických sprievodcov

Problém 2 : Vysoká miera nezamestnanosti na vidieku a absencia pracovných príležitosti

Priorita: Efektívne podnikanie na vidieku

Návrhy riešení:

1. Vytvoriť podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a farmárčenia
2. Podporiť rozvoj malých a stredných podnikateľov vidieckeho charakteru
3. Vytvoriť podmienky prít'azlivé pre investorov
4. Zlepšiť kvalifikáciu obyvateľov s ohľadom na regionálne potreby
5. Diverzifikácia smerom k poľnohospodárskym činnostiam – napr. energetické využitie biomasy, technické plodiny a pod.
6. Cieľene propagovať drobných remeselníkov a poskytovateľov služieb
7. Zlepšiť inštitucionálnu podporu vzdelávania a poradenstva

8. Podporiť spracovanie a uvádzanie na trh poľnohospodárskych výrobkov
9. Rozvíjať akcie (veľtrhy, festivaly atď.), ktoré napomáhajú rozvíjať podnikanie a predstavujú dôležitú súčasť kultúrneho cestovného ruchu.

Problém 3: Slabá spolupráca miestnych aktérov na regionálnej a nadregionálnej úrovni

Priorita 3: Spolupráca a integrované projekty

Návrhy riešení:

1. Posilniť partnerstvo pri riadení rozvoja regiónu
2. Podporiť spoluprácu a výmenu skúsenosti medzi inými MAS
3. Zabezpečiť kultúrne a spoločenské dianie v regióne
4. Podporiť zapojenie MAS LEV, do regionálneho partnerstva
5. Podporiť aktivity pri príprave vzdelávacích plánov v roli poradcu aktivít
6. Posilniť spoluprácu na regionálnej a nadregionálnej úrovni
7. Propagovať región Spiš formou publikácií a rôznych materiálov
8. Hľadať a formovať nových lídrov

Problém 4: Nižšia atraktivita obcí a chýbajúce služby pre obyvateľov a abstínujúce spoločenské služby

Priorita 4 : Atraktívne prostredie pre život v obciach

Návrhy riešení:

1. Doplniť základnú občiansku vybavenosť – kultúrne domy, spoločenské sály, miesto verejného prístupu k internetu
2. Rekonštrukcia budov občianskej vybavenosti (kultúrne domy, školy a pod.)
3. Zlepšiť podmienky pre rekreáciu a šport
4. Budovanie a rekonštrukcia vhodných priestorov pre usporadúvanie akcií , klubových a záujmových činností
5. Zlepšiť kvalitu služieb a občianskej vybavenosti
6. Podporovať voľno-časové aktivity
7. Znížiť percento sociálne odkázaných obyvateľov obce
8. Zlepšiť sociálnu starostlivosť pre marginalizované skupiny

9. Rozvíjať komplexnú infraštruktúru podporujúcej rozvoj regiónu
10. Posilňovať medzigeneračné aktivity a súťaží formou spoločných aktivít (napr. ručné a remeselné práce, besedy, výlety)
11. Podpora urbárov pre rozvoj poľnohospodárstva a rozvoj cestovného ruchu

Použité postupy pri príprave identifikácie potrieb

Predtým, ako sa zostavila SWOT analýza, boli realizované nasledovné aktivity v podobe dotazníkového prieskumu, obecného verejného stretnutia a prostredníctvom mikroregionálneho stretnutia. Na stretnutiach sa pomocou dotazníkového riešenia, rozhovoru a komunitného plánovania boli definované jednotlivé ciele, bolo spracovaných množstvo vyjadrení sa k problémom jednotlivých obcí a dospelo sa k prioritám rozvoja samotnými aktérmi územia, občanov a predstaviteľov obcí. Členovia pracovných skupín na základe SWOT analýzy určili tie problémy ktoré sú najväčejšie a sú ich schopný vyriešiť. Tieto priority odpovedajú špecifickým cieľom a opatrením, ktoré ich naplňajú. To následne poukazuje na vzájomnú previazanosť strategického cieľa, špecifických cieľov a ďalej navrhovaných opatrení.

Zapojenie verejnosti do procesu tvorby problémovej analýzy

Obyvatelia územia dostali príležitosť vyjadriť svoje názory v dotazníkovom prieskume a mali možnosť zúčastniť sa verejných pracovných stretnutí. Pri určovaní hlavných problémov územia sa brali do úvahy názory všetkých cieľových skupín obyvateľstva. V každej obci bola uskutočnená tzv. problémová analýza, ktorá určuje tzv. hierarchiu potrieb, či z opačnej strany hierarchiu problémov, ktoré akútne potrebuje územie riešiť cez zadefinovanie priorit, špecifických cieľov a opatrení. Stretnutia s verejnosťou dali podklad pre adekvátne nastavenie stratégie CLLD. Prehľad o uskutočnených podujatiach a stretnutiach obecných verejných stretnutí je uvedený v prílohe B.

4. Strategický rámec

Stratégia bola spracovaná na báze princípov prístupu Leader/CLLD a predovšetkým s uplatnením zásady „zdola nahor“, čo znamená, že na procese tvorby stratégie sa zúčastnili rôzne skupiny obyvateľstva na úrovni obcí, zástupcovia združení pôsobiacich na území LEVa, predstavitelia samosprávy, ktorí v spolupráci s expertmi a za použitia rôznych metód participovali na zostavovaní stratégie (viď prezenčné listiny ako príloha).

Spracovaná stratégia musí mať podporu v strategických dokumentoch, i preto je zostavená v súlade so stratégiou vyššieho rádu. Zároveň je vďaka úzkej spolupráci so zástupcami miestnych samospráv zaistené úzke previazanie s rozvojovými zámermi členských obcí, s tzv. PHSR, ktoré rovnako boli spracované na princípoch prístupu Leader.

Cieľom stratégie bolo identifikovať realizačný potenciál všetkých relevantných rozvojových oblastí a špecifikovať realizačné opatrenia tak, aby ich výstupy a výsledky ovplyvňovali rozvoj územia v širšom meradle s pozitívnymi efektmi a s dôrazom na tvorbu synergických a komplementárnych väzieb.

K tomu, aby bola stratégia použiteľná prakticky a smerovala k dosiahnutiu stanovených cieľov, sme zabezpečili tzv. logickú intervenciu a teda:

- existujú správne naformulované ciele, ktoré vedú k napĺňaniu vízie a strategického cieľa,
- sú definované základné aspekty realizácie projektových zámerov (dôkladne špecifikovaný návrh a spôsob realizácie).

Základným princípom dosiahnutia všetkých stanovených cieľov, uskutočnenia opatrení a realizácie aktivít je princíp partnerstva, čiže spolupráce všetkých subjektov a osôb v území pri implementácii stratégie s cieľom dosiahnuť spoločne sformulovanú víziu zohľadňujúcu dlhodobé obdobie do roku 2023.

4.1 Definovanie vízie a strategického cieľa

Dlhodobý obraz budúcnosti MAS predstavuje naša spoločná vízia vnímaná ako zásadný moment rozvoja celého územia a možnosť zdokonalenia prostredia okolo nás.

Vízia MAS LEV vychádza z definovania kľúčových oblastí, zistenia problémov a potrieb územia. Následne definovanie jednotlivých cieľov, ktoré by sa mohlo dosiahnuť realizáciou jednotlivých projektov v období 2015 – 2023. Zachytáva celkovú filozofiu činnosti MAS a princípy, na ktorej bude tento rozvoj postavený.

Na kľúčové oblasti rozvoja územia nadväzuje stanovenie priorít, teda už konkrétnych tém, na ktoré sa MAS LEV chce v najbližšom období zamerať. Aktivity vedúce k naplneniu priorít budú prebiehať vedľa seba zároveň, a rovnako na seba vzájomne nadväzujú. Jednotlivé priority budú naplňované jednotlivými obcami MAS, ale takisto i subjektmi pôsobiacimi na tomto území teda miestnymi aktérmi (napr. podnikatelia, záujmové organizácie) v kontexte vzájomnej spolupráce.

Vízia

MAS LEV je región, ktorý svojim obyvateľom a návštevníkom ponúka všetky pozitívne stránky vidieckeho územia v blízkosti historických miest zaradených do UNESCO.

Návštevníkom ponúka lákavé prepojenie vidieckych tradícií s modernosťou služieb v atraktívnom a výnimočnom krajinnom prostredí Spiša. V neposlednom rade využíva kultúrne a prírodné dedičstvo územia a posilňuje tak nezávislosť regiónu cez trvalo udržateľnú lokálnu ekonomiku v oblasti vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu.

Princípy vhodnej aplikácie stratégie spočívajú v zachovaní prírodného a kultúrneho bohatstva, udržateľnom rozvoji, partnerstva, spolupráce a transparentnosti. Strategický cieľ je zameraný na zlepšenie kvality života vo vidieckych oblastiach a rozvoj spoločenského života, rozvoj miestnej ekonomiky a udržateľný rozvoj celého územia. Nevyhnutným nástrojom k dosiahnutia tejto vízie je spolupráca všetkých zainteresovaných subjektov a komunikácia na partnerskej úrovni smerom do vnútra, ale i navonok vo vzťahu k iným MAS a VSP.

Strategický cieľ:

Formuluje hranice celkového rozvoja MAS, teda celkové účinky realizácie všetkých rozvojových činností . Dosahovanie strategického cieľa bude pravidelne sledované pomocou indikátorov dopadov, ktoré smerujú rozvojové aktivity k zlepšeniu situácie v území.

MAS LEV vníma seba sama ako stmelujúci prvok, ktorý preferuje rozličné záujmové skupiny vhodným spôsobom tak, aby efektívnejšie realizovali spoločné ciele.

Strategickým cieľom je zlepšenie kvality života obyvateľov MAS LEV a rozvoj vidieckeho cestovného ruchu v území, prostredníctvom zvyšovania atraktivity územia pre návštevníkov s tvorbou a udrжанím nových pracovných príležitostí. Zachovanie krajinného rázu prostredníctvom ochrany prírody a poskytovanie kvalitnejších služieb pre spokojný život spoluobčanov.

4.2 Stanovenie priorít, špecifických cieľov a opatrení

V tejto časti stratégie sú stanovené priority a špecifické ciele vychádzajúce zo SWOT analýzy a identifikácii potrieb územia MAS LEV, aby bolo možné dôjsť k ďalšiemu rozvoju územia.

Jednotlivé strategické priority stanovili na mnohých spoločných stretnutiach významní miestni aktéri, odborníci vo svojej oblasti, tak, že sú v súlade s nastavenou víziou ako obrazom budúcej MAS. Následne sa uskutočnila analýza potrieb územia MAS LEV a na báze odborného spracovania jednotlivých tém boli stanovené nasledujúce priority regiónu:

Priorita 1: Rozvinutý vidiecky cestovný ruch:

Cestovný ruch je významným rozvojovým potenciálom. Pre využitie tohto potenciálu je však potrebná spolupráca všetkých aktérov v oblasti cestovného ruchu a hlavne marketingové aktivity v otázke cestovného ruchu s orientáciou na trh a cieľové destinácie. Investíciami do turistickej infraštruktúry prispejeme k rozvoju územia ako celku i v ďalších podružných oblastiach, ktoré budú vytvárať nové pracovné príležitosti. Je potrebné dotvoriť a dobudovať sieť atraktivít, ktoré budú nadväzovať na lokálne turistické centrá, a tým sa zaisť celoročná turistická sezóna. Preto je táto priorita braná v celej stratégii ako zásadná.

Priorita 2: Efektívne podnikanie na vidieku:

Zamestnanosť na vidieku v území LEVa kopíruje celoslovenský problém zaostalých regiónov. Aktuálne sa prejavuje nedostatkom pracovnej príležitosti pre kvalifikované pracovné sily, čo vedie k odsťahovaniu mladých ľudí do miest za prácou. Ďalej na území pretrváva nedostatok kvalifikovaných pracovných síl a podnikateľov, preto je potrebné vytvoriť priestor pre vznik nových pracovných miest, čo je možné dosiahnuť nielen prostredníctvom realizácie naplánovaných aktivít, ale i dostatočnou informovanosťou celého územia.

Priorita 3: Spolupráca a integrované projekty:

Miestna akčná skupina LEV je dostupná, transparentná a ochotná sa podieľať na vytváraní hodnôt spoločne s partnermi a zainteresovanými stranami. Región propaguje svoje územie pre prilákanie návštevníkov, nových obyvateľov a v konečnom dôsledku i podnikateľov. Rovnako zachováva kultúrne a historické hodnoty, zabezpečuje osvetu, čím napomáha udržať vidiecke obyvateľstvo v kontinuite s miestom, v ktorom sa narodili. Rovnako tak bráni odlivu mladých za prácou mimo územia, a ak tak len na krátky čas. Nielen vo vnútri, ale i smerom navonok funguje kvalitná spolupráca a informovanosť, ktorá vedie aktérov územia k realizácií projektov spolupráce a k dohode o realizácii i tzv. integrovaných projektov.

Priorita 4: Atraktívne prostredie pre život v obciach:

Atraktivita a starostlivosť o vzhľad obcí je zásadne prepojená s cestovným ruchom, a zanedbávanie tohto aspektu, má naň negatívne dopady. Pre atraktívne služby je potrebné rozširovanie kvality služieb pre miestnych a turistov, ale aj rozširovanie spoločenského života podporovaním spoločenského života. Základným faktorom pre zvýšenie atraktivity MAS LEV, je dobudovanie vhodných podmienok pre kultúrne a športové využitia a vyhovujúca občianska vybavenosť, ktorú riešia samosprávy vo svojom intraviláne. Do spolupráce boli vtiahnuté v novom programovacom období i „urbárske spoločnosti“, ktoré sa starajú o lesné ekosystémy a ktoré doteraz územia LEVa vnímalo okrajovo, avšak pre nové obdobie nastalo uvedomenie si dôležitosti prepojenia vidieckeho cestovného ruchu, turizmu i kvality života obyvateľov na extravilán obcí.

Tieto priority vychádzajú z koncepcií plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja levočského regiónu a sú v súlade so špecifickými cieľmi Programu rozvoja vidieka a Integrovaného regionálneho operačného programu. Uvedené priority nie sú v rozpore s týmito dokumentmi.

4.3 Súhrn strategického rámca

V tejto časti stratégie je zostavený systematický súhrn opatrení vedúcich k postupnému naplňovaniu cieľov MAS.

Priority sú hlavne témy rozvoja, teda hlavné oblasti ktorými sa bude MAS LEV, rozvíjať.

Každá priorita sa rozdeľuje do špecifických cieľov, ktoré sa prelína vo väzbe na víziu a strategický cieľ, ktoré jednotlivými oblasťami dosiahneme.

Dlhodobá vízia zachytáva predstavu o tom, kam by mal rozvoj MAS LEV, smerovať a ako by mala MAS v budúcnosti vyzeráť. V úvodnej časti vízii sú stručne zachytené pomocou kľúčových slov hlavná podstata vízie. Následne jednotlivé oblasti vízie sú potom rozvinuté do podoby, z ktorých vyplývajú jednotlivé ciele stratégie MAS.

Strategický cieľ formuluje hlavné aspekty celkového rozvoja MAS, t. j. celkové dopady realizácie všetkých rozvojových činností územia.

Tabuľka 18: Súhrnný prehľad strategického rámca

Vízia
MAS LEV je región, ktorý svojim obyvateľom a návštevníkom ponúka všetky pozitívne stránky vidieckeho územia v blízkosti historických miest zaradených do UNESCO. Návštevníkom ponúka lákavé prepojenie vidieckych tradícií s modernosťou služieb v atraktívnom a výnimočnom krajinnom prostredí Spiša. V neposlednom rade využíva kultúrne a prírodné dedičstvo územia a posilňuje tak nezávislosť regiónu cez trvalo udržateľnú lokálnu ekonomiku v oblasti vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu.
Strategický cieľ
Strategickým cieľom je zlepšenie kvality života obyvateľov MAS LEV a rozvoj vidieckeho cestovného ruchu v území, prostredníctvom zvyšovania atraktivity územia pre návštevníkov s tvorbou a udrжанím nových pracovných príležitostí. Zachovanie krajinného rázu prostredníctvom ochrany prírody a poskytovanie kvalitnejších služieb pre spokojný život spoluobčanov.

<p>Špecifický cieľ 1: Zvýšenie atraktivity regiónu prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vidieckeho turizmu , modernizácia ubytovacích a stravovacích kapacít a prilákanie návštevníkov pomocou marketingu a informovania.</p> <p>(FOKUSOVÁ OBLASŤ 6A,6B, 6C, 7B, ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1.2)</p>	
<p>Opatrenia PRV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M07 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach - M06 Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti 	<p>Opatrenia IROP</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5.1.2 Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach (Dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel)
<p>Priorita 2: Efektívne podnikanie na vidieku (ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1.1)</p>	
<p>Špecifický cieľ 2: Zlepšiť zamestnanosť v obciach napomáhaním podnikateľov na vidieku.</p>	
<p>Opatrenia PRV</p>	<p>Opatrenia IROP</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5.1.1 Zvyšovanie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácii
<p>Priorita 3: Spolupráca a integrované projekty</p> <p>(FOKUSOVÁ OBLASŤ 2A, 3A, 5C ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1.1)</p>	
<p>Špecifický cieľ 3 : Zlepšenie spolupráce verejného a súkromného sektora pomocou spolupráce hlavných aktérov v oblasti regionálneho rozvoja a efektivity pri riadení rozvoja územia.</p>	
<p>Opatrenia PRV</p> <ul style="list-style-type: none"> - M16 Spolupráca 	<p>Opatrenia IROP</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5.1.1 Zvyšovanie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácii

<p>Priorita 4: Atraktívne prostredie pre život v obciach</p> <p>(FOKUSOVÁ OBLASŤ 2C+, 6B, 6C ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1.2)</p>	
<p>Špecifický cieľ 4: Zabezpečiť zlepšenie vzhľadu a kvalitného prostredia pre lepší život v obciach a zlepšenie kvality života obyvateľov regiónu pomocou posilnenia služieb občianskej vybavenosti a ponuky voľnočasových aktivít v oblasti kultúry, športu a spoločenského života a v neposlednom rade obnova dedín pomocou aktivít spojených s obnovou dedín.</p>	
<p>Opatrenia PRV</p> <ul style="list-style-type: none"> – M07 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach – M08 Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov 	<p>Opatrenia IROP</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5.1.2 Sociálne služby a komunitné služby

4.4 Integrované znaky stratégie CLLD

Stratégia CLLD MAS LEV, je súhrne navrhnutá ako integrovaná. Metodicky to znamená, že väčšina opatrení strategickej časti smeruje do celého územia MAS alebo je vymedzená pre cieľové skupiny obyvateľov, návštevníkov, podnikateľov a organizácii. Významným prvkom integračného prístupu je rozvinutá spolupráca všetkých hlavných aktérov územného rozvoja. Ďalej obsahuje široké spektrum aktivít a operácií, ktoré sa medzi sebou prelínajú tak, aby boli súdržné.

Základom tejto stratégie je podpora rozvoja MAS LEV, o. z. Uskutočnené analýzy nám ukazujú, že nie je možné riešiť všetky potreby územia vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky, o ktoré môže združenie žiadať.

Táto stratégia disponuje integračnými prvkami hlavne:

- ⇒ **spoločnou propagáciou územia,**
- ⇒ **existenciou spoločného rozvojového programu,**

- ⇒ **históriou vzájomnej spolupráce vo vnútri miestnej akčnej skupiny,**
- ⇒ **spoločnou vonkajšou propagáciou** (spolupráci s inými MASkami na národnej i nadnárodnej úrovni).

Za integračný prvok našej CLLD považujeme taktiež rozdelenie riešeného územia do 4 špecifických oblastí, prostredníctvom ktorých dokážeme nám efektívnejšie riešiť špecifické problémy a potreby nášho územia bez zaťaženia ostatných. Naopak geografická lokalita územia MAS LEV v prepojení na širšie územie Spiša, kde sa rovnako budujú verejno-súkromné partnerstvá typu CLLD, umožní prenos znalostí a prvkov príkladov dobrej praxe v synergickom efekte vzájomnej spolupráce.

Všetky opatrenia navrhovanej časti stratégie smerujú k posilňovaniu dôležitého partnerstva súkromného a verejného sektora a k posilňovaniu funkcií občianskej spoločnosti, pričom naplňajú aspekty 7 princípov prístupu Leader (CLLD).

4.5 Inovatívne znaky stratégie CLLD

Hlavným znakom stratégie je inovatívnosť, a to ako pri samotnej príprave stratégie, tak i v prípade hľadania nových riešení, ktoré sa budú implementovať v priebehu realizácie stratégie územia. Samotné zavedenie diferencovaného prístupu financovania a multifondové nastavenie stratégie sa považuje za inovatívny prvok vsadený do samotného programu. V súvislosti s tým sa za inováciu považuje i zavedený prístup manažmentu MAS pri implementácii stratégie, ktorá obsahuje tieto nové prvky.

Nový prvok „**multi-fondové financovanie**“ reaguje na jednotlivé operačné programy, pomocou ktorých bude možné na miestnej úrovni získať finančné prostriedky (PRV, IROP), kde najvyšší orgán VZ MAS LEV rozhodol o „zacielení“ stratégie na hlavný program CLLD. Vzhľadom na obmedzené zdroje stratégie sa však manažment MAS bude snažiť do územia priniesť i ďalšie finančné prostriedky cez OP Kvalita životného prostredia, OP Ľudské zdroje, OP Rybné hospodárstvo, rôzne dotačné prvky, či cezhraničné programy a ďalšie), tak ako to preukazujeme vykázaním finančnej pomoci za uplynulé roky u všetkých našich členov, ktorí získali zdroje na investičné aktivity a celé spektrum doplnkových, tzv. mäkkých aktivít, ktoré komplementárne doplňujú hlavný program.

Stratégia je inovatívna v niekoľko smeroch:

- ⇒ **Zapájanie partnerov do projektov** – miera svojpomocnej dobrovoľnej práce by bola v rámci preferenčných kritérií viac hodnotená, čo povedie postupne k tomu, že ju budú predkladatelia viac využívať. Pri realizácii projektov bude kladený dôraz na prehĺbenie medziregionálnej a medzinárodnej spolupráce, ktoré sú v rámci regiónu ešte nedostatočne rozšírené.
- ⇒ **Uvádzanie nových výrobkov a služieb na trh ktoré odzrkadľujú špecifickosť regiónu** – stratégia obsahuje tendencie, ktoré svojim zameraním podpora uvádzanie nových výrobkov a služieb na trh. Zavádzaním nových výrobkov a služieb na trh dospejeme v konečnom dôsledku aj k zakladaniu nových firiem alebo živností v odboroch, ktoré doposiaľ boli v regióne málo zastúpené alebo vôbec. Územie už dorástlo i na zavedenie regionálnej značky pre svoje lokálne produkty po vzore ďalších MAS z uplynulého obdobia.
- ⇒ **Kooperatívny prístup a jednotná organizácia aktivít v regióne a ich propagácia** – v oblasti cestovného ruchu je dôležitá koordinácia prípravy produktov cestovného ruchu naprieč územím, čím sa zaistí spoločný marketing a propagácia územia (priame oslovenie konkrétnych cieľových skupín, koordinovaná ponuka cestovným kanceláriám a iným organizáciám zabezpečujúcim rozvoj cestovného ruchu),
- ⇒ **Vyžívanie nových technológií, metód a materiálov** – nahradzovanie zastaraných technológií, materiálov a metód za pokrokové zabezpečí podporu a projekty, ktoré budú šetrnejšie k životnému prostrediu a dôjde k využívaniu obnoviteľných zdrojov energie.

Hlavným inovatívnym prvkom je využitie známej a dlhodobo budovanej značky LEV, a to prostredníctvom produktu/programu **SAFARI LEVa**, ktoré vzniklo ako odozva na potrebu regiónu priviesť do územia viac turistov a návštevníkov. Myšlienka vytvoriť produkt, ktorý ponúka viac ako len prechádzky krásnou prírodou alebo putovanie pamiatkami UNESCO, sa rodila postupne. Miestna akčná skupina LEV ako jedno z najaktívnejších partnerstiev na území Slovenska si počas svojej existencie vybudovala dobré vzťahy so svojimi samosprávami, podnikateľmi a zručnými ľuďmi pôsobiacimi v území. I preto je možné vytvoriť pre náročnejších návštevníkov územia pobyty a exkurzie, ktoré budú šité na mieru náročnejších návštevníkov. V rámci implementácie stratégie je potrebné dobudovať technické zázemie a zabezpečiť synchronicitu produktu vo vzájomnej spolupráci, aby mohla byť následne zabezpečená trvalá udržateľnosť tohto programu, a vďaka tomu i udržateľnosť

organizácie MAS LEV po ukončení programu ako celku. Inovatívnym prvkom je teda čiastočne zavedenie komercie cez **SAFARI LEVa**. K tomu je však potrebné prostredníctvom programu a realizáciou stratégie CLLD dobudovať infraštruktúru. **Nosnou myšlienkou programu je vytvoriť priestor pre „agentúru aktívneho cestovného ruchu“, či prekonvertovanie MAS LEV na tento typ organizácie v budúcnosti s cieľom zabezpečiť udržateľnosť vďaka detailnému poznaniu lokálnych možností, lokálneho potenciálu a spolupráce lokálnych aktérov.**

Zabezpečenie udržateľnosti inovácie:

- ✓ ustavičná spolupráca s ostatnými subjektmi,
- ✓ budovanie vzťahov so širokým okolím,
- ✓ zabezpečenie realizácie, možnosť využitia pre ďalšie pokračovanie.

5. Implementačný rámec

5.1 Popis riadiaceho a implementačného procesu

5.1.1 Riadiaci proces – organizačná štruktúra MAS

OZ MAS LEV, o. z. vznikla oficiálnou registráciou vykonanou v registri Ministerstva vnútra SR dňom 8. 9. 2008, evidovanej pod číslom spisu: VVS/1-900/90.32514 a v zmysle stanov, ako i ďalších interných dokumentov spĺňa občianske združenie podmienky systému riadenia CLLD. Stanovy sú súčasťou povinných príloh (príloha E), avšak v danom texte odkazujeme najmä na čl. I. forma združenia bod 1.1, kedy občianske združenie bolo založené v súlade s ustanoveniami č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v neskorších predpisov. Ďalej odkazujeme na článok V. ciele združenia regiónu v bodoch 5.1 a 5.2, z bodu 5.4 daného článku poukazujeme najmä na úlohy, ktoré MAS LEV plní a to v bode a) finančne a personálne zabezpečuje implementáciu stratégie rozvoja regiónu a realizáciu jednotlivých projektov vyplývajúcich zo stratégie rozvoja regiónu, s odkazom i na bod b), kde združenie zabezpečuje akékoľvek stanovené administratívne činnosti spojené s príjmom, výberom a kontrolou projektov predkladaných žiadateľmi z regiónu pre účasť v jednotlivých programoch. Ďalšie úlohy MAS LEV sú popísané v bode 5.4 pod písmenom c) až m)

Orgány združenia sú popísané v čl. VII. stanov, kde najvyšším orgánom je Valné zhromaždenie, ktoré má k dnešnému dňu celkom 83 členov verejného a súkromného partnerstva vo vyváženom pomere, výkonným orgánom je Správna rada pozostávajúca zo 7

členov, pričom je rešpektované pravidlo 50 : 50. Štatutárnym orgánom je predseda, ktorý je zároveň predsedom VZ, ako i správnej rady. Správna rada v zmysle svojich kompetencií rozhoduje o najdôležitejších operatívnych a koncepčných otázkach. Predseda je volený na obdobie 6 rokov, ostatní členovia na obdobie 3 rokov. Predsedkyňa je stabilne vo funkcii predsedu druhej volebného obdobia. Občianske združenie má zriadený Monitorovací výbor, pozostávajúci zo 5-tich členov a revízna komisia pozostávajúca z 3 členov, kde u oboch orgánov je rovnako zachované pravidlo 50 : 50. Monitorovací výbor je kontrolným orgánom združenia na čele s predsedom, ktorého úloha spočíva v dohliadaní na implementáciu podporených projektov v rámci realizácie stratégie. Voľby aktuálne zvolených členov správnej rady na čele s predsedom, monitorovacieho výboru a revíznej komisie prebehli dňa.19 . 2. 2014 (príloha D aktuálne zvolených členov), jeden člen do správnej rady bol VZ MAS LEV volený 7. 12. 2015, vzhľadom k odstúpeniu jedného z členov z radov súkromného sektora, ktorý stratil mandát konateľa v spoločnosti, ktorú zastupoval. V združení sú vytvorené pracovné pozície – manažér MAS, administratívny pracovník a účtovník, kedy ich plné obsadenie závisí od náporu prác v období samotnej realizácie stratégie. Pracovný tím v uplynulom období bol rozšírený i o ďalších pracovníkov podľa nárokov programu pri realizácii projektov spolupráce. V súčasnosti je pracovný tím kancelárie MAS k dispozícii podľa potreby riešiť úlohy, ktoré organizácii plynú v bežnom období po ukončení uplynulého programu súvisiaceho s implementáciou stratégie rokov 2007 – 2013. (životopisy kľúčových osôb, preukázanie odbornej praxe vid' príloha D). V rámci rozhodovania o výbere projektov realizovaných cez miestnu rozvojovú stratégiu MAS je zriadená i tzv. výberová komisia, pozostávajúca z 9-tich členov. Výberová komisia rešpektuje pravidlo 50:50 a na úrovni MAS je tvorená pre každú výzvu osobitne v zmysle vnútorných pravidiel losovaním, rešpektujúc ošetrovanie tzv. konfliktov záujmov. Výberová komisia pozostáva i zo záujemcov z radov nečlenov. (viac v prílohe E, Interná smernica MAS LEV), ktorá bude v prípade potreby upravená v zmysle nových pravidiel/pokynov stanovených národnou úrovňou v usmerneniach. V zmysle stanov je zriadený i programovací výbor, ktorý však počas uplynulého obdobia stratil na aktuálnosti a jeho úlohu prebrali dobrovoľní členovia, ktorí sa angažovali pri realizácii procesov prípravy stratégie na báze svojich odborných schopností a znalostí (priložené životopisy)

Všetci pracovníci spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre výkon funkcie. Z hľadiska vzdelania majú absolvované min. 2. stupeň VŠ štúdia ekonomického zamerania a svoju prax nadobudli v minulosti v levočskom regióne na báze absolventskej praxi, či výkonu dobrovoľníckej

aktivity v prospech územia. V súvislosti s novým programovacím obdobím naznačujeme i potrebu upraviť stanovy do aktuálnejšej podoby, aby kvalitnejšie „kopírovali“ požiadavky národnej úrovne, čo uskutočníme po získaní štatútu MAS.

Prílohy: Stanovy

Organizačná štruktúra

Interné smernice

Komparatívne výhody verejno-súkromného partnerstva MAS LEV, o.z. pre zvládnutie riadiacich a implementačných procesov nového obdobia:

- **skúsenosti a zručnosti manažmentu MAS** získané z pilotného projektu TP SAPARD realizovaného v rokoch 2004 – 2005 a skúsenosti z realizácie programu Leader v rokoch 2007 – 2013 na základe získaného štatútu v roku 2009 zo strany RO MPaRV SR
- **zaškolené členovia i manažment pre účely budovania kapacít, partnerstva a riadenia MAS** cez TEPA projekt a cez organizáciu EUFC, ktorá realizovala školenia pod gesciou MP SR a ďalšie získané osvedčenia členov (viď príloha)
- **ekonomické vzdelanie manažmentu v odboroch:**
 - ekonomika a riadenie podniku
 - financie, bankovníctvo, investovanie
 - udržateľné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
 - ochrana rastlín
 - manažment verejnej správy a ekonomika
 - regionálny rozvoj
 - všeobecná ekonomika
 - „Financovanie rozvoja vidieka prístupom Leader“ dizertačná práca ako východisko pre zavedenie diferencovaného prístupu financovania MAS na báze ich veľkosti z hľadiska rôznych faktorov.
- **databáza externých pracovníkov – projektových manažérov napomáhajúcim oprávneným žiadateľom spracovávať podklady a tiež žiadosti o NFP.**

5.1.2 Implementačný proces

OZ MAS LEV, o. z. v rámci implementačného procesu bude rešpektovať podmienky stanovené v Systéme riadenia CLLD 2014 – 2020 v bode 9. Žiadosť o NFP, pričom indikatívny harmonogram výziev naplánuje a schváli orgánmi MAS až po získaní štatútu MAS na nové obdobie a v zmysle šetrenia administratívnych kapacít využije možnosť jedného kola pre podávanie projektov formou ŽoNFP. Rovnako MAS po získaní štatútu rozhodne, ktoré výzvy budú plánované ako uzatvorené a ktoré ako otvorené, t. j. závislé od disponibilných finančných prostriedkov alokovaných pre dané opatrenie/výzvu. V súvislosti s otvorenou výzvou stanoví i harmonogram zasadnutí výberovej komisie, ktorá je v MAS LEV 9členná, rešpektujúca pravidlo 50:50. Pričom zasadnutie výberovej komisie rešpektuje ošetrovanie konfliktu záujmov vo vzťahu k prijatým ŽoNFP. Existuje databáza členov i nečlenov, ktorí v minulosti plnili funkciu členov výberovej komisie a ktorí majú skúsenosti z uplynulého programovacieho obdobia. Táto databáza bude doplnená ďalšími záujemcami z radov odborných hodnotiteľov na zvolené témy stratégie. Z tejto databázy následne v zmysle interných pravidiel bude výberová komisia osobitne losovaná pre každú výzvu a vylosovaní budú vždy i dvaja náhradníci pre verejný i súkromný sektor a to pre prípad, že sa zistí napriek prvotnému ošetrovaniu, konflikt záujmov člena výberovej komisie. Členovia výberovej komisie pred každou výzvou podliehajú prevereniu, či žiadny z členov komisie nehodnotí vlastný podaný projekt (ako žiadateľ – konečný príjemca), pričom podpisuje adekvátne čestné vyhlásenia tak vo vzťahu k žiadateľovi, ako aj vo vzťahu k dodávateľom, ktorí sú v „projekte“ zapojení ako výhercovia v procesoch verejného obstarávania. V takom prípade je člen tejto komisie pre danú výzvu kooptovaný automaticky vylosovaným náhradníkom z daného sektora. (príloha E: interný dokument MAS) Členmi výberovej komisie môžu byť i nečlenovia samotnej MAS, pokiaľ sa preukážu odbornou spôsobilosťou pre hodnotenie projektov, čím externými členmi zaradenými do výberovej komisie bude vyvážená „laickosť“ hodnotiteľov. Zájemcovia o zastúpenie vo výberovej komisie budú pravidelne školení v procesoch samotného hodnotenia, ale i implementácie stratégie CLLD ako celku, aby sa zabezpečila vyššia odbornosť komisie v kontexte na nové pravidlá a podmienky nového obdobia.

Proces kontroly formálnej a vecnej správnosti ŽoNFP konečných prijímateľov, proces kontroly oprávnenosti i výšky výdavkov projektov s priradením k prioritnej/fokusovej oblasti

zabezpečuje primárne manažér MAS, ale tzv. druhé oči predstavujú hodnotitelia v rámci výberovej komisie.

Spôsob konzultácie s konečnými prijímateľmi – predkladateľmi projektov (poradenstvo a expertná pomoc)

Konzultácie s konečnými prijímateľmi – predkladateľmi projektov budú realizované prostredníctvom pracovníkov kancelárie MAS pod vedením Manažéra MAS, ktorý pripravoval stratégiu a pozná nastavené podmienky. Konzultácie však oprávnení prijímatelia môžu využiť i u externých projektových manažérov, ktorí majú skúsenosti s vypracovávaním žiadostí, či skúsenosti s koordináciou projektov. Existuje databáza týchto externých pracovníkov s verejne dostupnými kontaktmi na nich. Títo externí konzultanti budú zaškolení pre správne poskytovanie informácií a odborného poradenstva a budú nápomocní nielen pri konzultáciách, ale tiež pri samotnej príprave projektov, čím sa predíde ich vyradeniu z dôvodu nekvality. V aktuálnom období bude tiež zverejnený čas, kedy žiadatelia o finančné prostriedky budú môcť konzultovať priamo v kancelárii MAS, kedy im bude venovaná náležitá odborná pozornosť i v dostatočnom čase. Konzultácie jednoduchšieho typu budú prebiehať i mailovou formou, či telefonicky. Časté otázky a odpovede na nich budú zverejnené na známych webových stránkach.

Všetky procesy od zverejnenia výzvy, cez prijímanie žiadostí o NFP, ako aj procesy výberu projektov až po odoslanie do kompetencie PPA budú prebiehať osobitne pre projekty PRV a projekty IROPu.

5.2 Akčný plán

Na základe prevádzaných analýz, vízií, priorít a cieľov bolo s aktérmi územia prebraté nastavenie programovacích rámcov. V priebehu spracovania projektových zámerov bolo uskutočnených niekoľko jednaní pracovných skupín. Spracované projektové zámery boli konzultované so zástupcami obcí, neziskových organizácií, zástupcami podnikateľskej sféry. Vďaka týmto konzultáciám je možné nastaviť akčný plán tak, aby vyhovoval všetkým obyvateľom územia MAS.

Strategický cieľ: *Strategickým cieľom je zlepšenie kvality života obyvateľov MAS LEV a rozvoj cestovného ruchu v území, prostredníctvom zvyšovania atraktivity územia pre návštevníkov. Zachovanie krajinného rázu prostredníctvom ochrany prírody a poskytovanie kvalitnejších služieb pre spokojný život spoluobčanov.*

Priorita 1 : Rozvinutý vidiecky cestovný ruch	Priorita 2: Efektívne podnikanie na vidieku	Priorita 3: Spolupráca a integrované projekty	Priorita 4: Atraktívne a kvalitné ŽP prostredie pre slúžiace obyvateľom a návštevníkom.
Špecifický cieľ 1: Zvýšenie atraktivity regiónu prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vidieckeho turizmu, modernizácia ubytovacích a stravovacích kapacít a prilákanie návštevníkov pomocou marketingu a informovania.	Špecifický cieľ 2: Zlepšiť zamestnanosť v obciach napomáhaním podnikateľov na vidieku.	Špecifický cieľ 3 : Zlepšenie spolupráce verejného a súkromného sektora pomocou spolupráce hlavných aktérov v oblasti regionálneho rozvoja a efektivity pri riadení rozvoja územia.	Špecifický cieľ 4: Zabezpečiť zlepšenie vzhľadu a kvalitného prostredia pre lepší život v obciach a zlepšenie kvality života obyvateľov regiónu pomocou posilnenia služieb občianskej vybavenosti a ponuky voľnočasových aktivít v oblasti kultúry, športu a spoločenského života a v neposlednom rade obnova dedín pomocou aktivít spojených s obnovou dedín.
Opatrenie M07/ 7.5* Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie (PRV)	Opatrenie 5.1.1 Zvyšovanie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácii (IROP)	Opatrenie 19.3 Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnej akčnej skupiny (PRV)	Opatrenie M07/ 7.4* Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (PRV)
Opatrenia M06/6.4 * Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností (PRV)	Opatrenie M16/16.3* Iná spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu/ich uvádzania na trh (PRV)	Opatrenie 5.1.1 Zvyšovanie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácii (IROP)	Opatrenie M07/ 7.2* Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (PRV)
			Opatrenie M08/8.5* Podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov (PRV)
Opatrenie 5.1.2 Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach (IROP)			Opatrenie 5.1.2 Sociálne služby a komunitné služby (IROP)

CHOD MAS (IROP)

ANIMÁCIA (PRV)

* Opatrenia PRV v rámci stratégie CLLD

LEGENDA:

Opatrenia PRV

Opatrenia IROP

Akčný plán

Tabuľka 19. A: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 20) (Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie)
Priradenie kódu opatrenia	M07/7.5
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6B, 6C
Ciele a opis opatrenia	<p>Špecifický cieľ 4: <i>Zabezpečiť zlepšenie vzhľadu a kvalitného prostredia pre lepší život v obciach a zlepšenie kvality života obyvateľov regiónu pomocou posilnenia služieb občianskej vybavenosti a ponuky voľnočasových aktivít v oblasti kultúry, športu a spoločenského života a v neposlednom rade obnovy dedín pomocou aktivít spojených s obnovou dedín.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.; • investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule a pod. • budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhlídkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.
Oprávnení prijímatelia	1. obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 15 000 2. združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 15 000)
Intenzita pomoci ⁴	Výška podpory z celkových oprávnených nákladov je 100 %, s maximálnym limitom v zmysle definície malej infraštruktúry.
Oprávnené výdavky ⁵	1. v výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce a vrátane nákladov súvisiacich s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie; 93 / 145

	2. súvisiace všeobecné náklady definované v časti 1.2 Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia a (v zmysle čl. 45 nariadenia 1305/2013 v PRV 2014 - 2020 kapitola 8.1.3.).																																			
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 5 000 € Max. 100 000 €																																			
Finančný plán	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Spolu</td> <td>EÚ</td> <td>ŠR</td> <td>VZ</td> <td>iné</td> </tr> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>333 000</td> <td>249 750 (75%)</td> <td>83 250</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>333 000</td> <td>249 750</td> <td>83 250</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </table>						Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	333 000	249 750 (75%)	83 250	0	0	Spolu	333 000	249 750	83 250	0	0													
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																															
menej rozvinutý región	333 000	249 750 (75%)	83 250	0	0																															
Spolu	333 000	249 750	83 250	0	0																															
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	Dokument PRV 2014 – 2020 str. 268 - 269																																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>P. č.</th> <th>Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.</th> <th>Max možné pridelenie bodov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Projekt rieši potrebu verejno – prospešného charakteru</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o. z.</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Kvalita projektovej a technickej dokumentácie</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Kvalita projektového zámeru vzhľadom k vplyvu projektu na krajinno – ekologickú a estetickú charakteristiku</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Prepojenie investície so zavedením aktivít spoločensko – kultúrneho charakteru</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pri rovnakom počte bodov u viacerých projektov bude komisia postupovať ďalším hodnotením žiadateľa prostredníctvom pridelenia bodov za každé kritérium v rozsahu 2 bodov. Týmto kritériami budú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kritérium</th> <th>Pridelenie bodov (max 2 body)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Termín podania žiadosti</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Územná pôsobnosť a rozloženie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zoznam a charakter nepovinných príloh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>V prípade ďalších nezrovnalostí bude obom žiadateľom rovnomerne skrátený rozpočet.</p>					P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov	1.	Projekt rieši potrebu verejno – prospešného charakteru	15	2.	Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o. z.	15	3.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	10	4.	Kvalita projektového zámeru vzhľadom k vplyvu projektu na krajinno – ekologickú a estetickú charakteristiku	10	5.	Prepojenie investície so zavedením aktivít spoločensko – kultúrneho charakteru	10	Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)	Termín podania žiadosti		Územná pôsobnosť a rozloženie		Zoznam a charakter nepovinných príloh		Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov		Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z		Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa
P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov																																		
1.	Projekt rieši potrebu verejno – prospešného charakteru	15																																		
2.	Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o. z.	15																																		
3.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	10																																		
4.	Kvalita projektového zámeru vzhľadom k vplyvu projektu na krajinno – ekologickú a estetickú charakteristiku	10																																		
5.	Prepojenie investície so zavedením aktivít spoločensko – kultúrneho charakteru	10																																		
Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)																																			
Termín podania žiadosti																																				
Územná pôsobnosť a rozloženie																																				
Zoznam a charakter nepovinných príloh																																				
Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov																																				
Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z																																				
Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa																																				
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>T21</td> <td>Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie</td> <td>%</td> <td>60%</td> <td>70%</td> </tr> </tbody> </table>					Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	T21	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie	%	60%	70%																					
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																																
T21	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie	%	60%	70%																																

		miestneho rozvoja				
	T22	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, ktoré má prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry	%	50%	60%	
	T23	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (Leader)	%	0	15%	
	T24	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, ktoré má prospech z nových alebo lepších služieb/infraštruktúry (IKT)	%	60%	70%	
Indikatívny harmonogram výziev	Bude pripravený po získaní štatútu MAS.					

*v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 19.B: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti (článok 19) (Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností)
Priradenie kódu opatrenia	M06/6.4
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6A
Ciele a opis opatrenia	<p>Špecifický cieľ 1: <i>Zvýšenie atraktivity regiónu prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vidieckeho turizmu, modernizácia ubytovacích a stravovacích kapacít a prilákanie návštevníkov pomocou marketingu a informovania.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Činnosť 1: činnosti spojené s vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou zamerané na vytváranie podmienok pre rekreačné a relaxačné činnosti, vrátane vytvárania podmienok na poskytovanie vzdelávania a vytvorenie konferenčných priestorov. Oprávnená je výstavba ubytovacích zariadení, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich ubytovacích zariadení, ako aj nevyužívaných objektov na ubytovacie zariadenie a to s kapacitou od 5 do 30 lôžok v nadväznosti na vytvorenie alebo modernizáciu areálu na rozvoj rekreačných a relaxačných činností • Činnosť 2: činnosti spojené s poskytovaním služieb pre cieľovú skupinu: deti, seniori a občania so

	<p>zníženou schopnosťou pohybu. V rámci danej oblasti je možné sa zamerať aj na terapie (hipoterapia, animoterapia), lesnú pedagogiku a pod., ktoré prispievajú k rekonvalescencii, lepšiemu začleneniu do spoločenského života, zvýšeniu motoriky cieľovej skupiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Činnosť 3: spracovanie a uvádzanie na trh produktov, ktorých výstup spracovania nespadá do prílohy I ZFEÚ. Vstupom spracovania môže byť aj produkt, ktorý spadá do prílohy I ZFEÚ za podmienky, že je vstupom zároveň aj produkt, ktorý nespadá do prílohy I ZFEÚ (s výnimkou spracovania poľnohospodárskych produktov, ktorých vstup spadá výlučne do prílohy I ZFEÚ a výstupom je energia z OZE alebo produkt, ktorý sa ďalej využíva na výrobu energie) vrátane doplnkovej výroby nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru, ako aj predaj vlastných produktov nepoľnohospodárskeho, nelesného a neakvakultúrneho charakteru (vrátane zariadenia mobilných predajných miest) a výrobkov a/alebo produktov iných poľnohospodárov a obhospodarovateľov lesa a akvakultúrnych podnikov za účelom ekonomického rozvoja daného územia. Oprávnená je aj tvorba a rozvoj aktivít a činností spojených s poskytovaním služieb, najmä služieb súvisiacich so skladovaním, logistikou a dopravou a zriaďovaním podnikateľských inkubátorov
Oprávnení prijímatelia	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosť 1 a 2: Mikropodniky a malé podniky • Činnosť 2 až 3: <ol style="list-style-type: none"> 1. Fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby. 2. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve: • súkromných vlastníkov a ich združení; • obcí a ich združení; • Cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním. 3. Fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie 2003/361/ES) podnikajúce v oblasti hospodárskeho chovu rýb (akvakultúry).
Intenzita pomoci ⁴	Grant.
Oprávnené výdavky ⁵	1. výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s oprávnenými činnosťami v rámci tohto podopatrenia a špecifikáciou výdavkov uvedenou v podkapitole 8.1;

	2. všeobecné náklady súvisiace s bodom 1, špecifikované v podkapitole 8.1																																
Výška príspevku	Min. 1000 € Max. 100 000 €																																
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>170 000</td> <td>127 500 (75%)</td> <td>42 500</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>170 000</td> <td>127 500</td> <td>42 500</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	170 000	127 500 (75%)	42 500	0	0	Spolu	170 000	127 500	42 500	0	0														
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																												
menej rozvinutý región	170 000	127 500 (75%)	42 500	0	0																												
Spolu	170 000	127 500	42 500	0	0																												
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	<p>Dokument PRV 2014 – 2020 str. 255</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>P. č.</th> <th>Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.</th> <th>Max možné pridelenie bodov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Existujúci marketingový plán</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Plánovaná spolupráca s turistickými informačnými kancelárkami</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Plánovaná spolupráca s ostatnými poskytovateľmi služieb pre rozšírenie obchodnej ponuky</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Dopad na atraktivnosť regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Využívanie inovácií</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pri rovnakom počte bodov u viacerých projektov bude komisia postupovať ďalším hodnotením žiadateľa prostredníctvom pridelenia bodov za každé kritérium v rozsahu 2 bodov. Týmto kritériami budú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kritérium</th> <th>Pridelenie bodov (max 2 body)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Termín podania žiadosti</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Územná pôsobnosť a rozloženie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zoznam a charakter nepovinných príloh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>V prípade ďalších nezrovnalostí bude obom žiadateľom rovnomerne skrátený rozpočet.</p>	P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov	1.	Existujúci marketingový plán	20	2.	Plánovaná spolupráca s turistickými informačnými kancelárkami	15	3.	Plánovaná spolupráca s ostatnými poskytovateľmi služieb pre rozšírenie obchodnej ponuky	15	4.	Dopad na atraktivnosť regiónu MAS LEV, o.z.	20	5.	Využívanie inovácií	20	Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)	Termín podania žiadosti		Územná pôsobnosť a rozloženie		Zoznam a charakter nepovinných príloh		Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov		Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.		Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa	
P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov																															
1.	Existujúci marketingový plán	20																															
2.	Plánovaná spolupráca s turistickými informačnými kancelárkami	15																															
3.	Plánovaná spolupráca s ostatnými poskytovateľmi služieb pre rozšírenie obchodnej ponuky	15																															
4.	Dopad na atraktivnosť regiónu MAS LEV, o.z.	20																															
5.	Využívanie inovácií	20																															
Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)																																
Termín podania žiadosti																																	
Územná pôsobnosť a rozloženie																																	
Zoznam a charakter nepovinných príloh																																	
Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov																																	
Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.																																	
Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa																																	
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatočná hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>T20</td> <td>Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch</td> <td>Počet pracovných miest</td> <td>0</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota	T20	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch	Počet pracovných miest	0	3																						
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																													
T20	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch	Počet pracovných miest	0	3																													
Indikatívny harmonogram výziev	Bude pripravený po získaní štatútu.																																

*v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 19.C: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach (Dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel)
Priradenie kódu opatrenia	
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.2
Ciele a opis opatrenia	<p>Špecifický cieľ 1: <i>Zvýšenie atraktivity regiónu prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vidieckeho turizmu, modernizácia ubytovacích a stravovacích kapacít a prilákanie návštevníkov pomocou marketingu a informovania.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, staníc, parkovísk, na linkách prepájajúcich obec s mestom budovanie prvkov a podpora opatrení na zvyšovanie bezpečnosti dopravy v mestách nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb vrátane vozidiel prispôbených osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie zriaďovanie, obnova a výstavba cyklistických trás zabezpečujúcich dopravu osôb do a zo zamestnania alebo k verejným službám (napr. trasy vedúce k vlakovým, autobusovým zastávkam a staniciam v obciach a mestách) vrátane investícií do doplnkovej cyklistickej infraštruktúry vrátane odpočívadiel, chránených parkovísk pre bicykle, nabíjajúcich staníc pre elektrobicykle a pod.
Oprávnení prijímatelia	<ul style="list-style-type: none"> mestá/samostatné mestské časti a obce združenia miest a obcí, mikroregionálne združenia samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP Rybné hospodárstvo občianske združenia, neziskové organizácie cirkevné organizácie
Intenzita pomoci ⁴	Schéma pomoci de minimis
Oprávnené výdavky ⁵	max. 100 000 € na jeden projekt
Výška príspevku	Min. 1000 € Max. 100 000 €

Finančný plán	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Spolu</td> <td>EÚ</td> <td>ŠR</td> <td>VZ</td> <td>iné</td> </tr> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>575 137.5</td> <td>547 750</td> <td>0</td> <td>27 387,5</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>575 137.5</td> <td>547 750</td> <td>0</td> <td>27 387,5</td> <td>0</td> </tr> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	575 137.5	547 750	0	27 387,5	0	Spolu	575 137.5	547 750	0	27 387,5	0														
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																												
menej rozvinutý región	575 137.5	547 750	0	27 387,5	0																												
Spolu	575 137.5	547 750	0	27 387,5	0																												
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt musí mať preukázateľný dopad na podporu, rozvoj alebo posilnenie vzťahov medzi mestom a jeho okolitým zázemím obcí alebo medzi obcou ako rozvojovým pólom a jej sídelným zázemím. • Projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“. <table border="1"> <thead> <tr> <th>P. č.</th> <th>Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.</th> <th>Max možné pridelenie bodov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o. z.</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Kvalita projektovej a technickej dokumentácie</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Kvalita projektu vzhľadom na krajinno – ekologickú a estetickú charakteristiku</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Dopad na atraktivnosť regiónu MAS LEV, o.z</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Projekt zvyšuje bezpečnosť regiónu MAS LEV, o. z.</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pri rovnakom počte bodov u viacerých projektov bude komisia postupovať ďalším hodnotením žiadateľa prostredníctvom pridelenia bodov za každé kritérium v rozsahu 2 bodov. Týmito kritériami budú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kritérium</th> <th>Pridelenie bodov (max 2 body)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Termín podania žiadosti</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Územná pôsobnosť a rozloženie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zoznam a charakter nepovinných príloh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>V prípade ďalších nezrovnalostí bude obom žiadateľom rovnomerne skrátený rozpočet.</p>	P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov	1.	Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o. z.	15	2.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	25	3.	Kvalita projektu vzhľadom na krajinno – ekologickú a estetickú charakteristiku	25	4.	Dopad na atraktivnosť regiónu MAS LEV, o.z	20	5.	Projekt zvyšuje bezpečnosť regiónu MAS LEV, o. z.	20	Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)	Termín podania žiadosti		Územná pôsobnosť a rozloženie		Zoznam a charakter nepovinných príloh		Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov		Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.		Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa	
P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov																															
1.	Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o. z.	15																															
2.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	25																															
3.	Kvalita projektu vzhľadom na krajinno – ekologickú a estetickú charakteristiku	25																															
4.	Dopad na atraktivnosť regiónu MAS LEV, o.z	20																															
5.	Projekt zvyšuje bezpečnosť regiónu MAS LEV, o. z.	20																															
Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)																																
Termín podania žiadosti																																	
Územná pôsobnosť a rozloženie																																	
Zoznam a charakter nepovinných príloh																																	
Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov																																	
Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.																																	
Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa																																	
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatková hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>00158</td> <td>Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry</td> <td>Počet</td> <td>15</td> <td>21</td> </tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota	00158	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	Počet	15	21																						
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota																													
00158	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	Počet	15	21																													
Indikatívny harmonogram výziev	Bude pripravený po získaní štatútu MAS.																																

*v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 19 D: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií
Priradenie kódu opatrenia	
Priradenie k / špecifickému cieľu IROP	5.1.1
Ciele a opis opatrenia	<p>Špecifický cieľ 2: <i>Zlepšiť zamestnanosť v obciach napomáhaním podnikateľom na vidieku.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev,
Oprávnení prijímatelia	<ul style="list-style-type: none"> mestá/samostatné mestské časti a obce združenia miest a obcí, mikroregionálne združenia samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP Rybné hospodárstvo mikropodniky a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP Rybné hospodárstvo občianske združenia, neziskové organizácie, záujmové združenia právnických osôb cirkevné organizácie
Intenzita pomoci ⁴	100 000 € na jeden projekt
Oprávnené výdavky ⁵	<ol style="list-style-type: none"> náklady na štúdie alebo plány týkajúce sa príslušnej oblasti, realizačné štúdie, vypracovanie podnikateľského plánu alebo inej stratégie miestneho rozvoja; náklady na oživenie príslušnej logistickej platformy resp. krátkeho dodávateľského reťazca alebo miestneho trhu s cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť projektu; náklady na príslušné vzorky, merania a testovania s tým spojené prevádzkové náklady na uskutočnenie podnikateľského plánu, štúdie, prieskumu, alebo spolupráce; vrátane priamych a nepriamych personálnych nákladov pri realizácii logistických platforiem, krátkych dodávateľských reťazcov alebo miestnych trhov, nákladov na prenájom resp. služby spojené s realizáciou logistických platforiem, krátkych dodávateľských reťazcov alebo miestnych trhov; priame náklady na konkrétne projekty a investície spojené s vykonávaním podnikateľského plánu alebo na iné činnosti zamerané na inovácie, vrátane testovania, zaškolenia, podpory nábehu a príslušných investičných nákladov; náklady na propagačné činnosti a marketing v spojitosti s vytvorením logistických platforiem, podporou krátkych dodávateľských reťazcov alebo miestnych trhov.

	Oprávnenosť výdavkov je stanovená v čl. 65 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 a v čl. 60-61 nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a bude bližšie špecifikovaná v príručke pre žiadateľa.																												
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 1000 € Max. 100 000 €																												
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región (súkromný sektor)</td> <td>690 000</td> <td>600 000</td> <td>0</td> <td>90 000 (10 - 15%)</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>690 000</td> <td>600 000</td> <td>0</td> <td>90 000</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Spolufinancovanie vlastnými zdrojmi je variabilné s titulu rôznej intenzity pomoci a pre účely stratégie je určené odhadom</p>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región (súkromný sektor)	690 000	600 000	0	90 000 (10 - 15%)	0	Spolu	690 000	600 000	0	90 000	0										
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné																								
menej rozvinutý región (súkromný sektor)	690 000	600 000	0	90 000 (10 - 15%)	0																								
Spolu	690 000	600 000	0	90 000	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	<ul style="list-style-type: none"> Počas doby udržateľnosti projektu nesmie dôjsť k zásadnému poklesu zamestnanosti v podniku vo vzťahu k podporeným aktivitám projektu. Zvýhodnené budú tie projekty, ktorých výsledkom je vytvorenie najmenej jedného pracovného miesta. V prípade, že projekt vytvorí pracovné miesta, bude zvýhodnený v závislosti od počtu vytvorených pracovných miest. Zvýhodnené budú tie projekty, ktorých aktivity sa týkajú podpory výrobkov a služieb, ktoré sú pre trh nové alebo výrobkov a služieb, ktoré sú nové pre podnik (inovácie). Projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“. <table border="1"> <thead> <tr> <th>P. č.</th> <th>Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.</th> <th>Max možné pridelenie bodov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Projekt rieši mieru nezamestnanosti</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Vzdelanostná a veková štruktúra príjemcov finančnej pomoci</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Projekt podporuje vo väčšej časti mikro a malé podniky.</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Miera zapojenia obyvateľov do projektu</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Kvalita projektovej a technickej dokumentácie</td> <td>25</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pri rovnakom počte bodov u viacerých projektov bude komisia postupovať ďalším hodnotením žiadateľa prostredníctvom pridelenia bodov za každé kritérium v rozsahu 2 bodov. Týmito kritériami budú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kritérium</th> <th>Pridelenie bodov (max 2 body)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Termín podania žiadosti</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Územná pôsobnosť a rozloženie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zoznam a charakter nepovinných príloh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov	1.	Projekt rieši mieru nezamestnanosti	25	2.	Vzdelanostná a veková štruktúra príjemcov finančnej pomoci	15	3.	Projekt podporuje vo väčšej časti mikro a malé podniky.	25	4.	Miera zapojenia obyvateľov do projektu	15	5.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	25	Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)	Termín podania žiadosti		Územná pôsobnosť a rozloženie		Zoznam a charakter nepovinných príloh		Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov	
P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov																											
1.	Projekt rieši mieru nezamestnanosti	25																											
2.	Vzdelanostná a veková štruktúra príjemcov finančnej pomoci	15																											
3.	Projekt podporuje vo väčšej časti mikro a malé podniky.	25																											
4.	Miera zapojenia obyvateľov do projektu	15																											
5.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	25																											
Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)																												
Termín podania žiadosti																													
Územná pôsobnosť a rozloženie																													
Zoznam a charakter nepovinných príloh																													
Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov																													

	Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.																											
	Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa																											
	V prípade ďalších nezrovnalostí bude obom žiadateľom rovnomerne skrátený rozpočet.																											
Merateľné ukazovatele projektu	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kód/ID</th> <th>Názov/Ukazovateľ</th> <th>Merná jednotka</th> <th>Počiatková hodnota</th> <th>Celková cieľová hodnota</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>CO01</td> <td>Počet podporených podnikov</td> <td>podniky</td> <td>0</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>CO08</td> <td>Zamestnanosť v posporených podnikoch</td> <td>FTEs</td> <td>0</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>CO29</td> <td>Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové</td> <td>podniky</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>CO28</td> <td>Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové</td> <td>podniky</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota	CO01	Počet podporených podnikov	podniky	0	4	CO08	Zamestnanosť v posporených podnikoch	FTEs	0	2	CO29	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podniky	0	1	CO28	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podniky	0	1		
Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota																								
CO01	Počet podporených podnikov	podniky	0	4																								
CO08	Zamestnanosť v posporených podnikoch	FTEs	0	2																								
CO29	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podniky	0	1																								
CO28	Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podniky	0	1																								
Indikatívny harmonogram výziev	Bude pripravený po získaní štatútu MAS.																											

*v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 19.E: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Spolupráca (Podpora na pilotné projekty a na vývoj nových výrobkov, postupov, procesov a technológií)
Priradenie kódu opatrenia	M16/16.3
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	2A,3A, 5C
Ciele a opis opatrenia	Špecifický cieľ 2: <i>Zlepšiť zamestnanosť v obciach napomáhaním podnikateľov na vidieku.</i> Podporená bude spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi (mikropodnikmi) v odvetví poľnohospodárstva, potravinovom reťazci, sektore lesného hospodárstva a v sektore cestovného ruchu pri organizácii spoločných pracovných procesov, spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb a marketingu v oblasti cestovného ruchu. Cieľom je prostredníctvom spolupráce zvýšiť efektivitu vykonávaných činností.
Oprávnení prijímatelia	Najmenej 5 subjektov, ktorých spolupráca je : • medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci , v lesnom hospodárstve, alebo v sektore cestovného ruchu a rozvoji vidieka na území EÚ a

	medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, mimovládnych neziskových organizácií a výskumných organizácií.																		
Intenzita pomoci ⁴	grant (nenávratný finančný príspevok) <ul style="list-style-type: none"> • Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov pre mikro a malé podniky: <ul style="list-style-type: none"> - 55 % v nasledovných krajoch SR: PO, KE, BB, ZA • Výška podpory z celkových oprávnených výdavkov pre stredné podniky: <ul style="list-style-type: none"> - 45 % v nasledovných krajoch SR: PO, KE, BB, ZA; 																		
Oprávnené výdavky ⁵	1. náklady na štúdie o príslušnej oblasti, realizačne štúdie a vypracovanie podnikateľského plánu alebo inej stratégie miestneho rozvoja; 2. náklady na oživenie príslušnej oblasti s cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť kolektívneho územného projektu; 3. prevádzkové náklady na spoluprácu; 4. priame náklady na konkrétne projekty spojené s vykonávaním podnikateľského plánu, plánu v oblasti životného prostredia, alebo na iné činnosti zamerané na inovácie, vrátane testovania, resp. nevyhnutných investičných nákladov.																		
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 1 000 € Max. 100 000 €																		
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>V Z</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>100 000</td> <td>75 000 (75%)</td> <td>25 000</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>100 000</td> <td>75 000</td> <td>25 000</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	V Z	iné	menej rozvinutý región	100 000	75 000 (75%)	25 000	0	0	Spolu	100 000	75 000	25 000	0	0
	Spolu	EÚ	ŠR	V Z	iné														
menej rozvinutý región	100 000	75 000 (75%)	25 000	0	0														
Spolu	100 000	75 000	25 000	0	0														
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prínos projektu pre daný sektor; 2. Spolupráca vyššieho počtu partnerov; 3. Cielená kompozícia partnerov z rôznych oblastí (pestrosť partnerstva); 4. Riešenie projektov, ktoré reagujú na konkrétne praktické problémy a príležitosti; konkrétnosť zamerania na problém alebo oblasť; 5. Riešenie problematiky, ktorá ovplyvňuje viac beneficentov; 6. Riešenie priority strategických oblastí; 7. Prepojenosť s ostatnými opatreniami v rámci PRV; 8. Kvalita projektového plánu; 9. Potenciál na úspešné uvedenie do praxe; 10. Spôsoby výmeny poznatkov a šírenia výsledkov. <table border="1"> <thead> <tr> <th>P. č.</th> <th>Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.</th> <th>Max možné pridelenie bodov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Projekt rieši mieru nezamestnanosti</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>	P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov	1.	Projekt rieši mieru nezamestnanosti	10												
P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov																	
1.	Projekt rieši mieru nezamestnanosti	10																	

	2.	Miera zapojenia obyvateľov do projektu	10																
	3.	Projekt rieši potrebu verejno - prospešného charakteru	25																
	4.	Projekt napomáha spolupráci všetkých možných subjektov	20																
	5.	Projekt zapája široké spektrum akérov regiónu	15																
	<p>Pri rovnakom počte bodov u viacerých projektov bude komisia postupovať ďalším hodnotením žiadateľa prostredníctvom pridelenia bodov za každé kritérium v rozsahu 2 bodov. Týmto kritériami budú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kritérium</th> <th>Pridelenie bodov (max 2 body)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Termín podania žiadosti</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Územná pôsobnosť a rozloženie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zoznam a charakter nepovinných príloh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>V prípade ďalších nezrovnalostí bude obom žiadateľom rovnomerne skrátený rozpočet.</p>					Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)	Termín podania žiadosti		Územná pôsobnosť a rozloženie		Zoznam a charakter nepovinných príloh		Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov		Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.		Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa	
Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)																		
Termín podania žiadosti																			
Územná pôsobnosť a rozloženie																			
Zoznam a charakter nepovinných príloh																			
Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov																			
Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.																			
Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa																			
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Mer ná jed not ka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota														
	T4	Percentuálny podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré z programu rozvoja vidieka získali podporu na investície do reštrukturalizácie alebo modernizácie	%	0	2%														
	T6	Percentuálny podiel poľnohospodárskych podnikov, ktoré dostávajú podporu na účasť na systémoch kvality, miestnych trhoch a krátkych dodávateľských reťazcoch, a skupín/organizácií výrobcov	%	0%	2%														
	T16	Celkové investície do výroby energie z obnoviteľných zdrojov	ha	0%	2%														
Indikatívny harmonogram výziev	Bude pripravený po získaní štatútu.																		

*v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 19. F: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 20) (Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry)
Priradenie kódu opatrenia	M07/7.4
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6B,6C
Ciele a opis opatrenia	<p>Špecifický cieľ 4: <i>Zabezpečiť zlepšenie vzhľadu a kvalitného prostredia pre lepší život v obciach a zlepšenie kvality života obyvateľov regiónu pomocou posilnenia služieb občianskej vybavenosti a ponuky voľnočasových aktivít v oblasti kultúry, športu a spoločenského života a v neposlednom rade obnova dedín pomocou aktivít spojených s obnovou dedín.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov • investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.
Oprávnení prijímatelia	<p>1. obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 15 000</p> <p>2. združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 15 000)</p>
Intenzita pomoci ⁴	Grant (nenávratný finančný príspevok), možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.
Oprávnené výdavky ⁵	<p>1. v výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce a vrátane nákladov súvisiacich s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie; 93 / 145</p> <p>2. súvisiace všeobecné náklady definované v časti 1.2 Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia a (v zmysle čl. 45 nariadenia 1305/2013 v PRV</p>

	2014 - 2020 kapitola 8.1.3.).																																				
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 1000 € Max. 100 000 €																																				
Finančný plán	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>Spolu</td> <td>EÚ</td> <td>ŠR</td> <td>V Z</td> <td>iné</td> </tr> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>420 000</td> <td>315 000 (75%)</td> <td>105 000</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>420 000</td> <td>315 000</td> <td>105 000</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </table>						Spolu	EÚ	ŠR	V Z	iné	menej rozvinutý región	420 000	315 000 (75%)	105 000	0	0	Spolu	420 000	315 000	105 000	0	0														
	Spolu	EÚ	ŠR	V Z	iné																																
menej rozvinutý región	420 000	315 000 (75%)	105 000	0	0																																
Spolu	420 000	315 000	105 000	0	0																																
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	<p>Dokument PRV 2014 – 2020 (str.271 a 272)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>P. č.</th> <th>Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.</th> <th>Max možné pridelenie bodov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Projekt rieši potrebu verejno prospešného charakteru</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Riešenie voľno – časových programov v projekte</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Vyjadrenie efektívnosti a potreby vynaloženej investície pre obec</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Kvalita projektovej a technickej dokumentácie</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Kvalita projektového zámeru vzhľadom na krajinno – ekologickú a estetickú charakteristiku</td> <td>25</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pri rovnakom počte bodov u viacerých projektov bude komisia postupovať ďalším hodnotením žiadateľa prostredníctvom pridelenia bodov za každé kritérium v rozsahu 2 bodov. Týmto kritériami budú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kritérium</th> <th>Pridelenie bodov (max 2 body)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Termín podania žiadosti</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Územná pôsobnosť a rozloženie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zoznam a charakter nepovinných príloh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>V prípade ďalších nezrovnalostí bude obom žiadateľom rovnomerne skrátený rozpočet.</p>					P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov	1.	Projekt rieši potrebu verejno prospešného charakteru	20	2.	Riešenie voľno – časových programov v projekte	20	3.	Vyjadrenie efektívnosti a potreby vynaloženej investície pre obec	15	4.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	25	5.	Kvalita projektového zámeru vzhľadom na krajinno – ekologickú a estetickú charakteristiku	25	Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)	Termín podania žiadosti		Územná pôsobnosť a rozloženie		Zoznam a charakter nepovinných príloh		Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov		Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.		Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa	
P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov																																			
1.	Projekt rieši potrebu verejno prospešného charakteru	20																																			
2.	Riešenie voľno – časových programov v projekte	20																																			
3.	Vyjadrenie efektívnosti a potreby vynaloženej investície pre obec	15																																			
4.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	25																																			
5.	Kvalita projektového zámeru vzhľadom na krajinno – ekologickú a estetickú charakteristiku	25																																			
Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)																																				
Termín podania žiadosti																																					
Územná pôsobnosť a rozloženie																																					
Zoznam a charakter nepovinných príloh																																					
Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov																																					
Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.																																					
Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa																																					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/I D	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota																																
	T21	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja	%	70%	80%																																

	T22	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, ktoré má prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry	%	30%	50%
	T23	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (Leader)	%	0%	0,5%
	T24	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, ktoré má prospech z nových alebo lepších služieb/infraštruktúry (IKT)	%	0%	5%
Indikatívny harmonogram výziev	Bude pripravený po získaní štatútu.				

*v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 19.G: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 20) (Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie)
Priradenie kódu opatrenia	M07/7.2
Priradenie k fokusovej oblasti PRV	6B
Ciele a opis opatrenia	<p>Špecifický cieľ 4: <i>Zabezpečiť zlepšenie vzhľadu a kvalitného prostredia pre lepší život v obciach a zlepšenie kvality života obyvateľov regiónu pomocou posilnenia služieb občianskej vybavenosti a ponuky voľnočasových aktivít v oblasti kultúry, športu a spoločenského života a v neposlednom rade obnova dedín pomocou aktivít spojených s obnovou dedín.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok. <p><i>V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.) – zlepšenie vzhľadu obcí - úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod</i></p>

Oprávnení prijímatelia	1. obce vo vidieckych oblastiach s počtom obyvateľov do 3 000 2. združenia obcí s právnou subjektivitou (s priemerným počtom obyvateľov do 3 000)																												
Intenzita pomoci ⁴	Grant (nenávratný finančný príspevok), možnosť poskytnutia zálohovej platby do výšky 50 % oprávnených nákladov.																												
Oprávnené výdavky ⁵	1. v výdavky na hmotné a nehmotné investície, ktoré sú v súlade s podporovanými činnosťami v rámci tohto podopatrenia, vrátane výdavkov na začlenenie prvkov zelenej infraštruktúry – náklady na následné "ozelenenie" objektov a ich začlenenie do zelenej infraštruktúry obce a vrátane nákladov súvisiacich s investíciami do využívania OZE a do úspor energie, pokiaľ sú tieto investície súčasťou iných investícií v rámci operácie; 93 / 145 2. súvisiace všeobecné náklady definované v časti 1.2 Všeobecné podmienky oprávnenosti pre projektové opatrenia a (v zmysle čl. 45 nariadenia 1305/2013 v PRV 2014 - 2020 kapitola 8.1.3.).																												
Výška príspevku	Min. 1 000 € Max. 100 000 €																												
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>V Z</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>99 000</td> <td>74 250 (75%)</td> <td>24 750</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>99 000</td> <td>74 250</td> <td>24 750</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	V Z	iné	menej rozvinutý región	99 000	74 250 (75%)	24 750	0	0	Spolu	99 000	74 250	24 750	0	0										
	Spolu	EÚ	ŠR	V Z	iné																								
menej rozvinutý región	99 000	74 250 (75%)	24 750	0	0																								
Spolu	99 000	74 250	24 750	0	0																								
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	<p>Dokument PRV 2014 – 2020 (str.266 a 267)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>P. č.</th> <th>Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.</th> <th>Max možné pridelenie bodov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Vyjadrenie efektívnosti a potreby vynaloženej investície pre obec</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Kvalita projektovej a technickej dokumentácie</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Kvalita projektového zámeru vzhľadom k vplyvu projektu na krajinno - ekologickú a estetickú charakteristiku</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Projekt rieši zlepšenie vzhľadu obcí</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table> <p>Pri rovnakom počte bodov u viacerých projektov bude komisia postupovať ďalším hodnotením žiadateľa prostredníctvom pridelenia bodov za každé kritérium v rozsahu 2 bodov. Týmito kritériami budú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kritérium</th> <th>Pridelenie bodov (max 2 body)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Termín podania žiadosti</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Územná pôsobnosť a rozloženie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zoznam a charakter nepovinných príloh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov	1.	Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o.z.	15	2.	Vyjadrenie efektívnosti a potreby vynaloženej investície pre obec	20	3.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	15	4.	Kvalita projektového zámeru vzhľadom k vplyvu projektu na krajinno - ekologickú a estetickú charakteristiku	10	5.	Projekt rieši zlepšenie vzhľadu obcí	10	Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)	Termín podania žiadosti		Územná pôsobnosť a rozloženie		Zoznam a charakter nepovinných príloh		Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov	
P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov																											
1.	Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o.z.	15																											
2.	Vyjadrenie efektívnosti a potreby vynaloženej investície pre obec	20																											
3.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	15																											
4.	Kvalita projektového zámeru vzhľadom k vplyvu projektu na krajinno - ekologickú a estetickú charakteristiku	10																											
5.	Projekt rieši zlepšenie vzhľadu obcí	10																											
Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)																												
Termín podania žiadosti																													
Územná pôsobnosť a rozloženie																													
Zoznam a charakter nepovinných príloh																													
Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov																													

	Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.				
	Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa				
V prípade ďalších nezrovnalostí bude obom žiadateľom rovnomerne skrátený rozpočet.					
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	T21	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, na ktoré sa vzťahujú stratégie miestneho rozvoja	%	60%	70%
	T22	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, ktoré má prospech zo zlepšenia služieb/infraštruktúry	%	50%	60%
	T23	Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (Leader)	%	0	0,5%
	T24	Percentuálny podiel vidieckeho obyvateľstva, ktoré má prospech z nových alebo lepších služieb/infraštruktúry (IKT)	%	60%	65%
Indikatívny harmonogram výziev	Bude pripravený po získaní štatútu.				

*v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 19.H: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	M08 – Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov (Podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov)
Priradenie kódu opatrenia	M08/8.5
Priradenie k fokusovej oblasti PRV / špecifickému cieľu IROP	2C+
Ciele a opis opatrenia	Špecifický cieľ 4: <i>Zabezpečiť zlepšenie vzhľadu a kvalitného prostredia pre lepší život v obciach a zlepšenie kvality života obyvateľov regiónu pomocou posilnenia služieb občianskej vybavenosti a ponuky voľnočasových aktivít v oblasti kultúry, športu a spoločenského života a v neposlednom rade obnova dedín pomocou aktivít</i>

	<p><i>spojených s obnovou dedín.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Činnosť 1: umelá obnova a výchova ochranných lesov a lesov osobitného určenia, najmä podsadbou lesných porastov. • Činnosť 2: budovanie a obnova občianskej a poznávacej infraštruktúry v lesných ekosystémoch (náučné a turistické chodníky, cyklotrasy, odpočívadlá, pozorovateľne, mostíky, turistické značenie, mapové panely, informačné tabule, turistické útulne, ohniská, odpadkové koše, vyhliadkové veže, lanové dráhy, schody, rebríky, chodníky, objekty a centrá biodiverzity na pozorovanie – mokrade, malé vodné plochy, ukázkové lesné biotopy). 																		
Oprávnení prijímatelia	<p>1. Fyzické a právnické osoby obhospodarujúce lesy vo vlastníctve:</p> <ul style="list-style-type: none"> • súkromných vlastníkov a ich združení; • obcí a ich združení; • cirkvi, ktorej majetok možno podľa vnútroštátneho právneho poriadku považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním; <p>2. Občianske združenie v zmysle zákona č. 83/1990 Z.z. o združovaní občanov len so súhlasom obhospodarovateľa lesa daného územia.</p>																		
Intenzita pomoci ⁴	Grant.																		
Oprávnené výdavky ⁵	Oprávnenými nákladmi sú len náklady na jedno rázové aktivity (činnosti) a investície. Prevádzkové náklady alebo náklady na údržbu nie sú oprávnené.																		
Výška príspevku (minimálna a maximálna)	Min. 1 000 € Max. 100 000 €																		
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>V Z</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>229 750</td> <td>172 312,5 (75%)</td> <td>57 437,5</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>229 750</td> <td>172 312,5</td> <td>57 437,5</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	V Z	iné	menej rozvinutý región	229 750	172 312,5 (75%)	57 437,5	0	0	Spolu	229 750	172 312,5	57 437,5	0	0
	Spolu	EÚ	ŠR	V Z	iné														
menej rozvinutý región	229 750	172 312,5 (75%)	57 437,5	0	0														
Spolu	229 750	172 312,5	57 437,5	0	0														
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	<p>Dokument PRV 2014 – 2020 str. 299 – 300</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>P. č.</th> <th>Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.</th> <th>Max možné pridelenie bodov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Partnerstvo viacerých aktérov pri realizácii projektu</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Dopad na atraktivnosť regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov	1.	Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o.z.	15	2.	Partnerstvo viacerých aktérov pri realizácii projektu	20	3.	Dopad na atraktivnosť regiónu MAS LEV, o.z.	20						
P. č.	Hodnotiace kritérium MAS LEV, o. z.	Max možné pridelenie bodov																	
1.	Prepojenie investičných potrieb so zámermi obce a regiónu MAS LEV, o.z.	15																	
2.	Partnerstvo viacerých aktérov pri realizácii projektu	20																	
3.	Dopad na atraktivnosť regiónu MAS LEV, o.z.	20																	

	4.	Kvalita projektovej a technickej dokumentácie	15															
	5.	Projekt rieši i mimo iné i ochranu lesov	15															
	<p>Pri rovnakom počte bodov u viacerých projektov bude komisia postupovať ďalším hodnotením žiadateľa prostredníctvom pridelenia bodov za každé kritérium v rozsahu 2 bodov. Týmto kritériami budú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kritérium</th> <th>Pridelenie bodov (max 2 body)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Termín podania žiadosti</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Územná pôsobnosť a rozloženie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zoznam a charakter nepovinných príloh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>V prípade ďalších nezrovnalostí bude obom žiadateľom rovnomerne skrátený rozpočet.</p>				Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)	Termín podania žiadosti		Územná pôsobnosť a rozloženie		Zoznam a charakter nepovinných príloh		Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov		Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.		Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa	
Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)																	
Termín podania žiadosti																		
Územná pôsobnosť a rozloženie																		
Zoznam a charakter nepovinných príloh																		
Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov																		
Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.																		
Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa																		
Merateľné ukazovatele projektu																		
	Kód/ID	Názov/ Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatková hodnota	Celková cieľová hodnota													
		Podporené lesné podniky s investíciami do modernizácie techniky (no.)	%	0%	0,1%													
Indikatívny harmonogram výziev	Bude pripravený po získaní štatútu.																	

*v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

Tabuľka 19. I: Opatrenie stratégie CLLD

Názov opatrenia	Zlepšenie udržateľných vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach (Sociálne služby a komunitné služby)
Priradenie kódu opatrenia	
Priradenie k špecifickému cieľu IROP	5.1.2
Ciele a opis opatrenia	<p>Špecifický cieľ 4: Zabezpečiť zlepšenie vzhľadu a kvalitného prostredia pre lepší život v obciach a zlepšenie kvality života obyvateľov regiónu pomocou posilnenia služieb občianskej vybavenosti a ponuky voľnočasových aktivít v oblasti kultúry, športu a spoločenského života a v neposlednom rade obnova dedín pomocou aktivít spojených s obnovou dedín.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zriaďovanie nových alebo rekonštrukcia a

	<p>modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvyšovanie kvality a kapacity komunitných sociálnych služieb • rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb • infraštruktúra komunitných centier 																		
Oprávnení prijímatelia	<ul style="list-style-type: none"> • mestá/samostatné mestské časti a obce • združenia miest a obcí, mikroregionálne združenia - • samostatne zárobkovo činné osoby, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH • mikropodniky a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov, okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi z PRV v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP RH • občianske združenia, neziskové organizácie • cirkevné organizácie 																		
Intenzita pomoci ⁴	Schéma pomoci de minimis																		
Oprávnené výdavky ⁵	max. 100 000 € na jeden projekt																		
Výška príspevku	Min. 5 000 € Max. 100 000 €																		
Finančný plán	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Spolu</th> <th>EÚ</th> <th>ŠR</th> <th>VZ</th> <th>iné</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>menej rozvinutý región</td> <td>345 000</td> <td>300 000</td> <td>0</td> <td>45 000</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Spolu</td> <td>345 000</td> <td>300 00</td> <td>0</td> <td>45 000</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>		Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné	menej rozvinutý región	345 000	300 000	0	45 000	0	Spolu	345 000	300 00	0	45 000	0
	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné														
menej rozvinutý región	345 000	300 000	0	45 000	0														
Spolu	345 000	300 00	0	45 000	0														
Princípy pre stanovenie výberových a hodnotiacich kritérií / Hlavné zásady výberu operácií ⁶	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt musí mať preukázateľný dopad na podporu, rozvoj alebo posilnenie vzťahov medzi mestom a jeho okolitým zázemím obcí alebo medzi obcou ako rozvojovým pólom a jej sídelným zázemím. • Projekt uplatňuje zásadu „znečisťovateľ platí“. <p>Pri rovnakom počte bodov u viacerých projektov bude komisia postupovať ďalším hodnotením žiadateľa prostredníctvom pridelenia bodov za každé kritérium v rozsahu 2 bodov. Týmito kritériami budú:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Kritérium</th> <th>Pridelenie bodov (max 2 body)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Termín podania žiadosti</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Územná pôsobnosť a rozloženie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zoznam a charakter nepovinných príloh</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>V prípade ďalších nezrovnalostí bude obom žiadateľom</p>	Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)	Termín podania žiadosti		Územná pôsobnosť a rozloženie		Zoznam a charakter nepovinných príloh		Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov		Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.		Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa					
Kritérium	Pridelenie bodov (max 2 body)																		
Termín podania žiadosti																			
Územná pôsobnosť a rozloženie																			
Zoznam a charakter nepovinných príloh																			
Posúdenie efektívnosti vynaložených prostriedkov																			
Vplyv projektu na ekonomiku regiónu MAS LEV, o.z.																			
Vlastné vyššie spolufinancovanie žiadateľa																			

	rovnomerne skrátенý rozpočet.				
Merateľné ukazovatele projektu	Kód/ID	Názov/Ukazovateľ	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Celková cieľová hodnota
	O0158	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	Počet	0	2
Indikatívny harmonogram výziev	Bude pripravený po získaní štatútu.				

*v prípade identického textu postačuje odvolávka na text PRV/IROP

5.3 Monitorovanie a hodnotenie stratégie CLLD

5.3.1. Opis monitorovania a hodnotenia stratégie CLLD

Monitorovanie a hodnotenie stratégie zaisťuje v MAS LEV 5 členný monitorovací výbor, rešpektujúci pravidlo 50 : 50 s podporou Kancelárie MAS na základe indikátorového a hodnotiaceho plánu. Ten si monitorovací výbor pred svojou vlastnou aktivitou po získaní štatútu stanoví pre jednotlivé špecifické ciele a tento plán, ktorého súčasťou bude i časový harmonogram po prvých zrealizovaných projektoch zo strany konečných prijímateľov poslúži k sledovaniu z priebežného plnenia nastavených indikátorov tak povinných, ako aj dobrovoľných.

Výstupy z monitorovania budú obsahovať tzv. ročné monitorovacie správy, ktorých podkladom budú samozrejme i monitorovacie správy od realizátorov projektov. MAS LEV i v minulosti podrobne sledovala realizáciu každého jedného projektu od jeho zazmluvnenia až po úhradu zo strany PPA.

Výstupom priebežného monitoringu bude každý rok vyhodnotená stručná monitorovacia správa, predkladaná výboru partnerstva k posúdeniu a schváleniu. Monitorovacia správa sa po schválení zverejní na internetovej stránke MAS a prednesie sa tiež členom Valného zhromaždenia.

5.3.2. Monitorovacie ukazovatele

Tabuľka 20: Povinné ukazovatele na úrovni programu PRV SR 2014-2020

Názov cieľového ukazovateľa	Cieľová hodnota v roku 2023
Čistý počet obyvateľov, ktorý má prospech zo zlepšenia služieb	28 577
Počet obyvateľov podpornej MAS	31 753
Pracovné miesta vytvorené v podporovaných projektoch (LEADER/PRV) (oblasť zamerania 6B)	24

Tabuľka 21: Celkové verejné výdavky – PRV SR 2014 - 2020

Názov ukazovateľa výstupu	Cieľová hodnota v roku 2023
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD (len časť z PRV)	1 013 812,50
Celkové verejné výdavky (v EUR) – podpora pri prevádzkových nákladoch a oživení - (len časť z PRV)	135 000 €

Tabuľka 22: Povinné ukazovatele na úrovni IROP 2014-2020

Názov ukazovateľa výstupu	Merná jednotka	Cieľová hodnota v roku 2023
Počet podporených MAS	počet	1
Počet podporených podnikov	podnik	2
Zamestnanosť v podporených podnikoch	FTE	2
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre firmu nové	podnik	1
Počet podnikov, ktoré dostávajú podporu s cieľom predstaviť výrobky, ktoré sú pre trh nové	podnik	1
Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	počet	10

Tabuľka 23: Vlastné ukazovatele

Opatrenie MAS LEV CLLD	Monitorovacie indikátory			
	Názov	Merná jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota v roku 2023
M06/6.4 Podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností	Počet podporených nepoľnohospodárskych činností	počet	0	4
	Počet nových doplňkových služieb k nízko - kapacitnému ubytovaniu	počet	4	6
	Počet vytvorených pracovných miest	počet	0	3
M07/ 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie	Počet podporených projektov	počet	0	10
	Počet podporených projektov zaoberajúcich sa úpravami parkov a výsadbou zelene	počet	0	5
	Počet vytvorených pracovných miest	počet	0	1
M07/ 7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry súvisiacej infraštruktúry	Počet nových komplexných produktov športového a kultúrneho charakteru	počet	16	25
	Počet vystavaných ihrásk	počet	2	10
	Počet projektov zameraných na znižovanie energetickej náročnosti	počet	0	4
	Počet vytvorených pracovných miest	počet	0	2
M07/7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie	Počet vytvorených pracovných miest	počet	0	4
	Počet voľno - časových projektov a programov pre turistov	počet	140	150
	Počet návštevníkov regiónu	počet	23 036	30 000

M08/8.5 Podpora investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov	Plocha obnovených lesov	ha	0	5
	Počet podporených urbárskych spoločenstiev	počet	0	5
	Počet vytvorených pracovných miest	počet	0	2
M16/16.3 (Iná) spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu/ich uvádzania na trh	Počet pripravených projektov spolupráce	počet	17	20
	Počet novo vzniknutých partnerstiev	počet	0	2
	Počet spoločných informačných akcií	počet	23	28
5.1.1 Zvýšenie zamestnanosti na miestnej úrovni podporou podnikania a inovácií	Miera nezamestnanosti v regióne celkom	%	16,24	15,5
	Počet podporených podnikateľských subjektov	počet	0	2
	Počet vytvorených pracovných miest	počet	0	10
5.1.2 Dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel	Počet realizácií vedúcich k zvýšeniu bezpečnosti v doprave	počet	0	10
5.1.2 Sociálne a komunitné služby	Počet podporených spolkových a komunitných centier	počet	0	5
	Počet podporovaných projektov zameraných na podporu sociálnych služieb	počet	0	4

6. Finančný rámec

6.1 Financovanie stratégie CLLD

Tabuľka 24: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP

	SPOLU EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	3 343 600
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	2 799 500
Chod MAS a animácie	544 100

Tabuľka 25: Celkové zdroje pre MAS z PRV a IROP rozdelené podľa fondov

	Fond	Typ regiónu	Spolu v EUR
Celkové zdroje z PRV (EPFRV) a IROP (EFRR) (maximálny limit podľa vzorca pre MAS v súlade s kapitolou 6.4 Systému riadenia CLLD), z toho:	EPFRV/EFRR	Menej rozvinutý	3 343 600
Operácie v rámci implementácie stratégie CLLD	EPFRV/EFRR	Menej rozvinutý	2 799 500
Chod MAS	EPFRV	Menej rozvinutý	409 100
Animácie	EPFRV	Menej rozvinutý	135 000

Tabuľka 26: Rozdelenie zdrojov na jednotlivé typy výdavkov v rámci príslušných programov

	región	PRV				IROP				SPOLU			
		EPFRV	ŠR	VZ	spolu	EFRR	ŠR	VZ	spolu	fondy	ŠR	VZ	spolu
operácie v rámci stratégie CLLD													
	menej rozvinutý	1 013 812,5	337 937,5	0	1 351 750	1 447 750	0	162 387,5	1 610 137,5	2 461 562,5	337 937,5	162 387,5	2 961 887,5
chod MAS	menej rozvinutý	0	0	0	0	409 100	0	20 455	429 555	409 100	0	20 455	429 555
animácie	menej rozvinutý	135 000	0	0	135 000	0	0	0	0	135 000	0	0	135 000
SPOLU	menej rozvinutý	1 148 812,5	337 937,5	0	1 486 750	1 856 850	0	182 842,50	2 039 692,5	3 005 662,50	337 937,5	182 842,50	3 526 442,50

6.2 Finančný plán a opatrenia

Tabuľka 27: Celkový pomer medzi fondami na stratégiu

	PRV: IROP
pre stratégie mimo BSK (menej rozvinutý región)	1 486 750 : 1 856 850 44,45 : 55,53
pre stratégie v rámci BSK (viac rozvinutý región)	XXX

Tabuľka 28: Sumárna tabuľka finančného plánu

Opatrenie stratégie CLLD	Fond	Región	Spolu	EÚ	ŠR	VZ	iné
M06/6.4	EPFRV	menej rozvinutý	170 000	127 500	42 500	0	0
M07/7.2	EPFRV	menej rozvinutý	99 000	74 250	24 750	0	0
M07/7.4	EPFRV	menej rozvinutý	420 000	315 000	105 000	0	0
M07/7.5	EPFRV	menej rozvinutý	333 000	249 750	83 250	0	0
M08/8.5	EPFRV	menej rozvinutý	229 750	172 312,5	57 437,5	0	0
M16/16.3	EPFRV	menej rozvinutý	100 000	75 000	25 000	0	0
5.1.1 (súkromný sektor)	EFRR	menej rozvinutý	690 000	600 000	0	90 000	0
5.1.2 (Dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel)	EFRR	menej rozvinutý	575 137,5	547 750	0	27 387,5	0
5.1.2 (Sociálne služby a komunitné služby)	EFRR	menej rozvinutý	345 000	300 000	0	45 000	0

Tabuľka 29: Zameranie stratégie podľa sektorov

Názov opatrenia stratégie CLLD	Rozpočet na opatrenie	Oprávnený prijímateľ - verejný sektor (označiť „X“)	Oprávnený prijímateľ – neverejný sektor (označiť „X“)
M06/6.4	170 000 €		X
M07/7.2	99 000 €	X	
M07/7.4	420 000 €	X	
M07/7.5	333 000 €	X	
M08/8.5	229 750 €		X
M16/16.3	100 000 €		X
5.1.1	690 000 €		X
5.1.2 (Dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel)	575 137,5 €	X	
5.1.2 (Sociálne služby a komunitné služby)	345 000 €		X
Celkový rozpočet podľa sektorov	2 961 887,5 €	1 427 137,5 €	1 534 750 €
Percentuálny pomer zamerania stratégie	100 %	48,18%	51,82 %

7. Hodnotenie prínosov stratégie CLLD, jej synergie a doplnkovosť

V uvedených podkapitolách sú uvedené možné synergie pri napĺňaní špecifických cieľov vo vzťahu k strategickému cieľu. Tieto aspekty sme pri plánovaní opatrení brali v úvahu, aby nebolo ohrozené naplnenie stanovených priorít územia.

7.1 Prínosy k zlepšovaniu ekonomického rozvoja územia

Realizáciou stratégie CLLD prispejeme k ekonomickému a sociálnemu rozvoju na miestnej a regionálnej úrovni počas programovacieho obdobia 2014 – 2020 s uplatnením pravidla n+3. **Integrovaný regionálny operačný program** nám cez špecifický cieľ 5.1.1 podporou zakladania nových podnikov, družstiev, samostatne zárobkovo činných osôb pomôže zabezpečiť zvýšenie zamestnanosti v území, a tým prispeje k úbytku migrácie obyvateľstva a v konečnom dôsledku i k navýšeniu ekonomiky štátneho rozpočtu.

Cez **Program rozvoja vidieka** podopatrením 6.4 dosiahneme rozvoj cestovného ruchu na danom území pomocou činností spojené s poskytovaním služieb a spracovania a uvádzania na trh nových produktov, ktoré zabezpečia pracovné miesta pre podniky, ako aj súkromný sektor. Podopatrením 16.3 prispejeme k spolupráci, a tým zvýšením economickej situácie medzi viacerými subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov.

I ďalšie opatrenia, ktoré sú integrovanou súčasťou stratégie sekundárne napĺňajú predpoklady pre zlepšenie lokálnej ekonomiky, vytvárajú a skvalitňujú priestor pre vznik nových profesií, vznik nových pracovných miest, či príležitostí, ktoré priamo nemusia súvisieť s tematickým zameraním stratégie MAS LEV.

7.2 Prínosy k napĺňaniu cieľov PRV

Podpora miestnych komunít prostredníctvom LEADER zohráva kľúčovú úlohu pri smerovaní podpôr s dôrazom na hospodársky rast a tvorbu pracovných miest na vidieku. MAS LEV dôsledne identifikovala potreby rozvoja svojho územia s predpokladom efektívneho využívania získaných verejných zdrojov cez PRV a IROP. Prostredníctvom stratégie CLLD je teda predpoklad synergického efektu z takto vynaložených finančných prostriedkov.

7.3 Prínosy k napĺňaniu IROP

Pre CLLD v rámci IROP je stanovená prioritná os 5, ktorá pod investičnou prioritou uskutočňovania investícií v rámci miestneho rozvoja vedeného komunitou sleduje dva špecifické ciele:

1. Podpora ostatných podnikateľských aktivít v území MAS
2. Zlepšenie vzťahov medzi vidieckymi rozvojovými centrami a ich zázemím vo verejných službách a vo verejných infraštruktúrach

Podpora sa bude týkať investične menej nákladových projektov predložených v tejto stratégii zo strany oprávnených prijímateľov, so zameraním na udržateľné formy dopravy, kvalitu a dostupnosť sociálnych služieb a ochranu a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva (hlavne v rámci pamiatok (UNESCO), tvorbu pracovných miest. Dôležitým prínosom je vytváranie priestoru samotným samosprávam. Viaceré z nich prevádzkujú, či plánujú prevádzkovať živnosť ako doplnkovú činnosť obce, čím vypĺňajú hluchý priestor, o ktorý nemajú záujem bežné podnikateľské subjekty, či živnostníci. Takýmto spôsobom dávajú priestor pre zvýšenie zamestnanosti, tvorbu nových pracovných miest hlavne u marginalizovanej skupiny časti obyvateľstva. Takéto „obecné podniky“ rovnako dávajú možnosť zvýšenej medziobecnej spolupráce, jednak pri poskytovaní služieb a produktov, jednak pri zamestnávaní ľudí i mimo vlastného katastra obce.

7.4 Prínosy k začleňovaniu zraniteľných skupín obyvateľstva

V území LEVa existujú viaceré zraniteľné skupiny obyvateľstva. Svoje projektové zámery predstavil člen MAS LEV, ktorí dlhodobo a úspešne pracuje so zraniteľnou skupinou obyvateľstva. Je ním Združenie priateľov Základnej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči, a rovnako chránená dielňa AJ MY, kde v prípade realizácie projektových myšlienok dokážu zraniteľných občanov v mladom veku znova začleniť do spoločnosti cez rôzne projektové aktivity a s vytvorením rôznych špecifických informačných materiálov pre zrakovo postihnutých. Sekundárny prínos z realizácie projektových nápadov môžu mať i zraniteľné skupiny mimo územia LEVa.

7.5 Prínosy k životnému prostrediu

Pre rozvoj biodiverzity v území MAS LEV, je dôležité rešpektovať schválené územne plány dokumentov obcí, ktoré vymedzujú smery rozvoja poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, vymedzujú plochy a koridory miestneho i nadmiestneho významu a hlavne plochy územného systému ekologickej stability (ÚSES).

V oblasti lesného poľnohospodárstva stratégia vychádza z požiadaviek urbárskych spoločností, aby lesy na území MAS plnili všetky svoje spoločenské funkcie (nielen funkciu hospodársku) bez ohľadu na vlastníkov lesných pozemkov (opatrenie 8.5). Dôležitá je preto spolupráca medzi vlastníkami a obcami, rešpektovanie územných plánovacích požiadaviek pri hospodárení, plnenie produkčných a mimoprodukčných funkcií lesa, vrátane zohľadnenia záujmov občanov v oblasti trávenia voľného času, či turistiky. Zásady opatrenia kladú požiadavky na uchovávanie lesov na území LEVa, ktoré naďalej zostanú neodmysliteľnou zložkou životného prostredia, prírodným bohatstvom a významnou zložkou pri ochrane pôdy, vody, ovzdušia a klímy, rozvoj vidieka, lesníctva, nenahraditeľnou pre krajinu a životné prostredie ľudí, živočíchov a rastlín.

7.6 Synergie a doplnkovosť stratégie CLLD

7.6.1 Popis iných stratégií , ktoré sa na danom území realizujú resp. plánujú realizovať

Do formulácie navrhovanej časti stratégie CLLD boli prenesené poznatky z relevantných rozvojových dokumentov obcí, mikroregiónu a ďalších územných štruktúr. Je možné konštatovať, že do stratégie CLLD je s výstupmi týchto dokumentov kompatibilné a vytvára podmienky pre efektívnejšiu realizáciu územných projektov.

Na danom území je v procese schvaľovania celkom 17 PHSR obcí a dvoch miest Levoče s Spišské Podhradie a jeden Spoločný program rozvoja obcí mikroregiónu Spišský hrad – Podbranisko ktorý tvorí celom 1 mesto a 14 obcí. Ďalej sa na území realizoval Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020.

7.6.2 Synergie a komplementarity

Cez špecifický cieľ 5.1.1 podpora zamestnanosti a inovácii, pomocou zapojenia podnikov do dodávateľských sietí na lokálnej, či regionálnej úrovni, bude mať synergické a multiplikačné efekty.

Synergický efekt v cestovnom ruchu sa dosiahne cez opatrenie 7 prostredníctvom rozvoja turistickej infraštruktúry na celom území MAS LEV. Komplementárne s rozvojom a budovaním infraštruktúry sa v rámci špecifického cieľa 5.1.2 podporí dopravné prepojenie miest s vidiekom, a to skvalitnením technickej infraštruktúry vybraných miestnych komunikácií.

Podopatrenie 6.4 a 8.5 a špecifický cieľ 5.1.1 sleduje pomoc určenú súkromnému sektoru. Vďaka investíciám do nepoľnohospodárskych činností a investíciám do infraštruktúry cestovného ruchu s podporou doplnkových služieb sa predpokladá pozitívny dopad na rozvoj výkonnosti tohto špecifického s primeraným rastom zamestnanosti.

Integrovaný prístup predpokladaný realizáciou stratégie CLLD, nám ukazuje že synergia medzi programami je silná a opatrenia a špecifické ciele, sú si navzájom úzko prepojené a budú mať pozitívny dopad na územie MAS LEV.

Predkladaná stratégia pomáha naplňovať tiež jednotlivé strategické dokumenty v jednotlivých prioritných oblastiach, ktoré sú záväzné na európskej, národnej, či krajskej úrovni. Na miestnej úrovni sa stratégia snaží o naplnenie podobných cieľov ako strategický dokument EÚ pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, známy ako Európa 2020. Z priorit Európy 2020 úspešná realizácia stratégie napomôže inteligentnému rastu podporou inovatívnych projektov i podporou vzdelávania, ktorá napomôže konkurencieschopnosti na trhu práce. Udržateľný rast zaisťujú vzájomná synergia miestnych aktérov, podpora krátkych dodávateľských reťazcov, podpora miestnych poľnohospodárov, zlepšovanie technickej infraštruktúry v obciach a zvyšovanie biodiverzity v území.

Možnosti predkladanej stratégie CLLD vymedzujú programovacie rámce, ktoré umožnili jej realizáciu cez Integrovaný regionálny operačný program a Program rozvoja vidieka, ale oprávnení prijímatelia katastrálne vymedzeného územia MAS LEV, ako aj samotná MAS LEV sa bude uchádzať i o ďalšie zdroje z operačného programu životné prostredie, cezhraničné programy, operačný program Vzdelávania a podobne.